

**ROPAŽU NOVADA PAŠVALDĪBAS
KULTŪRAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA
2024. – 2028. GADAM**

SATURS

SAĪSINĀJUMI.....	3
IEVADS.....	4
1. NOVADA VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS	8
1.1. Novada attīstības teritoriālais un kultūrvēsturiskais konteksts.....	8
1.2. Iedzīvotāju sociāli - demogrāfiskā struktūra	10
1.3. Ar kultūru saistītas nozares.....	13
1.4. Kultūras nozares pozicionēšana kaimiņu pašvaldībās	16
2. KULTŪRAS NOZARES KARTĒJUMS NOVADĀ	18
2.1. Kultūras centri	20
2.2. Publiskās bibliotēkas	22
2.3. Amatiermāksla	26
2.4. Kultūrizglītība	28
2.5. Kultūras norises, pasākumu vietas un līdzdalība	28
3. KULTŪRAS NOZARES FINANSĒJUMS NOVADĀ.....	31
4. STRATĒGIJAS IZSTRĀDES PROCESS.....	34
4.1. Tikšanās ar ieinteresētām pusēm (stake-holders)	34
4.2. Nozaru pārstāvju viedoklis.....	37
5. NOVADA IEDZĪVOTĀJU KULTŪRAS PATĒRIŅA PARADUMI.....	41
6. KULTŪRAS NOZARES SVID ANALĪZE	53
7. STRATĒGIJAS PRIORITĀRIE VIRZIENI	57
8. STRATĒGIJAS RĪCĪBAS PLĀNS.....	60
9. STRATĒGIJAS UZRAUDZĪBAS SISTĒMA	70

SAĪSINĀJUMI

Saīsinājums	Atšifrējums, skaidrojums
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
UNESCO	Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija
ATR	Administratīvi teritoriālā reforma
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
BMMP	Berģu Mūzikas un mākslas pamatskola
GMMP	Garkalnes Mūzikas un mākslas vispārizglītojošā pamatskola
PII	Pirmsskolas izglītības iestāde
BIS ALISE	Bibliotēku informācijas sistēma ALISE
VPVKAC	Vienotais pašvaldību un valsts klientu apkalpošanas centrs
VSK	Vidusskola
ĪADT	Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas
RNP IJKSD	Ropažu novada pašvaldības Izglītības, jaunatnes lietu, kultūras un sporta departaments

IEVADS

Ropažu novada Kultūras attīstības stratēģija 2024.–2028. gadam (turpmāk – Stratēģija) ir pirmais Ropažu novada plānošanas dokuments, kas vērsts uz kultūras kā specifiskas nozares plānošanu vidējā termiņā, kurā tiek noteikti nozares stratēģiskie mērķi un rīcības. Stratēģija konkretizē Ropažu novada attīstības programmā un Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2022-2038 izvirzītos uzstādījumus kultūras nozarē un sniedz detalizētu izklāstu par turpmākajām darbībām, specifiskajiem mērķiem un uzdevumiem, kā arī sasniedzamajiem rezultātiem.

Stratēģijas izstrāde tika uzsākta, pamatojoties uz 17.05.2022 Ropažu novada pašvaldības domes lēmumu Nr. 2343 (prot. Nr. 66/2023,46.§) “Par Ropažu novada izglītības, kultūras un sporta nozaru vidējā termiņa attīstības plāna 2023.-2028.gadam izstrādi”. 20.03.2024. Domes sēdē tika veikti grozījumi lēmumā, tai skaitā mainot stratēģijas nosaukumu, kas šajā redakcijā ir Ropažu novada kultūras attīstības stratēģija 2024. – 2028. gadam.

Stratēģijas izstrādes nepieciešamība ir balstīta uz Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu reformu, kuras rezultāta 2021. gadā notika administratīvo teritoriju apvienošana un Ropažu novadā tika apvienotas Ropažu, Stopiņu, Garkalnes novadi un Vangažu pilsēta.

Stratēģijas izstrāde ir veikta atbilstoši Attīstības plānošanas sistēmas likumam¹, kā vidēja termiņa teritorijas plānošanas dokuments, izvirzot mērķus un sasniedzamos rezultātus attiecīgā teritorijā, aprakstot noskaidrotās problēmas un paredzot to risinājumus, izvērtējot šo risinājumu iespējamo ietekmi, kā arī plānojot turpmāko nepieciešamo rīcību (Likuma 4. un 6. pants). Stratēģijas saturā un noformējumā ņemti vērā VARAM izstrādātas Vadlīnijas pašvaldību ilgtspējīgas attīstības stratēģiju izstrādei.²

Stratēģijas plānošanā ir ņemta vērā attīstības plānošanas dokumentu hierarhija, izpētot augstākstāvošus attīstības plānošanas dokumentus pašvaldības līmenī (Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2038, Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas Attīstības programma 2022. – 2028), kā arī reģionālā un nacionālā līmenī (Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027.gadam, u.c.), balstoties ilgtermiņa konceptuālajā dokumentā “Latvijas izaugsmes modelis: cilvēks pirmajā vietā”, Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā, kuras pirmā prioritāte ir Latvijas kultūras telpas attīstība, jo stipras un radošas nācijas identitāte sakņojas mūsu unikālajās, mantotajās un jaunradītajās materiālajās un garīgajās vērtībās³, un Nacionālajā attīstības plānā, prioritāte “Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei⁴.

Nozaru līmenī Nacionālajā griezumā Stratēģijas izstrāde balstījās Kultūrpolitikas pamatnostādņēs 2021.–2027. gadam⁵. Kultūrpolitikas mērķi līdz 2027 gadam ir nodrošināt sabiedrībai pieejamu kultūras piedāvājumu un aktīvu sabiedrības līdzdalību kultūrā; veicināt kultūras mantojuma saglabāšanu un radošo izmantošanu, kultūras un radošo nozaru ilgtspējīgo attīstību, kā arī talantu ataudzi un kultūras darbinieku profesionālo izaugsmi. Balstoties uz šiem mērķiem un rīcības virzieniem (Kultūras piedāvājuma pieejamība sabiedrībai; Sabiedrības līdzdalība kultūras procesos; Kultūras mantojuma

¹ <https://likumi.lv/ta/id/175748-attistibas-planosanas-sistemas-likums>

² <https://www.varam.gov.lv/lv/media/25901/download>

³ RAPLMstrat_040310_Latvija2030., lpp.12.

⁴ <https://likumi.lv/ta/id/315879-par-latvijas-nacionalo-attistibas-planu-20212027-gadam-nap2027>

⁵ <https://likumi.lv/ta/id/330444-kulturpolitikas-pamatnostadnes-2021-2027-gadam-kulturvalsts>

ilgtspēja; Kultūras un radošo nozaru attīstība. Kultūra un izglītība) tika izstrādāti novada bibliotēku Attīstības stratēģijas 2023. – 2027. gadam vidējā termiņa plānošanas dokumenti, noteikti prioritārie mērķi, rīcības virzieni un uzdevumi, paredzot kvalitatīvu, drošu un iekļaujošu demokrātiskās līdzdalības un informācijas telpu, veidojot izpratni par kopējām Eiropas vērtībām, atbalstot kultūru daudzveidību, pilsoniskumu un demokrātiju sabiedrībā, kā arī sekmējot sabiedrības informācijpratību, medijpratību, digitālo pratību un valsts valodas prasmes, lai stiprinātu sabiedrības noturību.

Savukārt, globālajā līmenī Stratēģija balstās UNESCO kultūras vērtības rādītājos, kas ir aprakstīti dokumentā Kultūra/ 2030 rādītāji, un ietver starp citiem 22 rādītājiem arī kultūras mantojuma izmaksas un ilgtspējīgu pārvaldību, kultūras infrastruktūru un atvērtās kultūrtelpas, nodarbinātību un uzņēmumus kultūras nozarē, kultūras finansējumu un pārvaldību, kultūras zināšanas, kultūras un mākslas izglītību, kultūras specialistu sagatavošanu, kultūru kā sociālās saliedētības faktoru, kā arī kultūras pieejamību un piedalīšanos kultūras dzīvē.⁶

Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2022-2038⁷ kultūras nozare ir īsi pieminēta pie Ropažu novada apraksta, kur ir minētas bibliotēkas (6) ar vienu filiāli, kultūras centri (4) un tajos darbojošos amatiermākslas kolektīvu skaits (39) uz 2022. gadu (5 lpp.), kā arī ir atrodama informācija par Kultūrvēsturisko mantojumu, kur pieminēti 9 valsts aizsargājami kultūras pieminekļi, novadpētniecības ekspozīcijas Vangažu vidusskolā un Ropažu vidusskolā un tās Zaķumuižas filiālē, J. Jaunsudrabiņa piemiņas istaba ar izziņu taku un privātais muzejs “Krīvu klēts”. Iecere veidot vēstures muzeju kultūras centrā “Ulbrokas Pērle” (8 lpp.). Ropažu pilsdrupas un kultūras centrs “Ulbrokas Pērle” ir uzskaitīti arī pie novada atpazīstamības zīmēm (9 lpp.). Kultūrvēsturiskais mantojums aprakstīts dokumenta sadaļā “Telpiskā perspektīva” (30-36 lpp.).

1. attēls: Vērtības

3 STRATĒĢISKĀ DAĻA

3.1 Vērtības

[38] Apkopojot esošo novadu attīstības plānošanas dokumentos definētās vērtības, arī jaunajā novadā tās paliek nemainīgas: iedzīvotāji, daba un apdzīvoto vietu kultūrvidē.

Apskatot sadaļu par Ilgtermiņa attīstības redzējumu, ir uzsvērta Ropažu novada nozīme Pierīgā, kā arī spēcīga un saliedēta novada iedzīvotāju kopiena, kura lepojas ar savu novadu, norādot, ka “Ropažu novadā ir atrasts līdzsvars starp kultūrvēsturisko mantojumu un viedām tehnoloģijām” (15 lpp.).

⁶ <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000371562>

⁷ <https://www.ropazi.lv/lv/media/30429/download?attachment>

Kultūra ir minēta pie ilgtermiņa prioritātēm, IP4 – Prasmīga, rosīga un vesela sabiedrība (paredzot izglītības, kultūras, sporta, atpūtas [u.c.] attīstību un pieejamības uzlabošanu; iedzīvotāju ieinteresētību, līdzdarbošanās un iniciatīvas, tostarp lokālās ciemu kustības, kas ir partneri [..] kultūrvēstures vērtību saglabāšanā; ietverot mūžizglītību, pārkvalifikāciju, pastāvīgu mācīšanos, lai apgūtu jaunas profesijas un attīstītu sadarbību kultūras mainīgos apstākļos), kā arī IP5 – Iekļaujoša sabiedrība (nelabvēlīgā situācijā esošo grupu integrāciju, [...] ietver daudzpusīgu izpratni par integrācijas iespējām [...] līdz inovācijām nodarbinātībā, kultūrā, sportā, izglītībā u.c.) (19 lpp.).

Sadaļā “Vadlīnijas apdzīvoto vietu attīstībai” kultūra ir pieminēta citu pakalpojumu starpā, iedalot novada nozīmes attīstības un pakalpojumu centros (Ulbroka, Ropaži, Vangažu pilsēta, Upesciems, Garkalne), kuros ir jāattīsta novada nozīmes vispārējās izglītības, veselības aprūpes, sporta, kultūras un sociālie pakalpojumi, centralizēti komunālie pakalpojumi atbilstoši apdzīvotās vietas un apkalpes teritorijas mērogam (iedzīvotāju skaitam) un vietējās nozīmes attīstības un pakalpojumu centros (Zaķumuiža, Silakrogs, Līči, Dreiliņi, Bergī, Baltezers, Saurieši, Upeslejas), kuros ir jāattīsta vispārējās izglītības, veselības aprūpes, sporta, kultūras un sociālie pakalpojumi, centralizēti komunālie pakalpojumi, ņemot vērā pakalpojumu lokālo raksturu (24 lpp.).

Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2022.-2038. gadam un Attīstības programmā 2022. – 2028. gadam kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana ir ietverta sadaļā Telpiskā perspektīva.

“Dabas teritoriju telpiskās struktūra, kultūrvēsturiskā mantojuma un tūrisma prioritārās teritorijas” vadlīnijās (28. lpp) galvenokārt ir atzīmēts Ropažu novada kultūrvēsturiskais mantojums un tā nepietiekami izmantotais potenciāls, kā arī dažādos līmeņos pieejami finanšu instrumenti kultūras pieminekļu uzturēšanai, atjaunošanai un attīstībai, tai skaitā jaunu pakalpojumu sniegšanai, ir sniegti šādi priekšlikumi:

-[100] Ir jāattīsta Ropažu novada kultūrvēsturiskā mantojuma vietas sadarbībā ar kultūras pieminekļu pārraugošajām valsts iestādēm un vietējiem iedzīvotājiem, to iekļaušanai Ropažu novada sociāli ekonomiskajos procesos.

-[101] Nozīmīga teritorija tūrismam un vietējiem iedzīvotājiem ir Lielās Juglas un Rīgas ielas (P10 autoceļa) apkārtnē Ropažu ciemā, kuras kompleksu veido upe un apkārtējās zaļās teritorijas, Ropažu muižas parks ar dīķi, Ropažu Livonijas ordeņa pilsdrupas.

a. Ir jāturpina valsts nozīmes arheoloģijas pieminekļa “Ropažu viduslaiku pils un kapsēta” (datēta ar 14.-17. gs., valsts nozīmes, valsts aizs.nr. 2130) Ropažu Livonijas ordeņa pilsdrupu sakārtošana, izpēte, veicot arī nozīmīgu sabiedrības iesaisti sadarbībā ar vēstures rekonstrukcijas klubu „Rodenpoy”.

b. Sadarbībā ar īpašniekiem jāatjauno autentiskā klasicisma vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis Ropažu mācītājmuiža Ropažu pagastā (datēts ar 1801.-1804. g., 19. gs. beigām, valsts aizs. Nr. 8706).

-[102] Vietējās nozīmes industriālais piemineklis “Dzelzceļa tilts pār Mazās Juglas upi” Stopiņu pagastā, dzelzceļa līnijā Rīga - Ērgļi pie Upeslejām (datēts ar 1932. – 1933. g., valsts aizs. Nr. 8902), kas ir sava laika inženiertehnisko būvju – metāla kopņu konstrukciju tilta pār upi paraugs un ir atjaunots gājēju kustībai, ir saglabājams Rail Baltica projekta ietvaros un iekļaujams kopējā gājēju un velosipēdu ceļu tīklā starp Upeslejām un Avotiem (Salaspils novadā). Perspektīvā ir jāattīsta gājēju un velosipēdu infrastruktūra bijušajā Rīga-Ērgļi dzelzceļa posmā, lai pagarinātu gājēju ceļu līdz Cekulei un tālāk līdz

Jauncekulei (Salaspils novadā). Šķērsojuma nepieciešamība jāizvērtē Rīgas apvedceļa (A4) pārbūves projektā.

-[103] Vietējas nozīmes arhitektūras piemineklis "Kapliča Ulbrokas kapos" Stopiņu pagasta Ulbrokas kapos (datēts ar 1849. gadu, valsts aizs. Nr. 8845) ir saglabājama kā 19.gs ēku būvniecībā izmantoto raksturīgo iezīmju reģionālās arhitektūras paraugs.

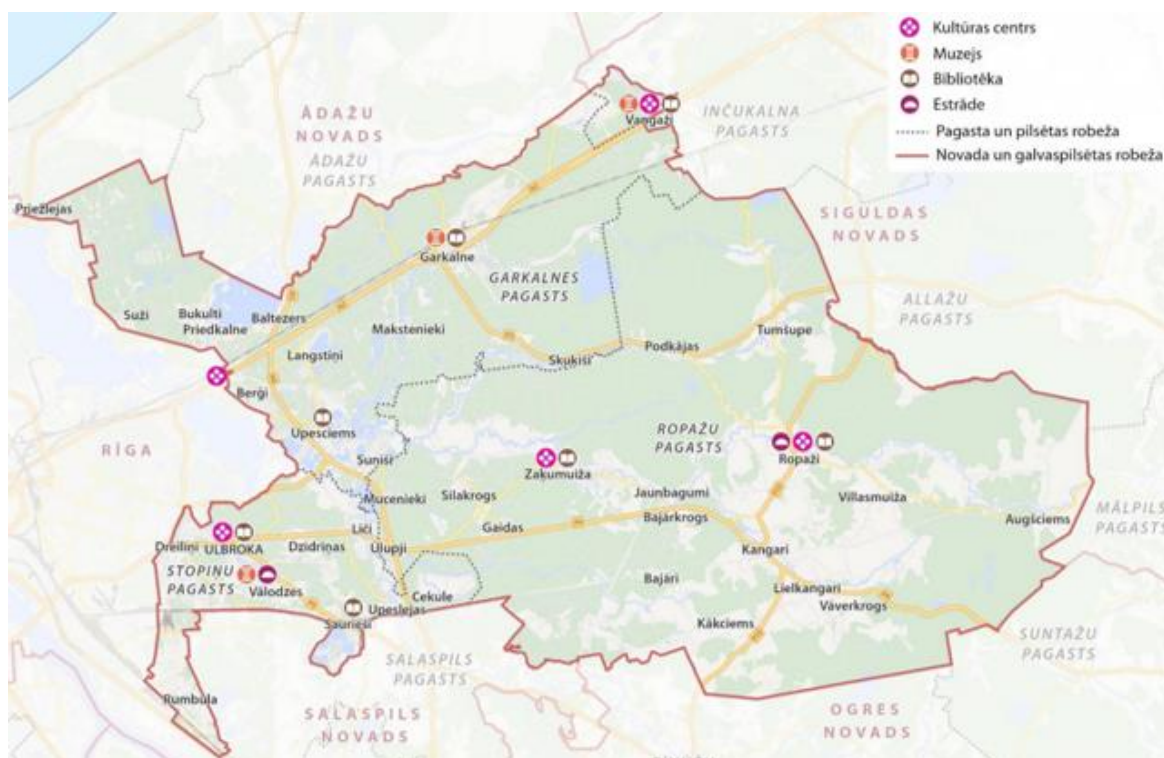
-[104] Kultūrvēsturisko liecību iekļaušanai tūrisma piedāvājumā jāveido novada muzejs (perspektīvā vieta kultūras centrā "Ulbrokas Pērle"), jāatbalsta Garkalnes pagasta aktivitātes, apkopojot Jāņa Jaunsudrabiņa mantojumu, jāveicina iedzīvotāju novadpētniecības iniciatīvas Vangažu un Ropažu skolās, un vēstures rekonstrukcijas kluba „Rodenpoys”, senlietu muzeja “Krīvu klēts” darbība un jāveido pašvaldības pārvaldījumu vienotai kultūrvēsturiskā mantojuma pārzināšanai novadā.

-[105] Ir jāapzina potenciālās kultūrvietas – novada mēroga nozīmīgas vēsturiskās teritorijas un nemateriālais mantojums, lai veicinātu to saglabāšanu, izmantošanas ilgtspēju un iekļaušanos novada tūrisma, izglītības un kultūras piedāvājumā. Potenciāls ir Ulbrokas muižas apbūvei un parkam, "Līgo parkam", dzelzceļa stacijai "Kangari", Ropažu baznīcai, Valdenrodes - Zaķumuižas muižas apbūvei un parkam, karavīru kapsētām, „Augšciemam” u.c. vēstures, arhitektūras un mākslas objektiem. (31-32 lpp.).

Stratēģijas izveidē tiek ņemti vērā gan nacionālā, gan reģionālā mēroga plānošanas dokumenti uzmanību pievēršot Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2022. – 2038. gadam minētām prioritātēm un uzdevumiem. Lai nodrošinātu Stratēģijas atbilstību novada aktuālajai situācijai un kapacitātei, izstrādes procesā piedalījās dažāda līmeņa kultūras nozares pārstāvji.

Stratēģijas izveidošanas process, vērtējot ietekmi uz pakalpojuma saņēmēju, ietvēra iesaistīto pušu viedokļu izpēti un pieredzi; iedzīvotāju aptauju, esošās situācijas kartējumu un ir detalizēti aprakstīts nākamajā sadaļā.

3. attēls: Ropažu novada teritorija pēc 2021.gada 1.jūlija ar atsevišķiem kultūras objektiem⁹.

Ropažu novads ir viens no 9 novadiem, kas ietilpst Rīgas plānošanas reģionā, aizņem 16% tā teritorijas un ir otrais lielākais novads pēc Siguldas novada. Savukārt, iedzīvotāju skaita ziņā, Ropažu novads ir 4. vietā aiz Rīgas, Jūrmalas un Mārupes novadiem¹⁰.

Novada teritoriālā apvienošana notika 2021. gadā. (Skat. Ropažu novada teritoriju pamatdati)

1. TABULA: Ropažu novada teritoriju pamatdati

Ģerbonis	Teritorija	Platība	Iedzīvotāju skaits (2023)	Robežas	Ciemi
	GARKALNES PAGASTS	152,5 km ²	11 460 (+ 1 243 pret 2021.g.)	Vangažu pilsēta, Stopiņu, Ropažu pagasti Ropažu novadā, Siguldas un Ādažu novadi, Rīgas pilsēta	Amatnieki, Baltezers, Bergi, Bukulti, Garkalne, Langstiņi, Makstenieki, Suži, Priedkalne, Suniši, Priezlejas, Skuķīši, Upesciems un Ziemeļnieki (14)

⁹ Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022-2028 gadam.

¹⁰ Rīgas plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014 – 2030, lpp.10-12.

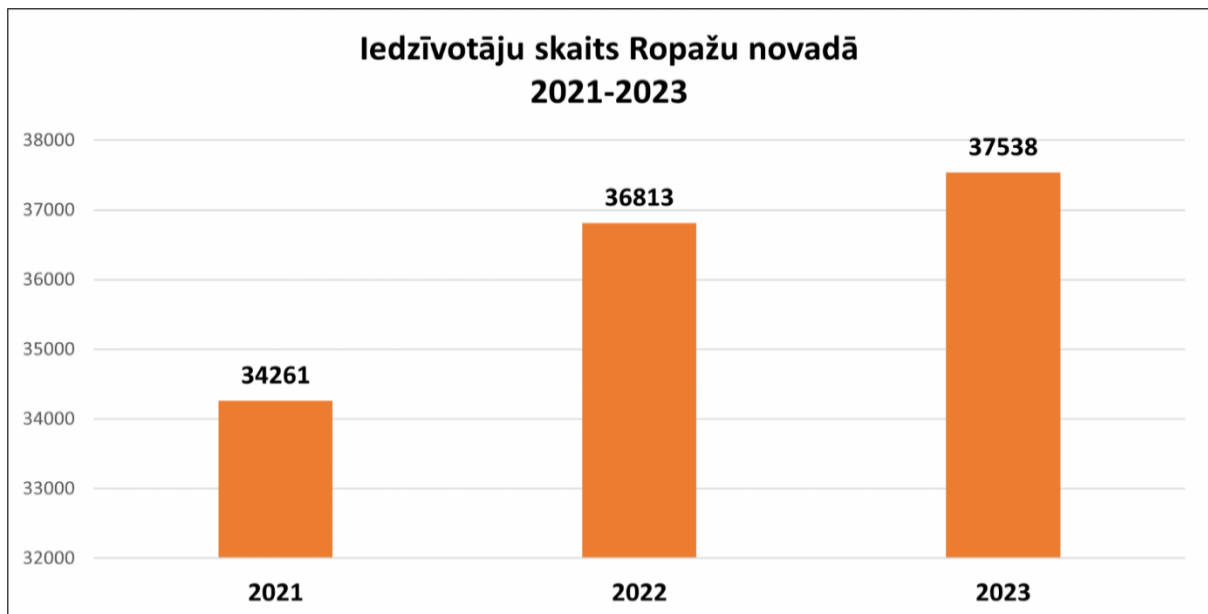
	ROPAŽU PAGASTS Pagasta centrs - Ropažu ciems	325 km ²	7 630 (+ 474 iedzīvotāju pret 2021.g.)	Garkalnes, Stopiņu pagasti Ropažu novadā, Siguldas, Ogres un Salaspils novadi	Ropaži, Zaķumuiža, Silakrogs, Mucenieki, Tumšupe, Kākciems (6)
	STOPIŅU PAGASTS Pagasta centrs, Ropažu novada administratīvais centrs - Ulbroka	53,5 ^{m2}	14 831 (+1 443 pret 2021.g.)	Garkalnes, Ropažu pagasti Ropažu novadā, Salaspils novads, Rīgas pilsēta	Ulbroka, Dreiliņi, Saurieši, Upeslejas, Vālodzes, Dzidriņas, Līči, Rumbula, Cekule (9)
	VANGAŽU PILSĒTA	5,2 ^{km2}	3 617 (+ 126 pret 2021.g.)	Garkalnes, Ropažu pagasti Ropažu novadā, Siguldas un Ādažu novadi	-

Novada tuvums Rīgai un dabas bagātības paver plašas iespējas piesaistīt Rīgas iedzīvotājus aktīvajam un kultūras tūrismam novadā, bet vienlaicīgi var radīt arī riskus vietējo iedzīvotāju labbūtībai un kultūras pakalpojumu pieejamībai.

1.2. Iedzīvotāju sociāli - demogrāfiskā struktūra

Novada iedzīvotāju skaits pieaug.

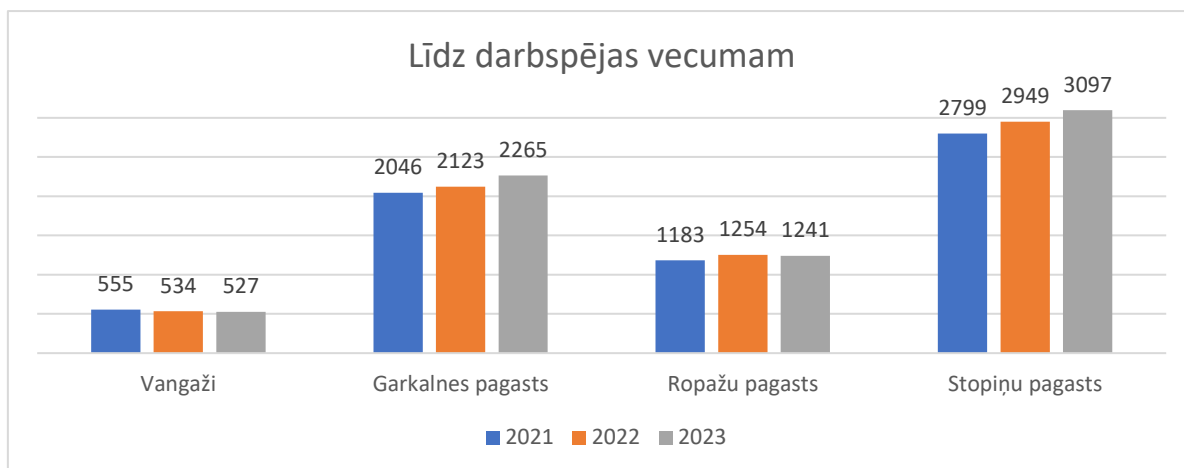
1. Grafiks. Novada iedzīvotāju struktūras analīzei izmantoti CSP dati¹¹

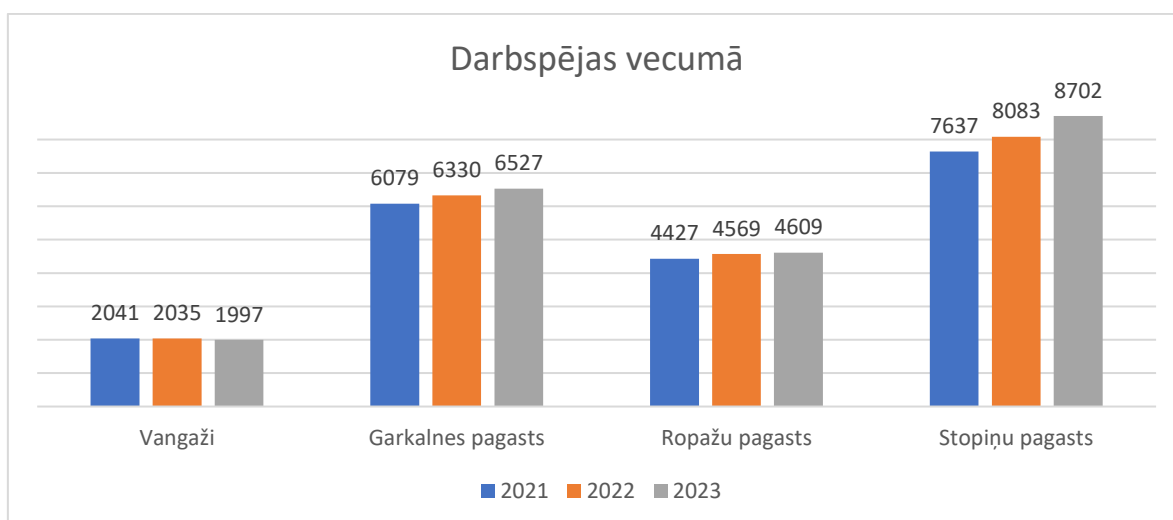
¹¹ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_IR_IRD/IRD081/table/tableViewLayout1/

Skatoties atsevišķi pa teritorijām, no 2021.g. iedzīvotāju skaits ir nebūtiski samazinājies tikai Vangažu pilsētā (-28), savukārt lielākais pieaugums ir novērojams Stopiņu pagastā (+1470).

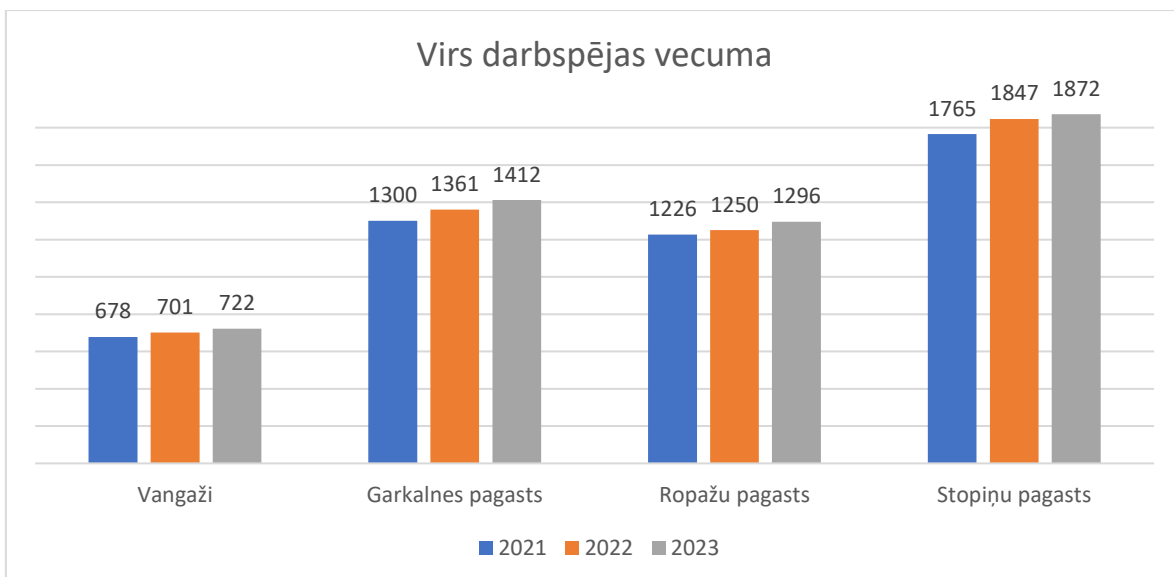
2. grafiks: Vecuma grupā līdz darbspējas vecuma regulārs pieaugums ir novērojams Stopiņu un Garkalnes pagastos

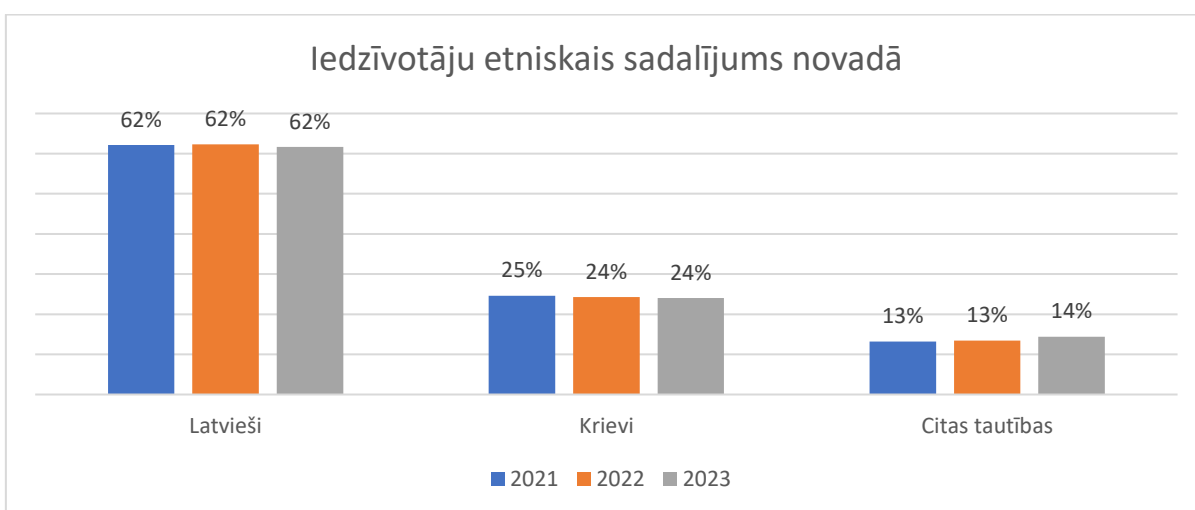
3. grafiks: Darbspējas vecuma iedzīvotāju skaits palielinās visās teritorijās, izņemot Vangažu pilsētu

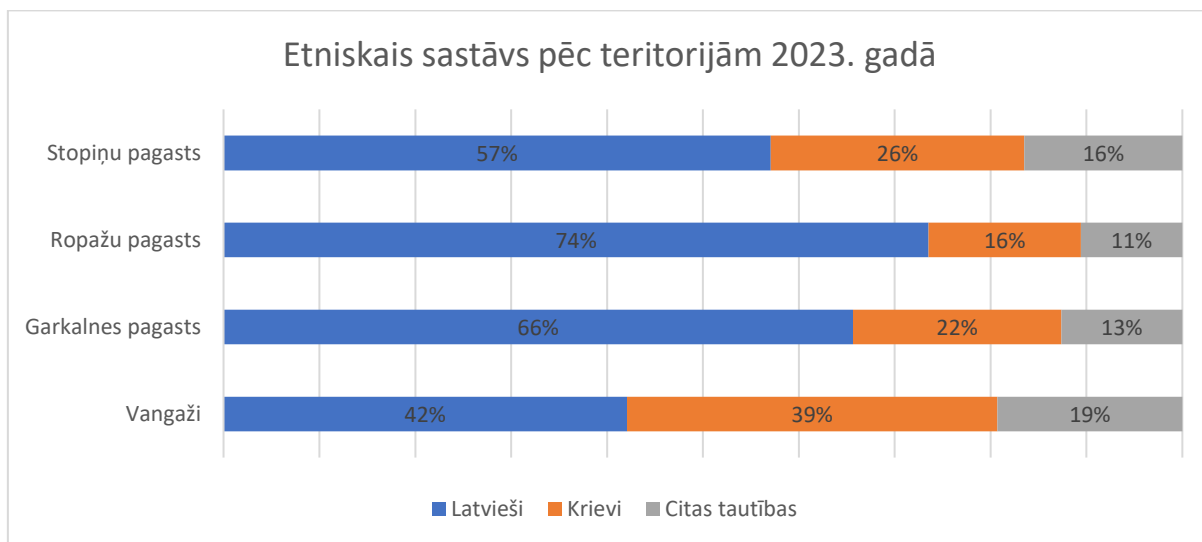
4. grafiks: Vīrs darbaspējas vecuma iedzīvotāju skaits pieaug visās teritorijās

5. grafiks: Iedzīvotāju etniskais sastāvs novadā pēdējo 3 gadu laikā paliek nemainīgs

6. grafiks: Lielākais latviešu tautības pārstāvju skaits ir Ropažu pagastā un zemākais – Vangažu pilsētā, kurā 39% no iedzīvotājiem veido krievu tautības pārstāvji.

Pēc NVA datiem, bezdarba līmenis Ropažu novadā 2023. gada decembra beigās bija 2,9%, kas ir trešais zemākais rādītājs Latvijā (viszemākais rādītājs ir Ķekavas novadā – 2,6%, tam seko Ādažu un Mārupes novadi – 2,7% un tad Ropažu novads)¹². 2023. gadā pieaudzis reģistrēto komersantu skaits novadā salīdzinoši ar iepriekšējo gadu – 2022. gadā Ropažu novadā bija reģistrēti 2564, 2023. gadā – 3086 komersanti. Aktīvi darbojās nevalstiskais sektors – 2023. gadā Ropažu novadā savu darbību bija reģistrējušas 450 nevalstiskās organizācijas¹³. Novadā darbojas iedzīvotāju konsultatīvās padomes un Uzņēmēju konsultatīvā padome.

1.3. Ar kultūru saistītas nozares

Izglītība

2023./2024. m.g. Ropažu novadā darbojas 16 pašvaldības izglītības iestādes:

- **5 pirmsskolas izglītības iestādes** – Garkalnes PII "Skudriņas", Langstiņu PII "Čiekuriņš", Ropažu PII "Annele", Ulbrokas PII "Pienenīte", Vangažu PII "Jancis", kā arī 10 privātās PII Četrās Ropažu novada vispārizglītojošās skolās (Ropažu vidusskola, Vangažu vidusskola, Stopiņu pamatskola, Upesleju sākumskola) tiek īstenotas arī pirmsskolas izglītības programmas, bet divas skolas (Berģu Mūzikas un mākslas pamatskola, Garkalnes Mākslu un vispārizglītojošā pamatskola) paralēli pamatizglītības programmām realizē arī profesionālās ievirzes kultūrizglītības programmas.
- **1 sākumskola** – Upesleju sākumskola;

¹² <https://www.nva.gov.lv/lv/2023gads>

¹³ Paskaidrojuma raksts par Ropažu novada pašvaldības 2024. gada budžetu

- **4 pamatskolas** – Bergu Mūzikas un mākslas pamatskola, Garkalnes Mākslu un vispārīzglītojošā pamatskola, Stopiņu pamatskola, Gaismas pamatskola (realizē arī profesionālās pamatizglītības programmas);
- **3 vidusskolas** – Ropažu vidusskola, Ulbrokas vidusskola, Vangažu vidusskola;

3 profesionālās ievirzes izglītības iestādes – Ropažu Mūzikas un mākslas skola “Rodenpois”, Ulbrokas Mūzikas un mākslas skola, Vangažu Mūzikas un mākslas skola.

2. TABULA: Izglītības iestādēs ar pieejamu interešu izglītību kultūras un mākslas jomās¹⁴.

Interešu izglītības veids	Deja	Mūzika	Vizuālā un vizuāli plastiskā māksla	Teātris
Garkalnes pagasts	Mūsdienu deja (BMMP), Tautas dejas (GMVP), Deju studija* (Garkalnes PII Skudriņas), Tautas dejas, Deja* (Langstiņu PII “Čiekuriņš”)	Kamerorķestris, Koris (BMMP); Ansambļis, Koris, “Mūzikas karuselis” (GMMP); Ansambļis (Garkalnes PII)	Keramika, Kokapstrāde, Zīmēšana, gleznošana (GMMP); Dabaszinību mākslas skola* (Garkalnes PII); Keramikā*, Māksla*, Dabaszinību mākslas skola*, (Langstiņu PII),	Teātris (BMMP, GMMP)
Ropažu pagasts	Balets, Mūsdienu dejas, Tautas dejas (Ropažu vsk.)	Vokālā dziedāšana, Ansambļis (Ropažu vsk.); Dziedāšana* (Ropažu PII “Annele”)	Mākslas studija, Dekupāža, Filcēšana, Origami Kokapstrāde, (Ropažu vsk.)	Teātris (Ropažu vsk.)
Stopiņu pagasts	Ritma un kustību attīstīšana* (Stopiņu vsk.), Tautas dejas, Līnijdejas, Sporta dejas (Ulbrokas vsk.), Tautas dejas (Upesleju sākumsk.); Tautas dejas*, Sporta dejas* (PII “Pienenīte”)	Ansambļis, Koris (Ulbrokas vsk.); Mūzikas terapija (Upesleju sākumsk.); Vokālā dziedāšana (PII “Pienenīte”)	Rokdarbu un rotu dizains (Stopiņu vsk.); Vizuālā māksla, Gleznošana (Ulbrokas vsk.); Vizuālā māksla (Gaismas psk); Keramikā, Dabaszinību mākslas skola* (Upesleju sākumsk., PII “Pienenīte”)	Teātris (Stopiņu psk.; Gaismas pmsk.); Teātris, Improvizācija - (Ulbrokas vsk.)
Vangažu pilsēta	Mūsdienu dejas, Ritmika, Tautas dejas (Vangažu vsk.)	Ansambļis (Vangažu vsk.); Pirmie soļi mūzikā (Vangažu PII)	Rokdarbi, Zīmēšana, gleznošana, (Vangažu vsk.)	Teātris (Vangažu vsk.)

Ulbrokas vidusskolā ir pieejamas nodarbības radošo industriju jomā t.sk. Kinokritika un Radošums.

Dati par novadā pieejamo mūzikas un mākslas virziena izglītību ir pieejami sadaļā Kultūras kartēšana.

¹⁴ * - Interešu izglītības programmu nodrošina ārējs interešu izglītības īstenotājs

Sports

Novadā darbojas četras pašvaldības sporta iestādes, kuras apsaimnieko pašvaldības sporta infrastruktūru un organizē sporta dzīvi pagastos un Vangažu pilsētā.

“Ulbrokas sporta komplekss” un tās struktūrvienībā “Stopiņu baseins” nodrošina sporta un aktīvās atpūtas aktivitāšu organizēšanu un īstenošanu Ropažu novada Stopiņu pagasta teritorijā. Sporta kompleksā ir peldbaseins, divas sporta zāles, trenāžieru zāle, aerobikas zāle, stadions. Tiek organizētas handbola, futbola, basketbola, florbola, kamaniņu, peldēšanas, ūdens aerobikas, volejbola, aerobikas, hokeja, karatē, džudo, galda tenisa un modernās dejas nodarbības un sacensības¹⁵.

“Ropažu sporta centrs” realizē pašvaldības interešu un neformālās izglītības programmas sportā, rīko sporta un veselības veicināšanas pasākumus, sadarbojas ar sporta federācijām, organizācijām un biedrībām. Sporta centrā ir sporta zāle ar tribīnēm, trenāžieru zāle, cīņas, aerobikas zāle, tenisa korti, pludmales volejbola laukums ar tribīnēm, ielu basketbola laukums, slidošanas – hokeja laukums, skeitparks un stadions. Iestādes struktūrvienībā “Zaķumuižas sporta zāle” notiek vingrošanas, nūjošanas, karatē, vieglatlētikas, futbola, volejbola un kamaniņu sporta nodarbības jauniešiem, pieaugušajiem un arī senioriem. Āra teritorijā ir pieejams disku golfa laukums, skrejceļš, basketbola laukums un āra trenāžieru sektors¹⁶. Zaķumuižā ir realizēts Ropažu Garkalnes partnerības projekts “Multifunkcionālas velotrases ar skeitparka elementiem izveide Zaķumuižas ciemā”.

“Garkalnes sporta centrs” nodrošina sporta un aktīvās atpūtas aktivitāšu organizēšanu un īstenošanu Ropažu novada Garkalnes pagasta teritorijā¹⁷. Garkalnē ir publiski pieejams basketbola laukums un futbola laukums ar āra trenāžieriem. Garkalnes Mākslu un vispārīgizglītojošās pamatskolas sporta bāze (zāle un stadions) piedāvā aerobiku, atlētisko vingrošanu, basketbolu, futbolu, tenisu un volejbolu. Garkalnes Sporta centra pārvaldībā ir Upesciema stadions un āra basketbola laukums, pludmales volejbola laukumi. Stadionā trenējas profesionālie sportisti un tajā regulāri notiek starptautiskās un vietējās spēles. Upesciemā arī ir multifunkcionāls asfalta veloparks. Upesciema sporta infrastruktūrā ir Berģu mūzikas un mākslas pamatskolas sporta zāle, velo-pumptrase un hokeja laukums. Langstiņos ir publiski pieejams āra pludmales volejbola laukums, Bukultos ir basketbola laukums, ziemas sezonā ir pieejama slidotava.

Vangažu sporta centra nodarbības notiek Vangažu vidusskolas sporta zālē un stadionā, kur pieejamas basketbola, volejbola, futbola, florbola, handbola, teikvando sporta nodarbības. Vangažu futbollaukumā, hokeja laukumā un pludmales volejbola laukumā regulāri notiek vietējas nozīmes sacensības un turnīri.

Tūrisms

Nozīmīgākie tūrisma objekti Ropažu novadā ir Ropažu pilsdrupas, Ropažu ciema centra ēkas un Ropažu Evaņģēliski luteriskā baznīca, Kangaru purva laipa un skatu tornis, bijusī Kangaru dzelzceļa stacija, “Līgo parks” Ulbrokā, Kultūras centrs “Ulbrokas Pērle”, “Simtgades skvērs” Ulbrokā, Jāņa Jaunsudrabiņa

¹⁵<https://www.ropazi.lv/lv/ulbrokas-sporta-komplekss-0>

¹⁶<https://www.ropazi.lv/lv/ropazu-sporta-centrs-0>, <https://www.ropazi.lv/lv/zakumuizas-sporta-zale>

piemiņas istaba un Jāņa Jaunsudrabiņa pastaigu taka Garkalnē, “Bajāru krasta ozoli un stāvkrasts”, “Nāgelmuižas liepu parks”, Nāgelmuižas dižozols, Dižozolu dabas taka un bišu dores Garkalnes pagastā u.c.

Populārākie aktīvās atpūtas objekti Ropažu novadā: multifunkcionāls autosporta un aktīvās atpūtas “Sporta komplekss 333”, “Rīga Shooting Center”, kas piedāvā sporta šaušanu pa lidojošiem mērķiem, Enduro moto meža taka, jāšanas sporta kompleksi Garkalnē un Ropažu pagastā, Sauriešu ūdenskrātuve, veikošanas iespējas pie Baltezera “Sila Priedēs”¹⁸.

Pēc CSP datiem Ropažu novadā ir 10 tūrisma uzņēmumi, no kuriem seši darbojas Garkalnes pagastā¹⁹. Tūristu mītņu skaits ir 6-7 ziemas periodā, 9-11 vasaras periodā. Pamatā tie ir 1-2-vietīgi numuri. Gultasvietu skaits – ap 300, gada pirmajā ceturksnī – nedaudz virs 200 numuriem²⁰. Tā kā tūrisma pakalpojumus sniedz arī lauku saimniecības u.c., kas ne vienmēr tiek uzskaitītas kā tūrisma uzņēmumi, faktiskais skaits pārsniedz 20 tūristu mītnes.

2023.gadā Ropažu novadu ir apmeklējuši 90 386 viesi un novada rīkoto pasākumu apmeklētāji.

1.4. Kultūras nozares pozicionēšana kaimiņu pašvaldībās

Ropažu novads robežojas ar 5 pašvaldībām - Siguldas, Ogres, Ādažu, Salaspils un Rīgu. Kultūras attīstības stratēģija 2023-2028 ir izstrādāta un apstiprināta Siguldas novada pašvaldībā.

Siguldas novads pozicionē sevi gan Latvijas, gan Rīgas plānošanas reģiona kontekstā kā Tūrisma, kultūras un rekreācijas centrs²¹. Stratēģijas kontekstā Sigulda sevi redz kā dinamisku, mūsdienīgu nacionālas un Eiropas nozīmes kultūras centru Pierīgā, kas nodrošina daudzveidīgu un laikmetīgu kultūras piedāvājumu, rosina radošo brīvību un pašizpausmi un veicina iedzīvotāju labbūtību, sekmē materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu un nodošanu nākamajām paaudzēm, starpdisciplināru sadarbību un kultūras vērtību izpratni sabiedrībā un veido iedzīvotāju piederības izjūtu novadam²².

Salaspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā (2014-2030) vīzijā par kultūras nozares nākotni ir akcentēts, ka novada kultūras infrastruktūra pamatā tiek orientēta uz Salaspils novada iedzīvotāju atpūtas dažādošanu labiekārtotajā Daugavas labajā krastā, Doles salā un citās novada vietās. Viens no svarīgākiem kultūras dzīves uzdevumiem ir veidot jaunas tradīcijas novadā, iesaistot salaspiliešus, kā arī atbalstīt multikulturālas un multikonfesionālas sabiedrības vērtības, kas atbilstīgi mūsdienu tendencēm saturiski atspoguļojas gan kultūras pasākumu dažādībā, gan arī veido Salaspils novada vizuālo tēlu²³. Starp Ropažu un Salaspils novada pašvaldībām ir noslēgts sadarbības līgums, saskaņā ar kuru Salaspils novada bibliotēka veic Reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas, sniedzot metodisko atbalstu Ropažu novada bibliotēkām.

¹⁸ Ropažu novada esošās situācijas raksturojums. Redakcija 2.0, lpp.26

¹⁹ CSP tabula UZS030. Tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi reģionos, republikas pilsētās un novados sadalījumā pa uzņēmumu lieluma grupām pēc nodarbināto skaita un galvenajiem darbības veidiem (NACE 2. red.) 2013 – 2020. Nav iekļauti dati par Vangažu pilsētu.

²⁰ CSP tabula TUV050c. Viesnīcas un citas tūristu mītnes reģionos, republikas pilsētās un novados.

²¹ Siguldas novada pašvaldības Kultūras attīstības stratēģija 2023-2028, lpp. 3.

²² Siguldas novada pašvaldības Kultūras attīstības stratēģija 2023-2028, lpp. 41.

²³ Salaspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija (2014-2030), lpp. 13.

Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2022.-2034. gadam kultūras dimensija ir ietverta novada vīzijas aspektā “Novada unikālās teritorijas”, pasvītrotot dažādību un kultūrvēsturisko mantojumu, kā arī ambīciju kļūt “par reģionāla un nacionāla līmeņa kultūras, izglītības un sporta centru, kas pilda valsts reprezentējošo funkciju”²⁴. Novadam ir plaša kultūras infrastruktūra. Sadarbība ar Ropažu novadu ir aktuāla ĪADT “Lielie Kangari” kopīga apsaimniekošana, bijušā dzelzceļa Rīga-Ērgļi (Zaļais dzelzceļš) attīstībā.

Ādažu novada attīstības programmas (2021-2027) viens no mērķiem ir “Ādažu novada kultūrvides attīstība”, kuras ietvaros ir plānots attīstīt esošos kultūras pakalpojumus un kultūras mantojuma piedāvājumu, sekmēt jaunas iniciatīvas, pilnveidot bibliotēku pakalpojumus, turpināt kultūrvēsturisku objektu pētniecību un popularizēšanu, kā arī dažādot iedzīvotāju iespējas piedalīties kultūras pasākumos. Kultūras iestāžu piedāvājumu akcentēt iedzīvotāju atpūtai, pašizpaušmei, izglītošanai, dzīves kvalitātes uzlabošanai un garīgai bagātināšanai²⁵.

Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmā 2022-2027 Ropažu novads ir pieminēts saistībā ar 3. prioritātes (Starptautiski konkurētspējīgs reģions un produkti) uzdevumiem Starptautiski nozīmīgu kultūras un sporta dzīves notikumu veicināšana, radošo industriju stiprināšana un Kompleksa reģionāla mēroga tūrisma piedāvājuma veidošana²⁶, bet kultūras nozare savukārt ir Rīgas plānošanas reģiona stratēģiskā mērķa prioritāte Nr.2 – zināšanās balstīta “zaļa”, inovatīva un elastīga ekonomika (Rīcības virziens 4.3. - Kultūras un radošo industriju stiprināšana reģionā²⁷).

Nemot vērā novada veidošanas vēsturi un ģeogrāfisko atrašanās vietu, plānojot novada kultūras nozares attīstību, jāņem vērā vairāki faktori:

- *Rīgas urbānā aglomerācija, kura ir cieši pieguļoša novada teritorijai - kā kultūras tūristu avots Ropažu novada kultūras aktivitāšu piedāvājuma patēriņam, perspektīvā var radīt apgrūtinājumu populārāko kultūras norišu un iestāžu pieejamībai Ropažu novada iedzīvotājiem;*
- *Rīgas un kaimiņnovadu plašs kultūras norišu piedāvājums un ērta transporta infrastruktūra – kā izaicinājums un konkurences faktors;*
- *Novada iedzīvotāju skaita pieaugums, tai skaitā darbaspējas vecuma grupas segmentā var radīt daudzveidīgāku kultūras piedāvājuma pieprasījumu;*
- *Interese grupas – pēc vecuma, etniskās piederības, interesēm, kurām būtu jāpievērš uzmanība, attīstot kultūras piedāvājumu, akcentējot socializācijas aspektus;*
- *Liels ciemu un mazciemu skaits novada teritorijā un attālums līdz pagastu centriem apgrūtinā centrālo pasākumu pieejamību, īpaši maznodrošinātām grupām, kurām nav pieejams personiskais transports.*

²⁴ Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2034.gadam, lpp.20

²⁵ Ādažu novada attīstības programma (2021-2027), lpp. 15.

²⁶ Rīgas plānošanas reģiona Attīstības programma 2022-2027, lpp.41

²⁷ Rīgas plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014 – 2030, lpp. 13.

2. KULTŪRAS NOZARES KARTĒJUMS NOVADĀ

Novadu raksturo tradīcijām bagāta un daudzveidīga kultūrvidē, ko veido kultūras mantojums, kultūras infrastruktūra un institūcijas, profesionālās mākslas, kultūrizglītības un bibliotēku pakalpojumu pieejamība. Esošās situācijas raksturojums un kartējums tiek sniegts par laika periodu no 2018. gada līdz 2023. gada 31. decembrim, atbilstoši datu pieejamībai. Kultūras iestādes tiek analizētas teritoriāli (Garkalnes pagasts, Ropažu pagasts, Stopiņu pagasts un Vangažu pilsēta) un pēc kultūras pakalpojumu - produktu specifikas.

4.attēls: Novada kultūras karte

Ropažu novadā kultūras dzīves kodolu veido 4 kultūras centri – Kultūras centrs “Berģi”, Ropažu Kultūras centrs, Kultūras centrs “Ulbrokas Pērle” un Vangažu pilsētas Kultūras nams. Nozīmīgākie kultūras pasākumi ir Valsts svētku un Tradīciju svētku svinēšana, “Ropažu Gaismas dārzs” (baznīcas atjaunošanas līdzekļu piesaistes projekts), “Mantojuma dienas” un “R&B Blūza festivāls” Ropažu pagastā, kā arī “Akordeona ansambļu un orķestru lielkoncerts – festivāls” un Jauniešu festivāls “Tvaiks” Stopiņu pagastā.

Augsti vērtēti no iedzīvotāju puses ir pašvaldības iestāžu organizētie Valsts un Tradīciju svētki, kā arī brīvdabas pasākumi. Novadā darbojas 44 pašvaldības dibināti amatiermākslas kolektīvi.

Novadā ir 7 publiskās bibliotēkas – 2 Garkalnes pagastā, 2 Ropažu pagastā, 2 Stopiņu pagastā un 1 Vangažu pilsētā, kuras organizē pasākumus.

Plašu mūzikas un mākslas programmu klāstu piedāvā 5 profesionālās ievirzes izglītības iestādes – 2 Garkalnes pagastā, pa vienai Ropažu, Stopiņu pagastos un Vangažu pilsētā

3. TABULA: Pagastu un Vangažu pilsētas pieejamie kultūras resursi un kultūrvietas

	Garkalnes pagasts	Ropažu pagasts	Stopiņu pagasts	Vangažu pilsēta
Dabas vērtības un atpūtas vietas	Dižozolu dabas taka, J. Jaunsudrabiņa izziņas taka, Lielā Baltezera krasts, “Garkalnes bļoda”	Zaķumuižas dabas taka, Kangaru purva laipa un skatu tornis	Ulbrokas ezera pastaigu taka	“Straujupīte” ar tai pieguļošo parka teritoriju
Kultūrvēsturiskais mantojums un objekti	Sunīšu viduslaiku kapsēta	Ropažu viduslaiku pils un kapsēta, Barona Kampenhauzena kapliča, Ropažu senkapi, Naglu senkapi, Jaunmežplēpju senkapi, Ropažu mācītājmuiža, Sniedžu kokogļu ieguves uzkalniņi	Dzelzceļa tilts pār Mazās Juglas upi, Kapliča, Ulbrokas muiža	Industriālais mantojums bijusī Vangažu Dzelzsbetona konstrukciju rūpnīca ar pieguļošo teritoriju (neizmantots)
Pašvaldības kultūras infrastruktūra	Kultūras centrs “Berģi”, Garkalnes bibliotēka, Upesciema Tautas bibliotēka, Berģu Mūzikas un mākslas psk., Garkalnes Mākslu un vispārīgl. psk.	Ropažu Kultūras centrs ar filiāli Zaķumuižā Ropažu bibliotēka Zaķumuižas bibliotēka	Kultūras centrs “Ulbrokas Pērle” Ulbrokas bibliotēka Sauriešu bibliotēka	Vangažu pilsētas Kultūras nams Vangažu bibliotēka
Kultūras un atpūtas vietas	Teritorija pie Berģu MMP	Ropažu parks un estrāde, “Kangaru stacija “Saules kalns”, “Namdaru darbnīca””, “Lantes muiža”	“Līgo parks”	“Strauta pļava”

Kultūras norises	Valsts svētku sarīkojumi Upesciemā, teātra izrādes, koncerti, amatiermākslas kolektīvu koncerti, izstādes, dzejas dienu pasākumi u.c.	“Mantojuma dienas”, “R&B Blūza festivāls” Valsts svētku sarīkojumi, “Staro Ropaži”, teātra izrādes, koncerti, amatiermākslas kolektīvu koncerti, izstādes, dzejas dienu pasākumi u.c.	Novada svētki, jauniešu festivāls “Tvaiks”, Akordeonistu ansambļu un orķestru lielkoncerts - festivāls, Dzejas dienas P. Brūvera dzimtajās mājās “Kalēji” Pagasta svētki 1x 5 gados, Valsts svētku sarīkojumi, teātra izrādes, koncerti, amatiermākslas kolektīvu koncerti, Novada mēroga skolotāju, senioru, represēto dienas, izstādes, dzejas dienu pasākumi u.c.	Pilsētas svētki, “Grafiti mākslas dienas”, valsts svētku sarīkojumi, teātra izrādes, koncerti, amatiermākslas kolektīvu koncerti, izstādes, dzejas dienu pasākumi u.c.

2.1. Kultūras centri

Novadā ir 4 kultūras centri un vienam – Ropažu Kultūras centram – ir filiāle Zaķumuižā. Tabulā ir apkopts apmeklētāju skaits novada kultūras centros sākot ar 2019. gadu. Datus sniedza kultūras iestāžu vadītāji.

4. TABULA: Apmeklētāju skaita apkopojums

Rādītāji	2019	2020	2021	2022	2023
KC Bergi	*	5450	7281	1065	15667
Ropažu KC ²⁸	*	*	9212 ²⁹	4708	19153
KC Ulbrokas Pērle ³⁰	18530	6945	8879	18459	44875
Vangažu pilsētas Kultūras nams	*	*	584	3953	7097

* Nav pieejama informācija

5. TABULA: Pasākumu skaita apkopojums

Rādītāji	2019	2020	2021	2022	2023

²⁸ Kopā ar Ropažu KC filiāli Zaķumuižā - Zaķumuižas KC

²⁹ Klātienes un neklātienes apmeklētāji

³⁰ 2020. gadā notika Ulbrokas kultūras nama reorganizācija un tika uzcelta un atvērta jauna multifunkcionāla ēka.

KC Berģi	50	60	100	130	135
Ropažu KC	125	72	70	160	152
KC Ulbrokas Pērle	81	64	67	103	212
Vangažu pilsētas Kultūras nams	39	16	21	51	53

Konstatēts, ka pēc COVID ierobežojumu atcelšanas, apmeklējumu skaits kultūras centros, kuros tiek veikta apmeklētāju uzskaitē, ir strauji palielinājies.

Nemot vērā, ka ne visās kultūras iestādēs tiek veikts apmeklētāju skaita uzskaitījums, ir nepieciešams ieviest vienotu šādas statistikas apkopojuma algoritmu, tajā skaitā vienotu apmeklētāju un pasākumu uzskaiti.

Kultūras centru ietilpība, tehniskā stāvokļa raksturojums un aprīkojuma nodrošinājums

Kultūras centrs “Berģi”

KC “Berģi” atrodas Garkalnes pagasta pārvaldes ēkā. Kultūras centram ir Lielā zāle (432 m², 260 vietas), Mazā zāle (143,6 m², 100 vietas), aktieru ģērbtuves (6 m², līdz 6 vietām). Ēkai nepieciešama rekonstrukcija: mazās zāles remonts un pārveide, lielās zāles skatuves grīdas atjaunošana un skatuves sienu krāsošana, zāles grīdas seguma atjaunošana. Trūkst palīgtelpas un mēģinājumu telpas. Ieteicams papildus gaismas iekārtas, skaņu sistēmas atjaunošana, jauni krēsli zālēs.

Ropažu Kultūras centrs

Ropažu kultūras centra vajadzībām tiek izmantotas Lielā zāle (395 m², 500 vietas), Mazā zāle (170 m², 150 vietas), Vestibils ar sanitārajiem mezgliem (251 m², 150 vietas), Sapulču telpa (58 m², 50 vietas), kā arī darba telpas. Ropažu KC ēka uzcelta 2008. gadā kā skolas 3. kārta, līdz ar to nav tieši piemērota KC prasībām: tai ir skatuve dejām un teātra izrādēm, kā arī apskaņošanas sistēma, bet skatuve nav piemērota deju skatēm. Ēkai nepieciešami jumta remontdarbi, ventilācijas aprīkojuma uzlabojumi, nepieciešama kondicionēšanas sistēmas izbūve. Svarīgi veikt āra-terases remontdarbus.

Ropažu vēsturiskais parks: Kopējā parka platība ap 6ha. Parks atrodas Lielās Juglas krastā, tam cauri plūst kanāls ar dīķi. Dīķī ir Mīlestības saliņa. Parka teritorijā ir izbūvēta estrādes zona ar ierīkotām sēdvietām un cietā seguma laukumu skatuvei. Parkā atrodas piemiņas vieta represētajiem ar pieminekli, kas uzstādīts 1998. gadā.

Parka teritorijā tiek organizēti tradicionāli Līgo pasākumi (ar koncertu vai teātra izrādi, zaļumballi, tirgotāju/ēdinātāju tirdziņu, dažādām aktivitātēm ģimenēm, lielā ugunsкура iededzināšanas rituālu) “R&B Blues festival”. Latvijas valsts svētkiem rīkota gaismas/skaņas/video performance Ropažu parka teritorijā - «Staro Ropaži».

Ropažu Kultūras centra filiāle “Zaķumuižas Kultūras centrs”: Lielā zāle ar skatuvi (171,9 m², 120 vietas) Mazā zāle (kamīnzāle) (53,8 m²), vestibils, ģērbtuve (58,2 m²), personāls: ēkas un apsaimniekojamās teritorijas pārzinis un apkopējs.

Kultūras centrs “Ulbrokas Pērle”

2020. gadā notika Ulbrokas kultūras nama reorganizācija. Jaunā ēka tika nodota ekspluatācijā 2020. gada 19. jūnijā un ir jaunākais kultūras centrs Latvijā. Ar 2023. gadu kultūras centram “Ulbrokas Pērle” tika noteikts Metodiskā kultūras centra statuss, izveidota jauna amata vieta “Vadītāja vietnieks

metodiskajā darbā”. 2023. gadā kultūras centrā “Ulbrokas Pērle” strādā 17 administratīvie un tehniskie darbinieki, 17 amatiermākslas kolektīvu vadītāji un speciālisti. Ēkā ir mājvieta arī Ulbrokas bibliotēkai, Dzimisarakstu nodaļai, Tūrisma informācijas centram, tajā darbojas kafejnīca “Mazā Pērle” un Stopiņu Uzņēmēju biedrības veikals “Amatnieku Pērles”. Vairāk nekā puse kultūras centra “Ulbrokas Pērle” notiekošo pasākumu ir pasākumi, kuriem tiek izīrētās telpas. Kultūras centrā ir vairākas darba telpas, kā arī Liela zāle (705 m², 458 vietas), Mazā zāle (237 m², 150 vietas), Konferenču zāle (203 m², 100 vietas), Ekspozīciju zāle – mēģinājumu telpa (120 m²), Laulību ceremoniju zāle (99 m²), Kultūras centrā darbojas 10 amatiermākslas kolektīvi, lai izvairītos no esošo darbinieku pārslogošanas ir nepieciešamība pēc tehniskā personāla.

Stopiņu pagasta Līgo parks

Līgo parks ir unikāla vieta Latvijas lauku kultūrainavā un īpaša vieta Stopiņu novadā. Izveidots 1988. gadā, Līgo parks ir kļuvis par dabisku kultūrvēsturisku latviskā mantojuma saglabāšanas vietu un izzīņas avotu. Pirmais parks pasaulē, kur apskatāmas 11 latvju rakstu zīmju akmens skulptūras, autors – tēlnieks Uldis Sterģis. Apmeklējot Līgo parku, ir iespēja atpūsties skaistā dabas ainavā, smelties spēku ozolu un bērzu birzī, iepazīt latvju rakstus, kas skatāmi cilvēka auguma izmērā, piedzīvot Līgo vakaru pie lielā ugunsкура. Vasaras sezonā Līgo parkā notiek deju un kora mūzikas koncerti, viesojas daudzi Latvijā un ārvalstīs pazīstami mūziķi un grupas, notiek brīvdabas teātra izrādes un festivāli³¹.

Vangažu pilsētas Kultūras nams: Ēka celta 1958. gadā. Ir uzsākta piebūves celtniecība, kur bija paredzētas telpas deju zālei, grimētavām un palīgtelpām, bet tā šobrīd tā ir apturēta. Kultūras namā strādā 2 administratīvie darbinieki (k/n vadītāja, mākslinieciskā vadītāja), 5 tehniskie darbinieki un 8 kolektīvu vadītāji. Kultūras namā ir lielā zāle (256 m², 220 vietas) Kultūras nama telpas tiek izmantotas kultūras pasākumiem, amatiermākslas kolektīviem, kā arī telpas tiek iznomātas deju studijām. Nepieciešams turpināt darbu pie piebūves, nepieciešama izejas izbūve aizskatuvē, kā arī tērpu noliktavas remonts, uzlabot apskaņošanas un gaismas tehniku, jāieģādājas paaugstinājumi skatuvei.

(Informāciju sniedza kultūras iestāžu vadītāji pēc pieprasījuma Stratēģijas izstrādes nolūkam.)

Nemot vērā kultūras centru/namu neviendabīgo kultūras norišu apmeklētības kapacitātes ietilpību (telpās, ārtelpā) būtu nepieciešams izstrādāt individuālu budžeta ieņēmumu plānu katrai iestādei.

2.2. Publiskās bibliotēkas

Novadā ir 7 vietējas nozīmes publiskās bibliotēkas, kas 2023. gadā tika akreditētas. Kultūras ministrijas organizēta Akreditācijas ekspertu komisija, kura pārstāv Latvijas Bibliotēku padomi, vērtēja Ropažu novada pašvaldības bibliotēku ikdienas darbu, funkcijas un uzdevumu īstenošanas kvalitāti un pieejamību. Visām Ropažu novada pašvaldības bibliotēkām piešķirts vietējas nozīmes bibliotēkas statuss un izsniegta akreditācijas apliecība ar termiņu uz pieciem gadiem. Definēti ieteikumi infrastruktūras attīstībai un pakalpojumu saņemšanai novada mazciemos.

Ropažu novada pašvaldības bibliotēku darbībai ir decentralizētais pārvaldības modelis. Iestādes darbojas autonomi, veicot izglītības, informācijas, kultūras un sabiedriskās saskarsmes centra funkcijas, ko Akreditācijas ekspertu komisija atzina par atbilstošu un turpināmu.

³¹ <https://www.ropazi.lv/lv/par-novadu>

Atbalsta funkcijas nodrošina Reģiona galvenā bibliotēka - Salaspils novada bibliotēka, veicot metodisko un konsultatīvo darbu, kā arī uztur vienotu datu un moduļu pārvaldību BIS ALISE kopkatalogā, ko nodrošina SIA "Tieto Latvija".

Pašvaldības funkcijas pamatdarbības jautājumos nodrošina Ropažu novada pašvaldība: grāmatvedība un finanses, personālvadība, IKT, iepirkumi, juridiskie pakalpojumi, projektu vadība, iekšējais audits, telpu uzturēšana, atalgojums, arhīvs.

Tabulā redzami dati tika iegūti ar aptaujas palīdzību, izsūtot aptaujas anketas visu novada bibliotēku vadītājiem.

7. TABULA: Bibliotēku kopējie pamatrādītāji

Rādītāji	2018	2019	2020	2021	2022	2023	% salīdzinot 2018. ar 2023. gadu
Aktīvo lietotāju kopskaits	3604	3665	4050	3755	4250	4747	32%
Izsniegumu kopskaits	66075	66457	68900	68321	73337	85819	30%
Pasākumu skaits	154	213	164	193	277	317	106%

Dati no BIS* ALISE par 2023.gadu. Iesniedzējs: Salaspils Novada bibliotēka (Metodiskais centrs Pierīgas bibliotēkām)

Galveno pamatrādītāju – aktīvo lietotāju un izsniegumu skaits, salīdzinot 2018. gadu ar 2023. gadu, ir palielinājusies par 30 un vairāk procentiem, pārsniedzot Covid-19 radītājus. Pasākumu skaits, salīdzinot 2022. gadu ar 2023. gadu, ir lielāks par 15% .

8. TABULA: Bibliotēku lietotājs, apmeklējums, izsniegums 2023. gads

Bibliotēka	Aktīvo lietotāju kopskaits	t.sk. bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	Fizisko apmeklējumu kopskaits	t.sk. bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	Izsniegumu kopskaits	t.sk. bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	t.sk. grāmatas	t.sk. seriālizdevumi
Ropažu novads								
Sauriešu bibliotēka	397	163	4749	1648	8795	1695	5020	3659
Ulbrokas bibliotēka	1210	512	12830	4100	17020	3428	14548	2414
Garkalnes bibliotēka	210	68	3349	1172	4279	634	3447	832
Upesciema Tautas bibliotēka	339	109	2762	618	9952	990	8416	1524

Ropažu bibliotēka	981	433	9398	3181	15479	3508	10787	4692
Zaķumuižas filiālbibliotēka	492	221	6511	2963	11939	3475	8098	3781
Vangažu pilsētas bibliotēka	1118	486	18436	6230	18415	3881	15547	2821

Dati no BIS* ALISE par 2023.gadu. Iesniedzējs: Salaspils Novada bibliotēka (Metodiskais centrs Pierīgas bibliotēkām)

* Kultūras dati (kulturasdati.lv) par 2023. gadu

9.TABULA: Bibliotēku telpu specifikācija, aktīvo lietotāju un pasākumu skaita dinamika

Bibliotēkas nosaukums	Nodarbināto skaits		Telpu kopplatība*	Aktīvo lietotāju skaits				Pasākumu skaits			
	Admin.	Tehn.		2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Upesciema Tautas bibliotēka	1	0	40.7 m ²	261	235	261	339	5	10	22	21
Garkalnes bibliotēka	2	2	150.26 m ²	139	142	159	210	13	22	28	32
Sauriešu bibliotēka	2	1	74 m ²	376	341	368	397	9	21	17	23
Ulbrokas bibliotēka	5	2	740.5 m ²	944	1034	1249	1210	40	36	35	38
Ropažu bibliotēka	3,5	1	209.0 m ²	685	581	627	980	17	21	47	66
Vangažu pilsētas bibliotēka	3	1	234 m ²	1218	1039	1081	1118	55	73	82	80
Zaķumuižas bibliotēka	2,5	0	240.0 m ²	427	383	479	493	25	10	46	57

* Kultūras dati (kulturasdati.lv)

Statistikas dati liecina, ka četru gadu periodā palielinājies aktīvo lasītāju skaits, pieaugušas aktivitātes lasītveicināšanas pasākumu organizēšanā, grāmatu apskatu un krājuma informācijas sagatavošanā un prezentācijā.

Minētās aktivitātes veicinājušas izsnieguma rādītājus arī bērnu un jauniešu auditorijā.

Turpmākajā plānojuma periodā ieteicams veikt bibliotēku statistisko rādītāju datu kolerāciju sasaistē ar bibliotēkas teritoriālo piekritību attiecīgā pagasta/pilsētas iedzīvotāju skaitam.

Publisko bibliotēka ietilpība, tehniskā stāvokļa raksturojums un aprīkojuma nodrošinājums

Garkalnes bibliotēka: Garkalnes bibliotēkas ēka ir Ropažu pašvaldības īpašums, bez Garkalnes bibliotēkas (2.stāvs) ēkā vēl atrodas J. Jaunsudrabiņa piemiņas istaba (3.stāvs), Novadpētniecības lasītava/Jaunatnes telpa un saimniecības telpa (1.stāvā). Bibliotēkai ir 2 telpas: Abonements un lasītava (110,74 m², 20 vietas) arhīva un atpūtas telpa (39,52 m², 2 cilvēki). Ēkai nepieciešama vējtvera remonts bibliotēkas stāvā, kā arī pacēlāja projektēšana un uzstādīšana. Bibliotēkā jauns pakalpojums – grāmatu izsniegšana, nodošana bibliomātā.

Ropažu bibliotēka atrodas vēsturiskā ēkā – Ropažu Jaunatnes namā jeb jaunsargu namā (uzcelts 1928. gadā), kurā vēsturiski bijusi arī bibliotēka ar 1000 grāmatām. 2016.gadā ēka tika atjaunota un tajā tika izvietota Ropažu bibliotēka. Ēkai būtu nepieciešamas papildus telpas, lai pirmajā stāvā izveidotu grāmatu krātuvi, pasākumu/izstāžu/mācību telpu un nodrošināt tās pieejamību visām iedzīvotāju grupām. Bibliotēkas rīcībā ir 4 telpas: lasītava un pasākumu norises vieta otrajā stāvā (38 m², 45 vietas), lasītāju apkalpošanas telpa (40 m², 6 vietas), bērnu telpa (34 m², 40 vietas, periodikas lasītava (15 m², 10 vietas). Bibliotēkai ir bibliomāts.

Sauriešu bibliotēka: Bibliotēka atrodas dzīvojamajā ēkā, kas celta 1973. gadā. 2023. gada septembrī iestāde pieņēma lietošanā nedzīvojamo telpu (adrese Līdumnieku iela 1-55, Saurieši) ar kopējo platību 38,1 m², kuras atbrīvoja Ropažu novada pašvaldības aģentūra “Saimnieks”. Kopējā iestādes lietošanā nodoto telpu platība tiek noteikta 118,66 m²: lietotāju apkalpošanas telpa (74 m², 12 vietas), darbinieku un saimnieciskā telpa (13 m², 2 vietas) un krātuve (pieejama pēc remonta, 31 m²). Bibliotēkai ir nepieciešams remonts-rekonstrukcija ar aillas izbūvi nesošajā sienā, iekšējo elektroapgādes sistēmas ierīkošanu, telekomunikācijas tīkla izbūvi, kā arī fasādes apdare un mēbeļu iegāde. Ir iespēja aprīkot arī āra terasi. Bibliotēkā jauns pakalpojums – grāmatu izsniegšana, saņemšana bibliomātā.

Ulbrokas bibliotēka atrodas kultūras centrā “Ulbrokas Pērle”. Bibliotēkai ir pašvaldības īpašumā esošas jaunas telpas ar kopējo platību 740 m², kas ekspluatācijā nodotas 2020. gada jūlijā. Iestāde ir pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem, ēkai ir automātiskā ugunsdrošības un elektroniskā apsardzes sistēma. Bibliotēkas darbībai vasarā tiek izmantota ārtelpa iestādes zaļajā zonā. Ir telpa, ko izmantot lietotāju labbūtības vides veidošanai, plānota - lasīšanas observatorija (11,1 m²). Bibliotēkā ir 3 lietotāju apkalpošanas telpas: abonements un divas lasītavas (568 m², 87 vietas); krātuve (22,7 m²); darbinieku telpa (33,5 m²); vadītājas kabinets (16,2 m²) un palīgtelpa (11,1 m²). Bibliotēkai ir nepieciešams informatīvais stends uz statīva āra/iekštelpas darbībai, lai uzlabotu iedzīvotāju informētību pagastā, novadā.

Upesciema Tautas bibliotēka atrodas 40.7 m² mazā telpā senā kroga ēkā (celta ap 1870. gadu), kurai nav kultūrvēsturisks statuss. Atrodas ciemata centrā. Vienīgajā telpā atrodas krājums, datoru zona, lasītava, jauniešu, bērnu un pusaudžu stūrīši, bibliotekāra darba vieta, tehniskais stūrītis, 1 darbinieka un 4 apmeklētāju vietas. Ēkā atrodas arī Upesciema Dienas centrs. Bibliotēkai telpu trūkuma dēļ ir ierobežotas iespējas apmeklētāju apkalpošanas funkciju veikšanai, kā arī pasākumu rīkošanai. Papildus veiktie pakalpojumi - konsultācijas datoru lietošanā, veidlapu, dokumentu aizpildīšanā, grāmatu izsniegšana un saņemšana bibliomātā.

Vangažu pilsētas bibliotēka atrodas Vangažu pārvaldes ēkā 2. stāvā, ēkā atrodas arī Sociālais dienests, Bāriņtiesa un Dzimtsarakstu nodaļa, 1.stāvā. Ir pieejams bibliomāts. Telpas lasītāju apkalpošanai- 186 m². Pēc akreditācijas atzinuma ir nepieciešamas plašākas telpas 1. stāvā. Nepieciešamas arī jumta nomaiņa un fasādes atjaunošana (tek griesti, veidojas pelējums, mitrums ietekmē arī estētisko iespaidu).

Bibliotēkai ir trīs telpas: lasītāju apkalpošanas telpa (186 m², 40 vietas), krātuves telpa (24 m²) un telpa bērniem un pusaudžiem (93 m², 20 vietas). Bibliotēkas darba pieejamībai būtu vēlams bibliotēku izvietot citā/jaunā ēkā 1.stāvā.

Zaķumuižas bibliotēka atrodas Zaķumuižas kultūras namā. 2015.g. notika telpu rekonstrukcija. 2020.g. - priekštelpas, sanitārā mezgla remonts. Bibliotēkas rīcībā ir 2 lasītāju apkalpošanas telpas (224 m², 24 vietas) un darbinieku telpa (16 m²). Visās telpās nepieciešams atkārtots kosmētiskais remonts. Apkures sistēmas uzlabošana noliktavas telpai un koridoram. Bibliotēkai nepieciešams informatīvais LED ekrāns. Nepieciešams sakārtot infrastruktūru pie bibliotēkas. Aktuāli iegūt telpu, kura pašlaik ir Ropažu vidusskolas Zaķumuižā darbmācības kabinets, vietai, kur tiekas iedzīvotāju kopienas. Bibliotēkai ir grāmatu izsniegšanas iekārta bibliomāts.

Analizējot publisko bibliotēku esošās infrastruktūras ietilpību, varam secināt, ka lielākā daļa bibliotēku ir izvietotas pielāgotās telpās, kas savukārt ierobežo bibliotēku krājuma un piedāvājuma aktivitāšu spektru. Pozitīvi vērtējams bibliomātu ieviešanas projekts, kuru aktīvi izmanto lasītāji.

Novadpētniecība

Saskaņā Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas esošās situācijas raksturojumu, redakcija 2.0., novadpētniecības datu bāze tiek sistēmiski uzkrāta Ulbrokas, Sauriešu, Ropažu, Garkalnes ciemos un Vangažu pilsētā. Tas ir vienīgais konteksts, kurā novadpētniecība ir minēta Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā. Atbilstoši bibliotēku likumiski noteiktām funkcijām attiecīgo ciemu un pilsētas bibliotēkas nodarbojās ar novadpētniecību Bibliotēku likumā definētajā apjomā.

Novadpētniecības darbs novadā ir bibliotēku sadarbība ar atmiņas glabājošām institūcijām. Darba pamatā Ropažu novada pašvaldības publisko bibliotēku novadpētniecības koncepcija pieciem gadiem (2021 - 2025). Rīcības plāns katram gadam paredz jauna satura veidošanu, iegūto materiālu strukturēšanu un bibliogrāfisko aprakstu veidošanu. Novadpētniecības krājuma komplektēšanas pamatā ir preses ziņas no vietējas un republikāniskas nozīmes laikrakstiem, privātpersonām piederošu fotogrāfiju skenētās versijas, monogrāfiskie izdevumi, kurus sarakstījušas novadā dzīvojošas personības, izdevumi, kuros minēts novads vai tā cilvēki.

Bibliotēkas novadpētniecības krājumā komplektē iespiestos izdevumus, kas saistīti ar Ropažu novada apkaimes vēsturi, kultūru, kultūrvēsturi, personībām, mākslu, uzņēmējdarbību, tradicionālo kultūru un nemateriālo kultūras mantojumu. Novadpētniecības datubāzē veic to analītisko rakstu aprakstus.

Nemot vērā Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022-2038 Attīstības programmā 2022 – 2028 definēto novada novadpētniecības muzeja izveides nepieciešamību ieteicams izstrādāt vienotas prasības novada attīstības vēstures digitālās ekspozīcijas krājuma izveidei.

2.3. Amatiermāksla

Ropažu novada kultūras centros darbojas 44 amatiermākslas kolektīvi, vairāk kā 1120 dalībnieki, no kuriem 28 kolektīvi ir Dziesmusvētku kustības dalībnieki (740)³².

10. TABULA: Pašvaldības amatiermākslas kolektīvu dati

³² Paskaidrojuma raksts par Ropažu novada pašvaldības 2024. gada budžetu.

	Kolektīva veids	Nosaukums	Dalībnieku skaits	Speciālistu skaits
Garkalne (14)	Koris	Jauktais koris "GARKALNE"	60	2
		Jauktais koris "PA SAULEI"	52	2
	Deju kolektīvi	Vidējās paaudzes deju kolektīvs "GREIZIE RATI"	29	2
		Deju kolektīvs "RITENĪTIS"	48	2
		Vidējās paaudzes deju kolektīvs "MADARA"	29	2
		Vidējās paaudzes deju kolektīvs "ROTĀ"	26	2
		Vidējās paaudzes deju kolektīvs "SAIME"	24	2
		Bērnu deju kolektīvs "PASACIŅA"	87	2
		Senioru deju kolektīvs "BALTĀBELE"	30	2
		Vokālie ansambļi	Ansamblis "STRAUTS un SKUDRIŅAS"-seniori	8
	Ansamblis "STRAUTS un SKUDRIŅAS" - bērni		9	
	Mākslas studijas	Mākslas studija "Godīgie meļi"	16	1
	Cits	Rokdarbu pulciņš "STRAUTS"		
		Domubiedru grupa "PĪLĀDZĪTIS" (J. Jaunsudrabiņa piemiņas istaba)		
Ropaži (12)	Koris	Jauktais koris "ROPAŽI"	45	2
		Jauktais koris "OZOLZĪLE"	23	2
	Deju kolektīvi	Vidējās paaudzes deju kolektīvs "RUDZI"	18	3
		Bērnu un jauniešu deju kolektīvs "CIELAVIŅA"	93	
		Jauniešu deju kolektīvs "CIELAVIŅA"	18	
	Vokālie ansambļi	Vīru vokālais ansamblis "KARMA"	9	1
		Senioru vokālais ansamblis "SARMA"	10	1
	Mākslas studijas	Lietišķās mākslas studija "MADARAS"	10	1
		Mākslas studija	20	1
	Cits	Folkloras kopa "OGLĪTE"	38	2
		VIA "FOOLS ON PARADE"	5	1
		Līnijdeju ansamblis "RABBIT LINE"	8	1
Stopiņi (10)	Koris	Jauktais koris "ULBROKA"	55	2
		Sieviešu koris "MADARA"	33	2
	Deju kolektīvi	Jauniešu deju kolektīvs "PASTALNIEKI"	34	2
		Vidējās paaudzes deju kolektīvs "LUSTE"	24	2
		Vidējās paaudzes deju kolektīvs "STOPIŅŠ"	33	2
		Senioru deju kolektīvs "ULENBROKS"	34	2
	Vokālie ansambļi	Senioru vokālais ansamblis "SAGŠA"	11	1
	Mākslas studijas	Tautas lietišķās mākslas studija "ULBROKA"	30	1
	Cits	Amatierteātris "DILLE"	15	1
		Akordeonistu ansamblis "AKCENTS"	8	1
Vangaži		Vidējās paaudzes deju kolektīvs "AUGŠUP"	38	2

(8)	Deju kolektīvi	Bērnu deju kolektīvs "PĪLĀDŽĪTIS"	24	2
	Vokālie ansambļi	Bērnu vokālais ansamblis "PUMPURĪŅI"	15	1
		Bērnu vokālais ansamblis "KARUSELIS"	14	1
		Vokālais ansamblis "KRIEVU KADRIĻA"	12	1
		Vokālais ansamblis "ŽURAVKA"	5	1
	Sieviešu vokālais ansamblis "KAPRĪZE"	7	2	
Cits	Bērnu teātra pulciņš "PIGORIŅI"	11	1	

No apkopojuma var secināt, ka kultūras centri nodrošina dziesmu un deju svētku ciklisku nepārtrauktu norisi. Kultūras centros darbojas vairāki deju kolektīvi, kori, vokālie ansambļi, viena folkloras kopa (Ropažu pagasts) un viens amatiereteātris (Stopiņu pagasts). Līdz šim nav izveidots novada pūtēju orķestris. Amatiermākslas kolektīvu veidus būtu ieteicams dažādot, t.sk. aktualizējot novada Jauniešu simfoniskā orķestra dibināšanu.

2.4. Kultūrizglītība

Novadā ir 5 izglītojošās iestādes mākslas un mūzikas jomā, kas īsteno Profesionālās ievirzes kultūrizglītības programmas. Šajās iestādēs 2023./2024. mācību gadā mācās 914 audzēkņi³³.

11. TABULA: Kultūrizglītība

	Nosaukums	Īstenotas programmas	Izglītojamo skaits uz 01.09.2023.
Garkalne	Berģu Mūzikas un mākslas pamatskola (Upesciems)	5 programmas mūzikā un 1 mākslā	249
	Garkalnes Mākslu un vispārizglītojošā pamatskola	7 programmas mūzikā un 1 mākslā	163
Ropaži	Ropažu Mūzikas un mākslas skola „Rodenpois” Ropažos un Zaķumuižā	Ropažos - 7 mūzikas un 1 mākslas programma; Zaķumuižā – 3 mūzikas un 1 vizuāli plastiskās mākslas mācību programma	162
Stopiņi	Ulbrokas Mūzikas un mākslas skola	13 programmas mūzikā un 1 mākslā	237
Vangaži	Vangažu Mūzikas un mākslas skolā	6 programmas mūzikā un 1 mākslā	103

Visas skolas piedāvā vizuāli plastiskās mākslas programmu, kā arī vijoles, sitaminstrumentu, saksofona un klavieres spēli. Berģu MMP arī kora klasi un Ulbrokas MMS piedāvā³⁴ kora un akordeona klasi.

Mūzikas un mākslas skolas rīko daudzveidīgus kultūras pasākumus, kas dažādo novada kultūras dzīvi.

2.5. Kultūras norises, pasākumu vietas un līdzdalība

Festivāli un pasākumi

³³ Ropažu novada pašvaldības izglītības ekosistēmas attīstības stratēģija 2028. I daļa, lpp.6.

³⁴ Ropažu novada pašvaldības izglītības ekosistēmas attīstības stratēģija 2028. I daļa, lpp.49.

Jauniešu festivāls "Tvaiks" – 2023. gadā norisinājās sesto reizi. Festivāla mērķis – ļaut skolēniem un studentiem "nolaist tvaiku" pēc pirmās mācību vai darba nedēļas. Festivāls notiek Stopiņu pagastā, Ulbrokā.

"R&B Blūza festivāls" – festivāls aizsākās 2017. gadā un kopš tā laikā uz festivāla skatuves ir uzstājušies vairāk nekā 30 blues band no dažādām Eiropas valstīm un ASV.

Akordeonistu festivāls – 2024. gadā norisināsies "V Akordeonistu ansambļu un orķestru lielkoncerts – festivāls", kurš aizsākās 2018. gadā, svinot Latvijas simtgadi. Festivāla mērķis un uzdevums ir popularizēt akordeonistu ansambļu un orķestru muzicēšanas tradīcijas, veicināt ansambļu un orķestru sadarbību. Rosināt Latvijas komponistus rakstīt oriģinālmūziku akordeonistu orķestriem, tādejādi pilnveidojot māksliniecisko un profesionālo meistarību akordeona spēlē.

Kultūras mantojuma dienas Ropažu pilsdrupās – divu dienu pasākumus, ko organizē Ropažu novada pašvaldība sadarbībā ar vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubu "Rodenpois", ar mērķi izglītot sabiedrību, īpaši bērnus un jauniešus, par kultūras mantojuma vērtību, veicinot zināšanu pārmantojamību caur pētnieku lasījumiem, diskusijām, amatiem un praktisku darbību, izmantojot dzīvās vēstures metodi. Tradīcija aizsākās 2020. gadā Ropažos.

"Ropažu gaismas dārzs" – projekts, kas tapa 2020. gadā kā baznīcas atjaunošanas līdzekļu piesaistes projekts. Pateicoties saziņotai naudai, ne tikai tika atjaunotas kāpnes, altāris, svečturi u.tml., bet baznīca kļuva par gaismas objektu. 2023. gadā tika īstenota arī koncertprogramma.

Jaunatne

Darbu ar jaunatni īsteno RNP IJKSD Izglītības un jaunatnes nodaļā strādājošie 3 jaunatnes lietu speciālisti, kuri darbojas Garkalnes pagastā, Stopiņu pagastā un Ropažu pagastā, iesaistoties arī brīvprātīgajiem jauniešiem no skolēnu pašpārvaldēm, eko padomēm, Ropažu novada jauniešu domes (dibināta 2022. g.), kā arī radošās attīstības, dienas un multifunkcionālajiem centriem. Ropažu novadā ir vairākas aktīvas jauniešu organizācijas un biedrības – "Reāls piedzīvojums", "EU, Ropaži", "Fun Catchers", "Tvaiks"³⁵. Novadā tiek pasniegta arī "Jauniešu gada balva", ar mērķi novērtēt novada aktīvākos un talantīgākos jauniešus un motivēt viņus turpmākajiem sasniegumiem.

2024. gadā plānots Ropažu novadā izveidot Jaunatnes lietu konsultatīvo padomi, kurā regulāri (1x mēnesī) tiktos dažādu jomu – darbā ar jaunatni, izglītības, sociālo lietu, policijas, sporta, kultūras u.c. – pārstāvjus, lai nodrošinātu starpnozaru pieeju jaunatnes darba plānošanā un īstenošanā.

Jauniešiem Ropažu novadā tiek organizēti pasākumi (kopā 2022/2023 – 37 pasākumi klātienē un 2 tiešsaistē) un realizētas valsts un pašvaldību programmas un projekti, piemēram, jauniešu festivāls "EU, Ropaži!" (ap 100 jauniešu un ap 50 pieaugušo un bērnu), ziemas pasākums "Uzpūtenis" (ap 200 jauniešu); Skeitparka sezonas atklāšanas pasākums (ap 50 jauniešu); meistarklase par veselīgu uzturu (20 jaunieši), jauniešu pasākums "TVAIKS", jauniešu gada balva, jauniešu nometnes, ēnu dienas, sporta pasākumi u.c.³⁶

³⁵ Ropažu novada pašvaldības izglītības ekosistēmas attīstības stratēģija 2028. I daļa, lpp.7.

³⁶ Ropažu novada publiskais pārskats par 2020. gadu.

Pašvaldības dienas centri

Pašvaldības dienas centri, radošās attīstības centri, multifunkcionālie centri tika bieži minēti iedzīvotāju aptaujā kā kultūras norišu vietas. Novadā kopā ir 12 šāda veida centri, tai skaitā Ropažu pagastā (4) – Multifunkcionālais centrs “Kākciems”, Multifunkcionālais centrs “Mucenieki”, Multifunkcionālais centrs “Silakrogs”, Multifunkcionālais centrs “Tumšupe”; Stopiņu pagastā (5) – Radošās attīstības centrs “Cekule”, Radošās attīstības centrs “Līči”, Radošās attīstības centrs “Saurieši”, Radošās attīstības centrs “Upeslejas”, Radošās attīstības centrs “Ulbroka”; Garkalnes pagastā (2) – Garkalnes Multifunkcionālais centrs, Upesciema Dienas centrs; Vangažu pilsētā (1) – Dienas centrs “Vangaži”. Dienas centros iespējams saņemt sociālā darbinieka konsultācijas, centru klientiem tiek piedāvātas iespējas lietot datoru, kā arī apgūt datora lietošanu, vingrošanas nodarbības, sociālā rehabilitācija ilgstošiem bezdarbniekiem, tiek organizēti kopīgi rīti jaunajām māmiņām, senioru rīti u.c. tematiskie pasākumi. Dienas centru Muceniekos, Kākcienā, Silakrogā, Tumšupē gada apmeklējums vidēji 8 000 cilvēku³⁷

Kultūras kartēšanas rezultātā var izdarīt šādus priekšlikumus:

- *ņemot vērā pašvaldības, valsts, privātā sektora un nevalstisko institūciju aktivitātes , kuri novadā nodrošina kultūras piedāvājumu spektru , nepieciešams ieviest vienotu pasākumu un to apmeklētāju uzskaites metodiku, iekļaujot auditorijas mērķa grupas un vecuma posmus .*
- *lai izvairītos no pasākumu pārklāšanās, nepieciešams izveidot kopīgu novada institūciju pasākumu plānošanas iekšējā platformu;*
- *ir jāveido pastāvīgi aktualizēta un mūsdienīga informatīvās saziņas telpa novada iedzīvotāju mērķauditorijai, sniedzot visaptverošu informāciju par novadā rīkotajām kultūras aktivitātēm;*
- *ir nepieciešams ieviest motivējošo mehānismus amatiermākslas kolektīvu darbībai un to spektra dažādošanai..*

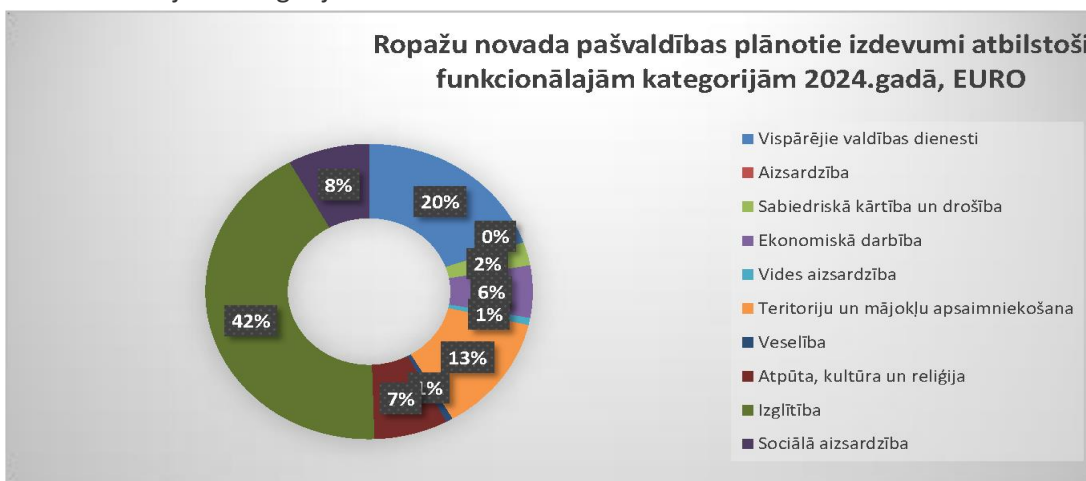
³⁷ (Ropažu novada pašvaldības domes saistošie noteikumu Nr. 8/24 “Par Ropažu novada pašvaldības budžetu 2024. gadam”)

3. KULTŪRAS NOZARES FINANSĒJUMS NOVADĀ

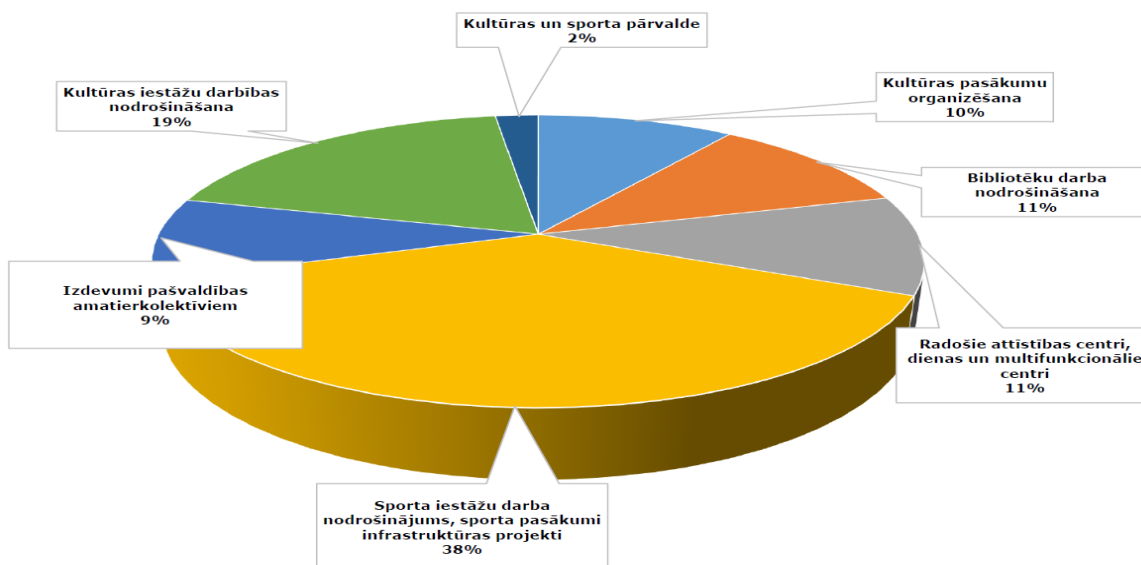
Informācija par Ropažu pašvaldības 2024. gada budžeta izdevumu kopapjomu un galvenajām izdevumu kategorijām

Budžeta konsolidētie izdevumi plānoti 85 270 696 EURO apmērā (neieskaitot Valsts kases aizņēmumu pamatsummas atmaksas). Tas ir par 5 002 309 EURO vairāk nekā 2023. gada izpilde, bet par 18 281 394 EURO mazāk nekā 2023. gada konsolidētais plāns. 2024. gada izdevumu plānā valsts finansētu pedagogu atlīdzība plānota 8 mēnešu periodam, kā arī 2023. gadā pašvaldība īstenoja vairākus infrastruktūras projektus gan no aizņemtajiem līdzekļiem, gan Eiropas struktūrfondu līdzfinansētus projektus.

7. grafiks : Ropažu novada pašvaldības 2024. gada budžeta plānoto izdevumu sadalījums pa funkcionālajām kategorijām

8. grafiks : Ropažu novada pašvaldības 2024. gada Atpūtai, kultūras un sportam piešķirta budžeta plānoto izdevumu sadalījums

Izdevumi plānoti **6 225 590 EURO** apmērā, t.sk.:

- Kultūras un sporta nodaļas darba nodrošināšanai – 133 490 EURO;
- Kultūras centru darbības nodrošināšanai – 1 170 856 EURO, t.sk. iestāžu darbinieku atalgojumam, ēku uzturēšanai un labiekārtošanai;
- Kultūras pasākumu organizēšanas izdevumi – 613 174 EURO;
- Pašvaldības amatieru kolektīvi – 562 534 EURO;
- Bibliotēku darbības nodrošināšanai – 673 679 EURO;
- Sporta iestāžu darbības nodrošinājums 2 391 541 EURO, t.sk. sporta pasākumi, un dotācijas sporta organizācijām;
- Multifunkcionālo centru, radošo attīstības centru un dienas centru darbības nodrošināšana – 681 952 EURO.

Kultūras un sporta iestādēs tiks atjaunota un papildināta materiāli tehniskā bāze vārāk kā par 200 000 EURO. Plānoti telpu remontu un teritoriju labiekārtošanas darbi par kopējo summu 431 523 EURO, t.sk. lielākie darbi plānoti pabeidzot Upesciema basketbola laukumu un Zaķumuižas sporta laukuma pārbūvi, nogāzes nostiprināšana Upesciema stadionā, Dienas centru Garkalnē un Upesciemā telpu remontu.

2024. gada 24. aprīlī tika veikti grozījumi Ropažu pašvaldības apstiprinātajā 2024. gada budžetā, palielinot **kopējos izdevumus par 108 908 EUR.**

12. TABULA: Budžeta grozījumi³⁸

Rādītāju nosaukumi	Budžeta kategoriju kodi	Apstiprināts	Grozījumi (+/-)	Precizētais
		2024. gadam	)	2024. gada budžets
		EUR	EUR	EUR
II IZDEVUMI - kopā		85270696.00	108908.00	85379604.00
Izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām				
Vispārējie valdības dienesti	01.000	16837802.00	-64562.00	16773240.00
Aizsardzība	02.000	6500.00	0.00	6500.00
Sabiedriskā kārtība un drošība	03.000	2161595.00	0.00	2161595.00
Ekonomiskā darbība	04.000	4861494.00	24851.00	4886345.00
Vides aizsardzība	05.000	676354.00	0.00	676354.00
Teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	06.000	10875145.00	76704.00	10951849.00
Veselība	07.000	589147.00	0.00	589147.00
Atpūta, kultūra un reliģija	08.000	6225590.00	2090.00	6227680.00
Izglītība	09.000	36204399.00	69825.00	36274224.00

³⁸ Grozījumi Ropažu novada domes 2024. gada 24. janvāra saistošajos noteikumos Nr. 8/24 "Par Ropažu novada pašvaldības budžetu 2024. gadam

Sociālā aizsardzība	10.000	6832670.00	0.00	6832670.00

Kultūras iestāžu izdevumi ir plānoti Ropažu novada pašvaldības budžetā, Valsts mērķdotācija paredzēta pašvaldību dibināto G1 un G2 māksliniecisko kolektīvu vadītāju darba samaksai (mērķdotācijas aprēķinā izšķir divu veidu kolektīvu grupas: G1 - koprepertuāra kolektīvus (kori, deju grupas, koklētāju ansambļi un pūtēju orķestri) un G2 - pārējos kolektīvus, kas noteikti Dziesmu un deju svētku likumā) Savukārt iespējas piedalīties valsts un starptautisko fondu finansējuma piesaistē (Valsts Kultūrkapitāla fonds, Eiropas Savienības struktūrfondi un programmas u.c.) tiek izmantotas salīdzinoši reti.

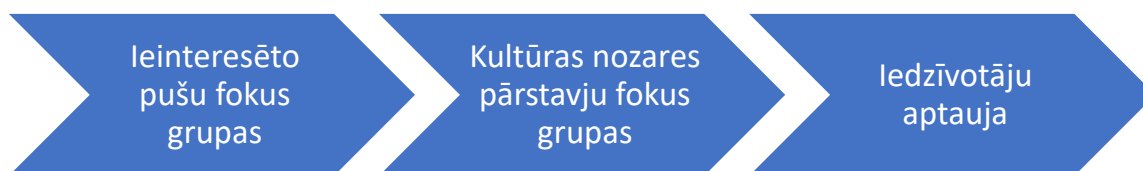
4. STRATĒGIJAS IZSTRĀDES PROCESS

Stratēģijas izstrādes metodoloģija balstīta sākotnējā politikas novērtējuma metodoloģiskajos pamatprincipos, kas noteica gan dokumenta struktūru, gan nepieciešamo datu ieguves un analīzes metodes, un avotus, kā arī stratēģiskās vadības ietvaru VRIO, kuru izmanto, lai analizētu un novērtētu resursu un spēju konkurences priekšrocības un kas pēc pētnieku datiem, var tikt izmantots arī teritoriju stratēģiskai plānošanai³⁹. VRIO ietvars paredz esošo resursu analīzi, vērtējot tos pēc resursu vērtības, retuma, atdarināmības un resursu organizatoriskās izmantošanas spējas līmeņa⁴⁰.

Stratēģijas izstrādes process tika uzsākts 2023. gadā, organizējot atsevišķus seminārus Ropažu novada kultūras darbiniekiem. 10.02.2023. Ropažu pašvaldības Izglītības, jaunatnes lietu, kultūras un sporta departaments sadarbībā ar Attīstības plānošanas nodaļu organizēja semināru par nozaru attīstības stratēģijas izstrādes metodikas pamatprincipiem, kurā piedalījās novada izglītības, kultūras un sporta iestāžu vadība, domes priekšsēdētāja un deputāti. Savukārt, 16.06.2023. notika seminārs "Attīstības plānošanas dokumenta "Izglītības un jaunatnes politikas, kultūras, sporta un aktīvās atpūtas nozares attīstības plānu 2023. – 2028. gadam izstrāde", kur darba grupu pārstāvji izveidoja pamatu SVID analīzei un atzīmēja nozares attīstības prioritātes.

No 2023. gada decembra Stratēģijas izstrādei tika pieaicināta speciāliste Jeļena Budanceva. Stratēģijas izstrādei tika izveidots pētnieciskais modelis un noteiktas empīriskās metodes.

5. attēls: Pētījuma periods no 2024. gada janvāra līdz februārim.

4.1. Tikšanās ar ieinteresētām pusēm (stake-holders)

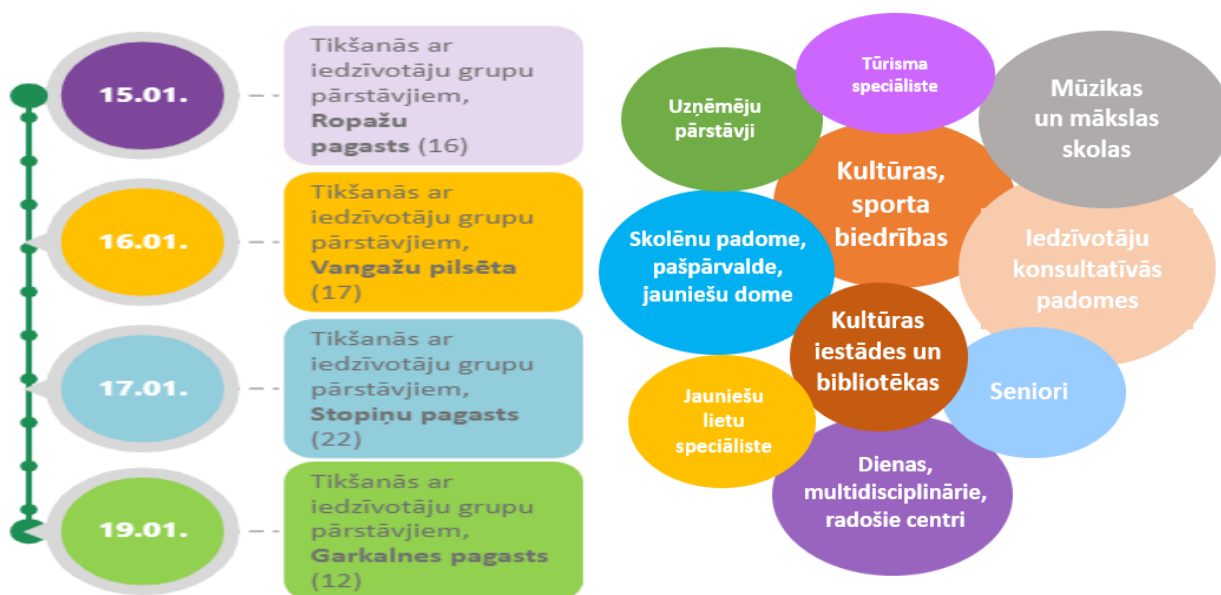
Stratēģijas izveidošanas procesa sākotnējā fāzē ir nepieciešams tiešais kontakts ar iesaistīto pušu pārstāvjiem, ar mērķi noskaidrot novada sasniegumus, potenciālu un problēmas kultūras jomā, uzklusot dažādu iedzīvotāju grupu pārstāvjus. Ņemot vērā novada neseno kopīgo vēsturi, katrā novada teritoriālajā daļā tika organizētas atsevišķas tikšanās un atbilstoši tām arī ieinteresēto pušu viedokļu apkopojums.

2024. gada janvārī tika organizētas novada **ieinteresēto pušu tikšanās**, nodrošinot tajās dažādu jomu NVO, uzņēmēju, jauniešu, senioru un kultūras entuziastu pārstāvju līdzdalību, kopumā piedaloties 67 iedzīvotājiem.

³⁹ Lopes, J., Farinha, L., Ferreira, J. J., & Silveira, P. (2018). Does regional VRIO model help policy-makers to assess the resources of a region? A stakeholder perception approach. *Land Use Policy*, 79, 659-670. doi:10.1016/j.landusepol.2018.07.040

⁴⁰ Barney, Jay B. Looking inside for competitive advantage. *Academy of Management Perspectives* 9 (1995): 49-61.

6. attēls: Rožu, Ērkšķu un Pumpuru metodi

Ieinteresēto pušu viedokļa analīzei tika izmantota strukturēta proaktīvā pieeja, apvienojot Rožu, Ērkšķu un Pumpuru metodi ar diskusiju. Ieinteresēto pušu viedokļa apkopojums ir redzams zemāk (**treknā šriftā** iezīmētās katrai teritorijai unikālās vērtības vai iespējas):

13. TABULA: **Garkalnes pagasta ieinteresēto pušu viedokļa apkopojums**

ROZES	ĒRKŠĶI	PUMPURI
Garkalnes bibliotēka un Upesciema Tautas bibliotēka (krājums, pasākumi)	Nav brīvdabas estrādes (bet pasākumi notiek pie skolas)	Dīžozolu taka – infrastruktūra (WC, ceļi)
Sadarbība, cilvēki (seniori) – saliedēšana	Teritoriālā sadrumstalotība – 14 ciemi	Projekta izstrāde brīvdabas estrādei
Iedzīvotāji – Stāraste, Jaunsudrabiņš , Brauns; esošie iedzīvotāji – Stībelis, Lapčenoks, Rajecka, Binde, Prauliņa	Transports – senioriem un jauniešiem iespēja tikt uz pasākumiem. Lielāka problēma ar vidējās paaudzes iedzīvotājiem	M. Stārastes taka Bukultos (ja apstiprinās)
Jaunieši (skolnieki) – orķestris, deju kolektīvs	Reisu samazinājums un laiki vispārīgi. No Vangažiem uz Rīgu nepietur	Ziemassvētku dievkalpojums Mākslas skolā
Jaunsudrabiņa piemiņas istaba un izziņas taka	Tirgus laukums starp Upesciemu, Berģiem (kopā ar veikaliem, kafējnicā), LIAA	Jaunsudrabiņa takas nobeiguma vietu izbūvēt ar infrastruktūru (Rīgas meži)
Berģu mūzikas un mākslas skola, Garkalnes MMS (arī dejas)	Bibliotēkas telpas – Upesciemā, Mākslas un mūzikas skolai maz telpu	Baznīcas pie Akmeņa ielas uzbūvēšana
Dīžozolu taka	Nepietiekošs skaits autostāvvietu pie KC	Atmiņas vieta slaveniem cilvēkiem
Namdaru darbnīca (pasākumi, izmitināšanas iespēja); rokdarbnīcas Upesciemā	Kafējnicās trūkums Garkalnē, Upesciemā, Berģi – mājas kafējnicā? Izbraukuma kafējnicās? Automāts ar kafiju?	Garkalnes bļoda - karjers (sports + kultūra), bija sporta pasākumi, skatu tornis. Taka no Garkalnes stacijas
Baltvilla – Baltezers	Nav piemiņas vietas 19.gs. brīvības cīņām	Sadarbība ar SKY veikalu – izstādēm
Attīstīta interešu izglītība jauniešiem		Tradicionālie svētki kā kopienas pasākums
Kultūras centrs + amatiermākslas kolektīvi		
Daba – Baltezers, Juglas upe utt.		

14. TABULA: **Ropažu pagasta ieinteresēto pušu viedokļa apkopojums:**

ROZES	ĒRKŠĶI	PUMPURI
Tradicionālie pasākumi (KC organizētie)	Svētku pārklāšanās ...	Kultūrvēsturiskā mantojuma apsaimniekošana un izmantošana, atmiņu krājumi
Plašs pasākumu klāsts	Trūkst telpas senioriem Zaķumuižā Zaķumuižas KC vadītāju vajag uz vietas un arī telpas lielākas	Projektu finansējuma piesaistes iespējas kultūras projektiem: tās publiskošana, infografikas (motivācija), vai speciālais fin. instruments
Starptautiskais R&B Blūza festivāls	Samazinās cilvēku skaits kolektīvos, koristi paliek vecāki	Vienotība caur visu novadu (piem., ar novadu orķestri)
Kangaru stacijā koncerti	Trūkst amatiermākslas kolektīvu vadītāji apmaksas dēļ	Green Line kā projekts
Mākslas, mūzikas, vidusskolas		Integrācijas pasākumi (arī finanses)
Amatiermākslas kolektīvi (atbalsts)	Kinofilmu repertuārs nav senioriem	Tūrisma informācijas centrs
Aktīvas bibliotēkas	Vides sakārtošana ap kultūras centru	Pieaugušo interešu izglītība kā māja
Atbalsts senioriem KC Ulbrokas Pērle pasākumu apmeklējumiem	Konkurence ar pasākumiem citos novados – nav vienāds skatījums	Dabas vērtības, izziņas takas – Rīgas Lubānas līnija ar Kangaru staciju
Ropažu baznīca (izgaismojums Ziemassvētkos)	Mājas lapa un aplikācija – papildināt, strukturēt ar kalendāru, pielāgot	Mācītāja māja (2dz + telpa, kur vāc mantas labdarībai)
Kultūrvēsturiskais mantojums – parks, pilsdrupas, pasākumi	Ropažu pētniecības un ekspedīciju trūkums un telpas tai, monogrāfija	Brīvdabas koncerti parkā, uzlabojot infrastruktūru
Lantes muiža	Transports amatiermākslas kolektīviem	
Fotoorientēšanās	Tūrisma stendu izskats	

15. TABULA: **Stopiņu pagasta ieinteresēto pušu viedokļa apkopojums:**

ROZES	ĒRKŠĶI	PUMPURI
Amatiermākslas kolektīvi (entuziasms), līdzdalība, dzīvība, aktivitātes dienas centros (arī kā kopienas vietas), biedrības	Komunikācija neaiziet līdz tiem, kas nepatērē kultūru; arī regularitāte; informācijas vienotība (FB un www)	Atlaides pašvaldības pasākumiem – aplikācija – komunicēt!
Amatiermākslas kolektīvu vadītāji	No afišu stendiem uz digitāliem stendiem ar informācijas nodalījumu KULTŪRAI	Izvietot informāciju par kultūras norisēm uzņēmumos ar gatavu stendu
Vadītāji un komanda	Telpas un ārtelpas jauniešiem (piem., slidotava)	Dzelzceļa tilts
Mūzikas un mākslas skola, kolektīvs, Ulbrokas vidusskola, sports (peldbaseins, sporta spēles)	Pasākumu plānošanas koordinēšana – kalendārs gan plānošanas, gan īstenošanas fāzei	Vizuālās identitātes rokas grāmata
Pasākumi bērniem, atlaides daudz bērnu ģimenēm, bērnu laukumi	Akadēmiskā mūzika ; izmaksas <i>versus</i> apmeklētāju trūkums, pat skolnieki – sadarbība ar skolām	Novada aplikācijas izmantošana – arī kā iebraucēju ierobežošana
Pasākumu daudzveidība un bagātība, brīvdabas pasākumi	Pieklūstamība pasākumiem pagastā, velociņu izbūve	Brīvprātīgie no skolām caur tiešo kontaktu un burkānu
KC Ulbrokas Pērle + bibliotēka (izstādes, pasākumi, ārā terase)	Biješu sadārdzinājums (piem., leļļu teātra izrādēm)	Ligo parka infrastruktūras attīstība
Interese izglītība, pulciņi jauniešiem (deju kolektīvi), lietīškās mākslas mājiņā, Satic savu meistarību	Tehnisko darbinieku trūkums, cilvēkresursu trūkums (tai skaitā mārketingā)	Ulbrokas muiža? –PPP, mācību centrs BUTS
Līgo parks, skatuve, brīvdabas pasākumi ; Ulbrokas ezers (kā pasākumu vieta)	Vizuālais noformējums pašvaldības ārtelpām (ainavas arhitektūra)	Starptautiskais festivāls (mūzikas festivāls vai tml.)
Sadarbība starp institūcijām pagastā	Novadpētniecība , izstāžu zāle	Sauriešu karjers
Transports starp novadiem un pa pagastu	Nav flīģelis! – ilgtspējīgi	Jaunsudrabiņa taka; Stārastes taka
	Dabas takas trūkums, gan pagastā, gan novadā	

16. TABULA: **Vangažu pilsētas ieinteresēto pušu viedokļa apkopojums:**

ROZES	PUMPURI	ĒRKŠĶI
Radoši, ieinteresēti, atsaucīgi kultūras cilvēki, apmeklētāji	Strautu pļava (terase) – trūkst infrastruktūra, soli utt.	Stāvvietas trūkums pie KN
Sadarbība Vangažos	Atmosfēra → komunikācija uz āru	Nepabeigta renovācijas daļa KN
Kultūras kopienas , UKR, BY, RU mazākumtautības kopienas	Attīstīt amatiermākslas kolektīvus (koris, teātris, lietišķās mākslas)	Telpas , izstāžu zāle, telpa dejām Telpu trūkums senioriem
Jauniešu iesaistīšana projektos	2 tautu kultūra kā papildus pasākumu iespēja	2 tautu kultūra komunikācijā un mērķauditorijas segmentēšanā
Labdarības pasākumi skolā	Ezers, saliņa	Ukraiņu ansambļa darbības izbeigšana
Kvalitatīvi mākslinieki un pasākumi uz vietas	Skolas muzejs – digitalizācija (projektu nauda)	Resursu un personāla trūkums
Kultūras nams un infrastruktūra, vadītājas atbalsts		Apmeklētāju (īpaši jauniešu un vietējo) trūkums uz pasākumiem
Pulciņi, amatiermākslas kolektīvi (skolas, mūzikas, mākslas, KN)		Informācijas trūkums par Vangažiem
Atbalsts senioriem , transporta pabalsts		Stereotipi par Vangažiem
Amatnieki		Attieksme pret vidi
		Novadu svētku pārvešana uz Ulbroku

Kopumā var secināt, ka katram pagastam un pilsētai ir tai raksturīgas kultūras vērtības, bet visur kultūras dzīve, amatiermākslas kolektīvi, kā arī kultūras centru, bibliotēku un mūzikas un mākslas skolu darbība kultūras jomā tiek augsti novērtēta. Katrā teritorijā ir arī unikālas vērtības un iespējas – sākot no kultūrvēsturiskā mantojuma Ropažos, dabas ainavām Garkalnē un kultūras kopienām Vangažos līdz modernākajam Latvijas kultūras centram Stopiņu pagastā.

Kā kopīgas problēmas novadā tika aktualizētas transporta loģistika, kā arī telpu un objektu infrastruktūras stāvoklis, kas tika apspriests ar kultūras nozares pārstāvjiem.

4.2. Nozaru pārstāvju viedoklis

Tika organizētas divas tikšanās ar kultūras nozares pārstāvjiem, lai precizētu iedzīvotāju vajadzību atbilstību reālai situācijai kā arī rastu risinājumus kopīgiem novada izaicinājumiem. Strādājot darba grupās, tika izmantoti dati no ieinteresēto pušu diskusijām, sašaurinot Rožu, Ērkšķu un Pumpuru metodi un izvirzot prioritātes (*Fishbone* diagramma un citi plānošanas instrumenti), tika identificētas atsevišķas kopīgas problēmas visā novadā, kā arī pagastiem un apdzīvotām vietām raksturīgās stiprās puses, attīstības iespējas un šķēršļi.

Pirmajā tikšanās reizē kultūras centru, bibliotēku, dienas/radošās attīstības/multifunkcionālo centru, mākslas/mūzikas skolu pārstāvji pielietojot *RootCauseAnalyses* metodi, analizēja un meklēja risinājumus 6 definētajām problēmām:

17. TABULA: **Problēmas un risinājumi (1)**

Problēma	Piedāvātie risinājumi
Pasākumu pārklāšanās novadā, ar kaimiņu novadiem un pagastiem	Koncentrēties uz konkrētu mērķauditoriju 1 darbinieks, kurš atbild par novada kultūras dzīves mārketingu un vizuālo pozicionēšanu Slēgti afišu stendi Viens vienots publiskais kalendārs kultūras pasākumiem iedzīvotājiem Viens iekšējais kalendārs kultūras pasākumu organizētājiem to plānošanai un realizēšanai
Nepietiekoša komunikācija ar iedzīvotājiem, informācijas trūkums par pasākumiem, Ropažu novada aplikācijas neizmantošana	Digitālie informatīvie stendi ar vienotu dizainu pie iebraukšanas pagastos vai pie kultūras centriem Ropažu novada aplikācijas turpmāka popularizēšana
Ārējā finansējuma piesaistes trūkums	Darbinieks projektu pieteikumu sagatavošanai kultūras jomā, vai arī atbildīgā darbinieka nozīmēšana Projektu nodaļā. Darbinieku apmācība projektu pieteikumu rakstīšanā, plānošanā, atskaišu sagatavošanā Informatīvie semināri sabiedrības līdzdalības projektiem un citiem projektu avotiem
Nepietiekošs transports starp pagastiem, lai apmeklētu kultūras pasākumus visā novadā	Pašvaldības organizēts transports atsevišķām mērķa grupām Veloceliņu attīstība
Novadpētniecības nepietiekamība un tās koncepcijas trūkums	Saglabāt katram pagastam savu identitāti, neveidojot vienotu novadpētniecības muzeju Izveidot darbu grupu, lai izstrādātu kopīgu novadpētniecības koncepciju
Novada kopīgo svētku/tradīciju trūkums	Izmantot tādas idejas, kā ceļojošais autobuss, kā tas notiek Dzejas dienas ietvaros Novada Dziesmu un Deju svētku tradīcijas dibināšana Vietējo kultūras norišu un tradīciju atbalsts

2024. gada 21. janvārī notika atsevišķa diskusija ar Ulbrokas, Vangažu, Sauriešu, Ropažu, Garkalnes bibliotēku un Upesciema tautas bibliotēkas vadītājiem, kurā tika apspriesti nozares problēmjasautājumi un meklēti to risinājumi turpmākajam darbam.

17. TABULA: **Problēmas un risinājumi (2)**

Problēmas	Piedāvātie risinājumi
Vienotā metodiskā atbalsta politikas trūkums un nepietiekama sadarbība starp novada publiskajām un izglītības iestāžu bibliotēkām	Turpināt sadarbības līgumu ar Salaspils novada bibliotēku, sniedzot metodisko un konsultatīvo atbalstu novada publiskajām un izglītības iestāžu bibliotēkām, nodrošinot vienotu BIS ALISES sistēmas darbību Ropažu novada pašvaldībās bibliotēkās.

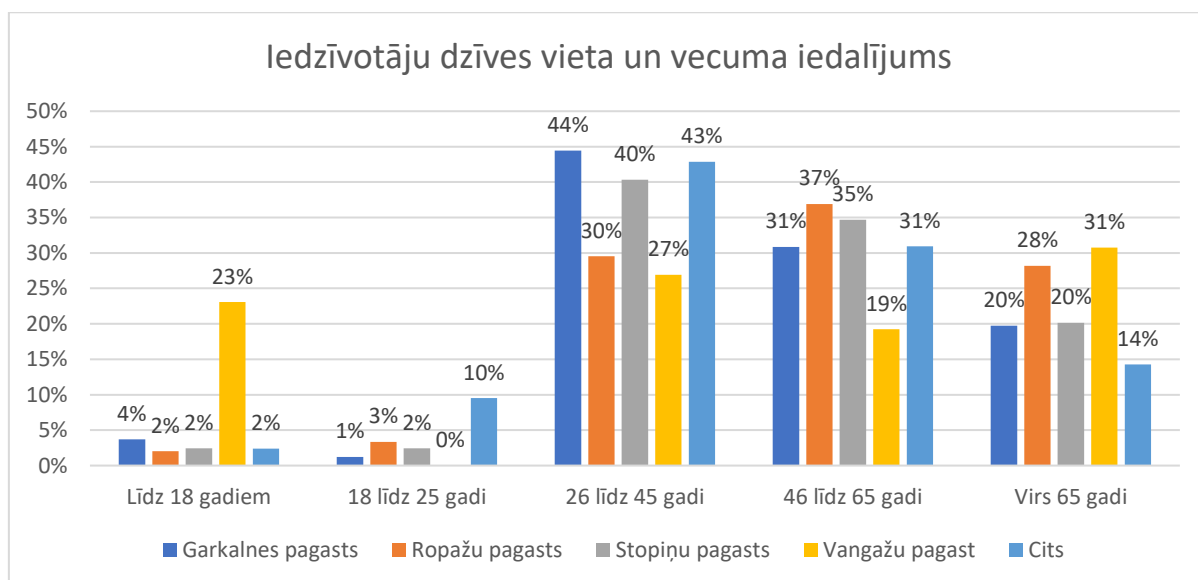
	Pārraudzības funkciju deleģējums par novada publiskajām un izglītības iestāžu bibliotēkām Izglītības, jaunatnes lietu, kultūras un sporta departamenta Kultūras un sporta nodaļai. Paredzēt finansējumu BIS "ALISE" sistēmas iegādei trijām izglītības iestāžu bibliotēkām.
Bibliotēku darbinieku nepietiekamās prasmes un vienlaicīgi pieaugošās funkcijas	Tālākizglītības kursu īstenošana publisko un izglītības iestāžu bibliotēku darbiniekiem - digitālā, mediju un informācijas pratība. Novadpētniecības bibliogrāfisko aprakstu veidošana un prasmju pilnveide ierakstu sistematizēšanai elektroniskajā katalogā. Pastāvīga pašvaldības IT speciālista piesaiste bibliotēku digitālās infrastruktūras uzturēšanā
Bibliotēku nepietiekama savstarpēja komunikācija	Vienotas kultūras platformas izveide (bibliotēkām)
Nepietiekams regulējums norēķinu veikšanai bibliotēkās	Vienota lietotāja karte visās novada bibliotēkās Ieviest iespēju pierakstīties bibliotēkā ar e-parakstu
Vāja starpnozaru sadarbība novadpētniecībā piekļuve skolu krājumiem	Atmiņas institūciju - bibliotēkas, muzeji, arhīvi sadarbība un starpnozaru – kultūra, tūrisms, vēsture resursu pieejamība, maršrutu izstrāde. Novadpētniecības krājuma veidošana, sistematizēšana un pienākumu noteikšana to izpildē. Digitālas Ropažu novada novadpētniecības ekspozīcijas izveide plānotajā kopīgajā kultūras norišu platformā
Telpu, infrastruktūras problēmas, problemātiskā loģistika novada sadrumstalotības dēļ (36 ciemi) Pēc ekspertu komisijas ieteikuma:	Telpu attīstība: - Zaķumuižas bibliotēkas telpu plānojuma izmaiņas, lasītavas iekārtošana - Upesciema tautas bibliotēkai: bibliotēkas pārvietošana citās telpās (vecās muižas smēdes ēkā, kurā šobrīd atrodas Berģu Mākslas skola, kura savukārt tiks pārcelta uz jauno BMMP ēkas piebūvi), projektēšanas darbu iekļaušana stratēģijā; - Sauriešu bibliotēka: paplašināšana, ārtelpas ierīkošana, fasādes remonts - Ropažu bibliotēka: paplašināšana (krātuve, saimnieciskā telpa), Apkalpošanas punkta iekārtošana 1.stāvā - Garkalnes bibliotēka: klientu apkalpošanas punkta iekārtošana 1.stāvā, tāmes izstrāde pacēlājam telpu pieejamības nodrošināšanai; - Vangažu bibliotēka: ēkas ekspertīzes nozīmēšana (smaguma slodzei), 2.stāva telpu pieejamības nodrošināšana; papildus telpas pasākumiem - Ulbrokas bibliotēka: "Lasīšanas Observatorija" izveidošana iedzīvotāju labbūtībai - Publiskās ārtelpas iekārtošana pie bibliotēkām Nodrošināt bibliotekāro pakalpojumu sasniedzamību ārpus novada aglomerācijas centriem: - Bibliobusa pakalpojumu ieviešana, nodrošinot novada ciemu teritorijās iespēju izmantot bibliotēku krājuma piedāvājumu - Lokālo grāmatu izsniegšanas punktu attīstības iespēju izvērtēšana, izveidojot un īstenojot mērķauditorijas aptauju.

5. NOVADA IEDZĪVOTĀJU KULTŪRAS PATĒRIŅA PARADUMI

Uzsākot stratēģijas izstrādi, 2024. gada sākumā tika izstrādāta anketa **novada iedzīvotāju aptaujai**, kura tika izplatīta caur tiešsaistes kanāliem (ieskaitot mājas lapu www.ropazi.lv, tiešo e-pastu sūtīšanu un kultūras iestāžu mājas lapas un sociālie kanāli) un drukātā veidā kultūras un sociālo pakalpojumu iestādēs.

Kopīgais respondentu skaits ir 462 – 174 anketas aizpildītas tiešsaistē, derīgas 437 anketas (atsevišķi respondenti, kas pildīja drukātās anketas, neatbildēja uz visiem jautājumiem). Aptaujas mērķa grupa ir iedzīvotāji, kuri dzīvo, strādā vai regulāri uzturas novadā un pārstāv dažādas novada apdzīvotās vietas. No 437 derīgām anketām 340 respondenti norādīja, ka ir deklarēti Ropažu novadā. No visiem respondentiem 60% dzīvo Ropažu novadā, vēl 25% Ropažu novadā gan dzīvo, gan strādā.

9. grafiks

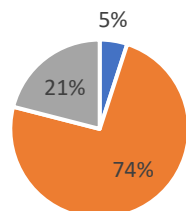
81% no aptaujas dalībniekiem ir sievietes, attiecīgi 18 % vīrieši, 7 respondenti nevēlējās norādīt savu dzimumu vai izvēlējās opciju – cits. 70% respondentu ir augstākā izglītība, 28% - vidējā un 2% pamatzglītība. Gandrīz puse respondentu (46%) norādīja, ka mājsaimniecībā dzīvo arī 1 nepilngadīgs bērns, 25% - 2 bērni, 10% - 3 bērni un 3% - vairāk par 3 bērniem. Savukārt, 16% aptaujāto atzīmēja, ka ar viņiem kopā mājsaimniecībā nepilngadīgi bērni nedzīvo, un tie pārsvarā ir bijuši cilvēki vecuma kategorijā virs 65 gadiem. 94% no aptaujātiem atzīmēja latviešu valodu kā valodu, kurā galvenokārt runā ģimenē. Uz jautājumu par personīgiem vidējiem ienākumiem mēnesī 24% nevēlējās sniegt atbildi, savukārt atlikušo respondentu vidū vairākumam (39%) ienākumi ir virs 1001 eiro mēnesī.

Nemot vērā 2021. gada īstenoto reformu un novada jaunās robežas, vairāki jautājumi anketā tika veltīti novada iedzīvotāju identitātes un piederības sajūtai.

Uz jautājumu, vai iedzīvotājiem ir svarīgi identificēt sevi ar novadu, lepoties ar to, vairāk nekā 2/3 daļas atbildēja pozitīvi. Savukārt, uz jautājumu par to, vai iedzīvotāji izjūt šo piederību novadam, tikai puse atbildēja viennozīmīgi pozitīvi.

10. grafiks

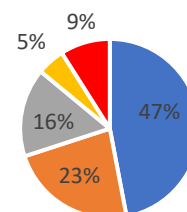
Vai Jums būtu svarīgi identificēt sevi ar savu novadu, lepoties ar to?

■ Nē ■ Jā ■ Grūti pateikt

11. grafiks

Vai Jūs izjūtat piederību Ropažu novadam?

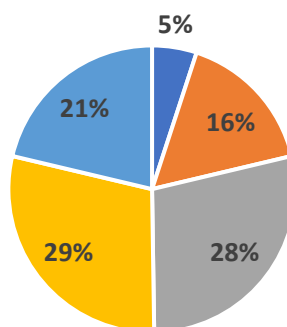
■ Jā ■ Drīzāk jā ■ Drīzāk nē ■ Nē ■ Grūti pateikt

Atbildot uz jautājumu par to, kā iedzīvotāji raksturotu savu piederību noteiktai teritorijai, gandrīz puse (47%) iedzīvotāju atzīmēja, ka viņi izjūt piederību. 24% (un vairākums no tiem – tieši Ropažu pagasta iedzīvotāji) uzskata sevi par Ropažu novadam piederīgiem, bet 16% - par Vidzemei piederīgiem.

Nākamais jautājums tika veltīts jaunu kultūras norišu/tradīciju ieviešanas saiknei ar ciešāku piederības sajūtu Ropažu novadam.

12. grafiks

Vai kādu kopīgu kultūras norišu, tradīcijas ieviešana Ropažu novadā celtu Jūsu piederības sajūtu novadam?

■ Nē ■ Drīzāk nē ■ Drīzāk jā ■ Jā ■ Grūti pateikt

Rezultāti skaidri parāda, ka vairāk nekā puse respondentu (kopā 57%) uzskata, ka šādas tradīcijas vai norises ieviešana celtu piederības sajūtu novadam un tikai 5% atbildēja viennozīmīgi negatīvi.

Pēdējais jautājums šajā blokā deva ieskatu iedzīvotāju idejās par to, kāda varētu būt šī jaunā kopīgā tradīcija vai norise, uz kuru brīvā formā atbildēja 163 respondenti (uzskatāmībai atbildes ir grupētas):

Respondentu idejas (sākot no biežāk minētām):

Ilggadējs **festivāls** - mākslas, mūzikas, amatierateātru, iespējams nosaukumā ietverot Ropažu vārdu

Vairāk **informācijas un reklāmas**, digitālo ekrānu, video sižetu, t.sk. sociālajos tīklos, vizuālā informācija ciematu centros; Ropažu novada zīmes pie Rīgas robežām;

"**Dziesmu un deju svētki**" Ropažu novada kolektīviem, kā Lokācija minēti Līgo parks, Ropažu estrāde; **Novada svētki**, ar kādām kopīgām tradīcijām (rotaļas, kopīgais galds, stilizēti tērpi); līdzīgi Zvejnieku svētkiem

Atsevišķu **objektu attīstība**: brīvdabas estrāde Strautas pļava (Vangaži); Līgo parks (skatītāju sēdvietas, aizskatuve utt., plašāka, labiekārtota autostāvvietā); Sauriešu karjera labiekārtošana Izveidot **pagasta svētkus**, jo novads iedzīvotājiem nav saistošs; kultūras dienas katrā pagastā reiz gadā; vairāk pasākumu uz vietām, kas mudinātu arī apmeklēt mazus ciematus

Pasākumi ar **labāku kvalitāti**, kas ir **interesanti gan pusaudžiem, gan senioriem**; ar **slaveniem māksliniekiem**

Vairāk **neparastu pasākumu** - gastro/garšu festivāls; DJ festivāls, laikmetīgās dejas festivāls, meža stāsti Kangaros; sporta un atpūtas festivāls jauniešiem un ģimenēm ar bērniem kā savulaik PLAYGROUND utt; pludmales regate Ulbrokā, Ezermalas koncerts

Attīstīt **bibliotēku āra terases** par pasākumu vietām, paplašināt telpas, pielāgojot tās pasākumu vajadzībām

Kultūras tūrisma attīstība - info centra ierīkošana, vietējo "pērļu" apzināšana, maršrutu izveide

Mainīt personālu, no nedraudzīgiem darbiniekiem uz izciliem darbiniekiem, kādi daži jau ir

Transporta nodrošināšana uz pasākumiem novadā, īpaši uz kultūras centru "Ulbrokas Pērle".

Respondentu retāk minētas idejas:

Atlaides kultūras pasākumiem un **priekšrocības** biļešu rezervācijā novada iedzīvotājiem, viesiem augstākas cenas; par noteiktu apmeklēto pasākumu skaitu - 1 bezmaksas; bezmaksas **ielūgumi** nejaušā kārtībā.

Pilsētvides, tai skatā dekorēšanas, apgaismošanas uzlabošana, egļu iedegšana.

Veidot **novada kolektīvus** (novada orķestris, novads koris, novada teātris u.tml.), atbalstīt tos, aicināt uz pasākumiem, organizēt viņu koncertus mazajos ciemos.

Politiskā griba rūpēties par visa novada vienmērīgu attīstību.

Veicināt **iedzīvotāju iniciatīvu** un līdzdalību kultūras dzīvē.

Attīstīt **vasaras** koncertus, pasākumus, tirgus; kaut kas līdzīgs, kā Ropažu baznīcas izgaismojums ziemā, arī vasarā.

Pasākumi visām mērķauditorijām - bērni, ģimenes ar bērniem, jaunieši, mazākumtautības, seniori.

Sadraudzības pasākumi ar citiem novadiem un starp pagastiem.

Sakopt vidi, infrastruktūru, lai varētu piekļūt kultūrvietām un radīt jaunas.

Respondentu oriģinālās idejas:

Ieviest kādu **ceļojošo kausu vai dizaina elementu**, kas apceļo visus pagastus, lai iedzīvotāji pierod, iepazīst, vienojas.

Kopēji pasākumi **Ropažu kolektīvu** dalībniekiem ar **Latvijas slaveniem cilvēkiem**.

Vērienīgs pasākums - piem., Latvijā **lielākais** Lieldienu / Ziemassvētku gadatirgus, ikgadējs starptautisks kultūras/finanšu forums (līdzīgi Davosai), POSITIVUS pastāvīgā mājvieta.

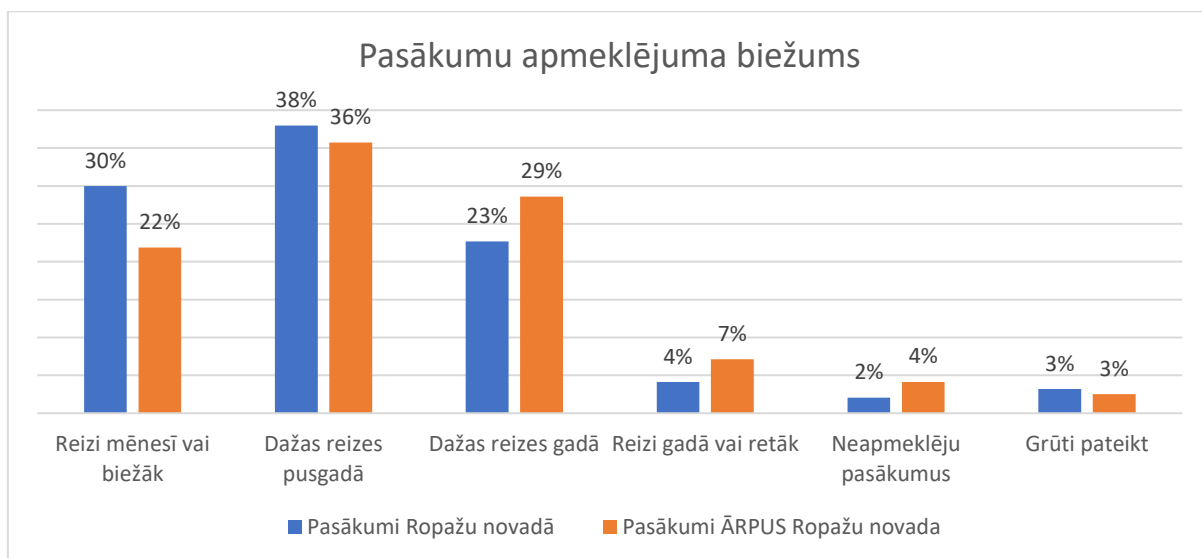
Attīstīt biedrības "Rodenpois" rīkotās **Mantojuma dienas**, kas ir populāras ne tikai tuvākajā apkārtnē, bet arī citos novados.

Vairāk informācijas par **ciematu vēsturi un pozitīvo stāstu** par novadniekiem, novada sasniegumiem. **Zinātnes centra** attīstība.

Vietējie Ropažu novada mākslinieki vairāk **uzstātos un reklamētu sevi un šeit dzīvošanas iespējas**.

Nākamajos jautājumos tika izpētīti kultūras pakalpojumu lietošanas paradumi, sākot ar kultūras pasākumu un norišu apmeklējumu biežumu gan novadā, gan ārpus tā.

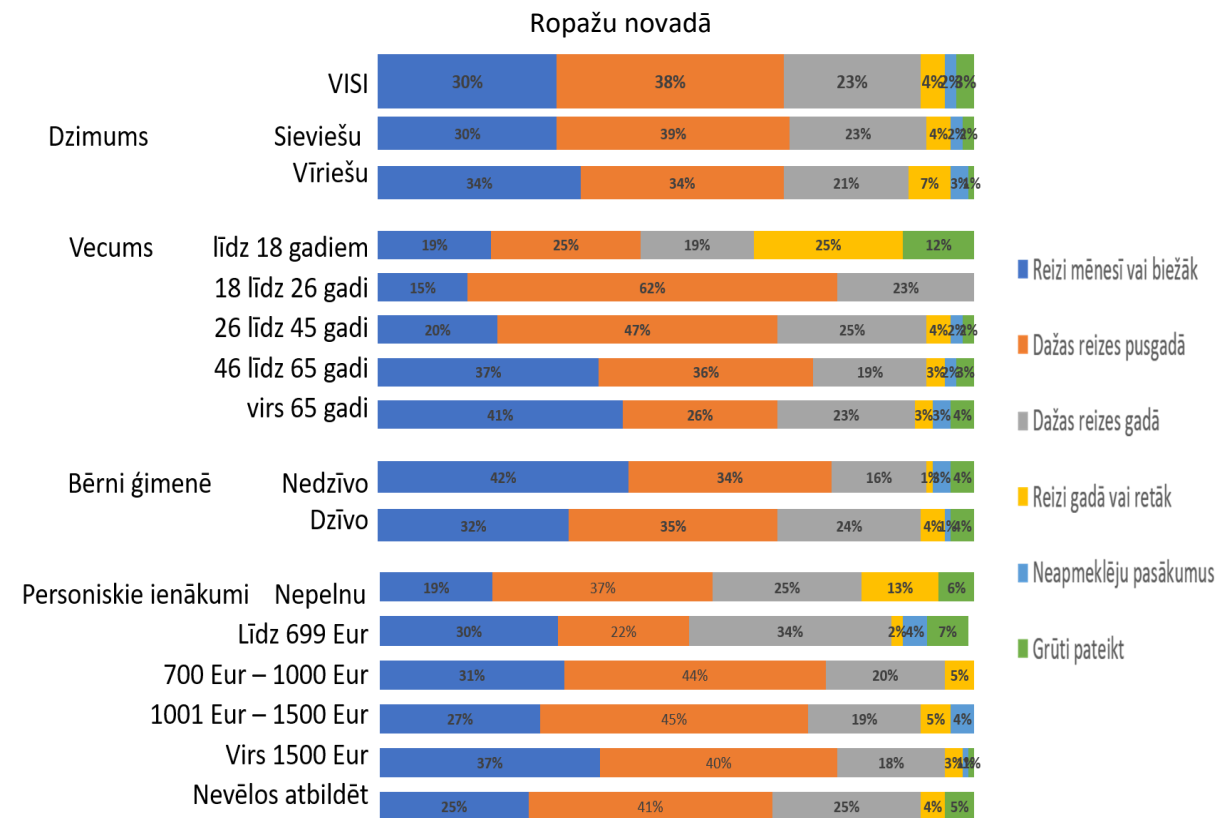
13. grafiks

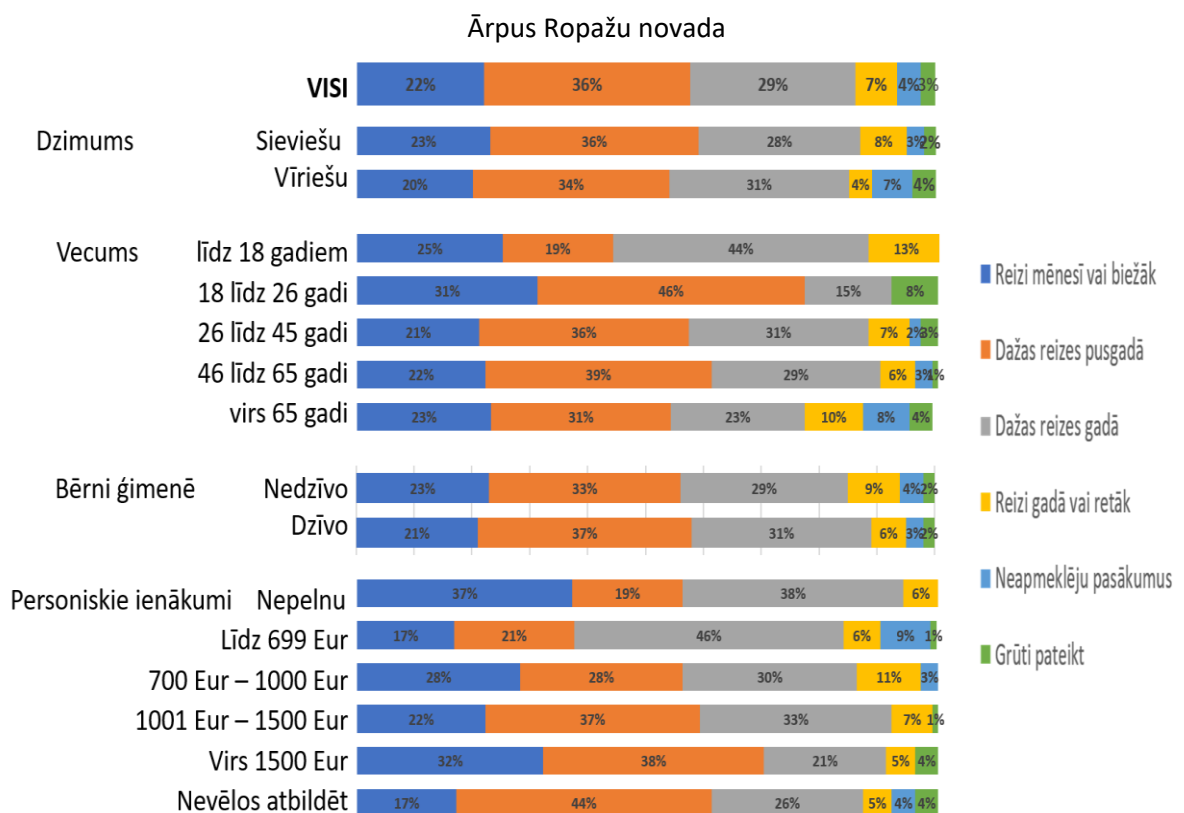
Rezultāti liecina, ka kopumā iedzīvotāji biežāk apmeklē kultūras pasākumus un norises savā novadā, nekā ārpus tā.

Turpinājumā ir attēlots iedzīvotāju kultūras pasākumu apmeklējumu biežums **Ropažu novadā** un **ĀRPUS Ropažu novadā** pēc dažiem demogrāfiskiem parametriem:

14. grafiks

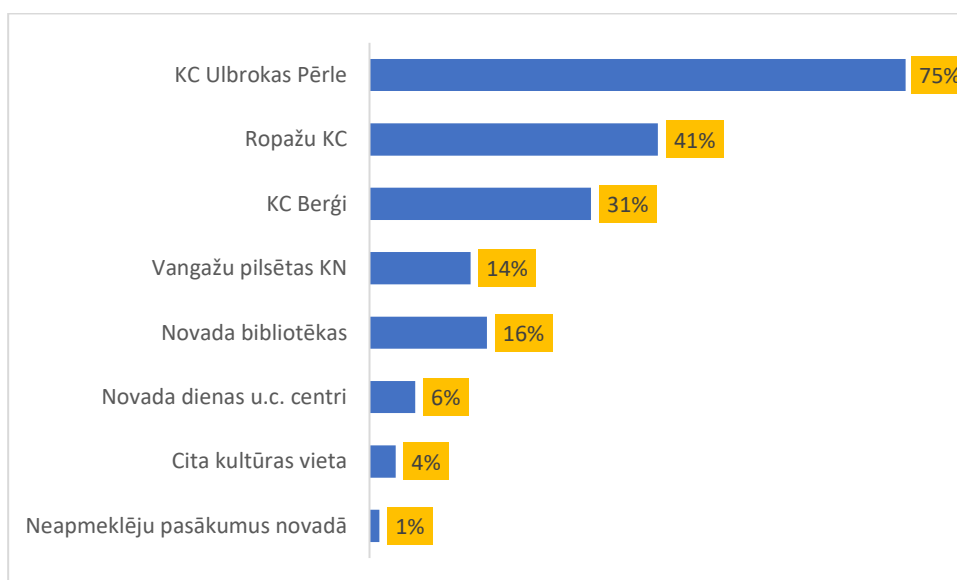
15.grafiks

No visiem respondentiem 81% atzīmēja Rīgu kā vietu, kur apmeklēja kultūras pasākumus ārpus Ropažu novada, vēl tika nosaukts Ogres novads (6%), Siguldas novads (3%), Ādažu novads (2%) un citi (mazāk nekā 7%).

Visapmeklētākā novada kultūras iestāde ir kultūras centrs "Ulbrokas Pērle", kurai seko Ropažu kultūras centrs un Bergu kultūras centrs (attiecīgi 41% un 31% no respondentiem, norādīja, ka ir apmeklējuši šīs iestādes vismaz 1 reizi pēdējā gada laikā).

16. grafiks

No bibliotēkām visbiežāk tika minētas Ulbrokas bibliotēka (47 respondenti to apmeklēja pēdējā gada laikā), Ropažu bibliotēka (39 respondenti), Zaķumuižas bibliotēka (27 respondenti), Vangažu bibliotēka (9), Upesciema Tautas bibliotēka (7), Garkalnes bibliotēka (4), Sauriešu bibliotēka (2), un Silakroga grāmatu izsniegšanas punktā 1 respondents.

Citas kultūras vietas kopumā minēja tikai 16 respondenti, pa 4 respondentiem "Līgo parks" un dzejnieka un atdzejotāja Pētera Brūvera dzimās mājas "Kalēji", pa 2 respondentiem Ropažu baznīcai un Ropažu parkam, kā arī 1 respondents minēja Bergu skolas pagalmu.

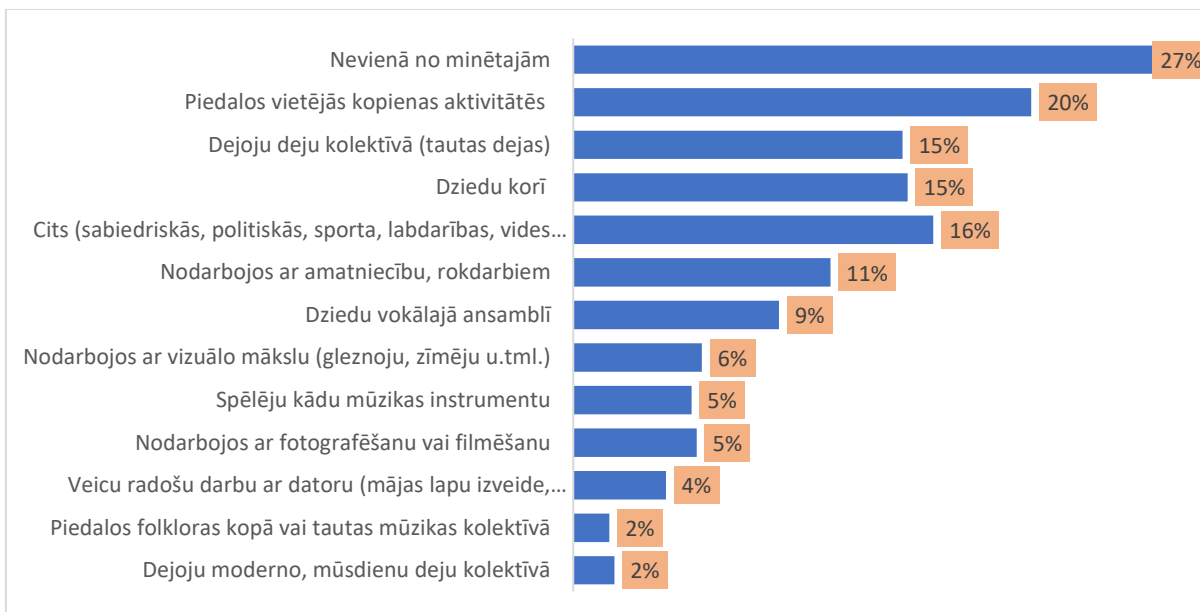
17. grafiks

Uz jautājumu par visapmeklētākajiem pasākumiem pēdējā gada laikā, iedzīvotājiem bija iespēja izvēlēties vairākas iespējas. Vispopulārākie ir koncerti novada kultūras namos un centros kā arī pašvaldību rīkotie Valsts un Tradīciju svētku sarīkojumi, kā arī bibliotēku apmeklēšana. Viszemākā popularitāte ir radošajām darbnīcām, novada festivāliem, pasākumiem novada dienas (u.c.) centros, kā arī kinoseansu apmeklējumiem. Tikai 1 % (4 respondenti) norādīja, ka neapmeklēja nevienu no minētām aktivitātēm.

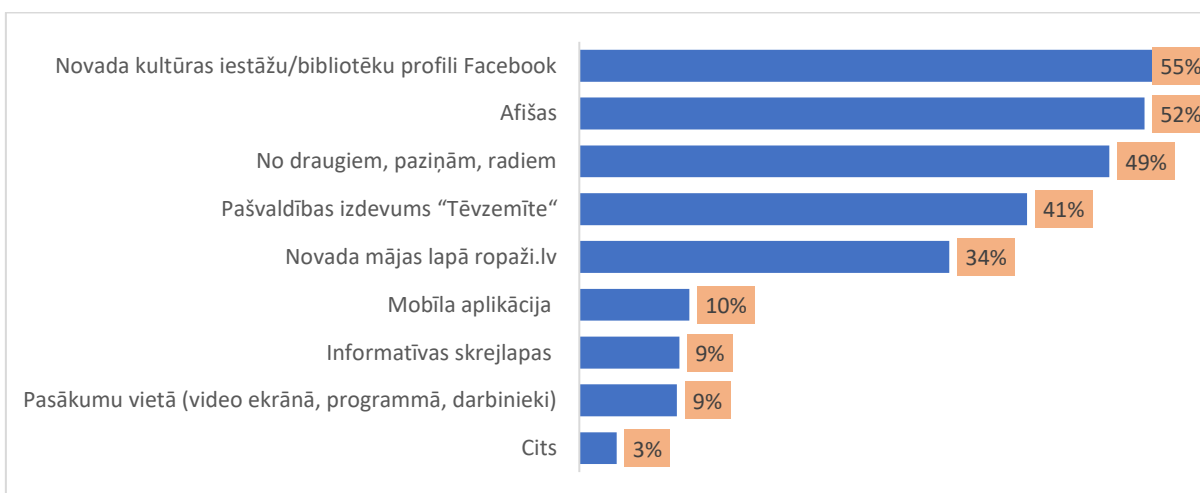
Jautājumā par iedzīvotāju dalību kultūras procesos un norisēs, mazāk nekā 4 respondenti atzīmēja dzejas un prozas rakstīšanu, mūzikas komponēšanu, dīdžeja darbu, dalību mūzikas grupā un dalību amatierteātrī. Lielākais respondentu (27%) skaits nav aktīvs kultūras jomā, kas paaugstina pētījuma ticamību, jo iekļauj tajā arī respondentus, kas nav aktīvi kultūras dzīves dalībnieki. Otrajā vietā ir dalība vietējās kopienas aktivitātēs (iedzīvotāju diskusijas, sabiedriskās apspriešanas, kopīgas kaimiņu aktivitātes, apkaimes biedrība, pasākumi, projekti) ar 20%, kam seko dalība tautas deju kolektīvos un dziedāšana korī (15%).

18. grafiks

Viens no svarīgiem jautājumiem par kultūras norisēm ir **komunikācija**. Kopumā iedzīvotāji ir **apmierināti ar informācijas pieejamību** par kultūras norisēm (22% ļoti apmierināti un 54% drīzāk apmierināti), savukārt 9% šīs informācijas pieejamība drīzāk neapmierina un 2% nemaz neapmierina. Neskatoties uz to, ka šie rezultāti liecina par informācijas pieejamību par kultūras norisēm novadā, aptaujā parādījās zema atsevišķu komunikācijas kanālu efektivitāte. Trīs populārākie avoti, kur iedzīvotāji iegūst informāciju par kultūras norisēm ir attiecīgo iestāžu profili sociālajā tīklā Facebook, afišas un arī mutiskā reklāma – radi, draugi un paziņas. Pārsteidzoši reti iedzīvotāji izmanto mobilo aplikāciju, iespēju uzzināt par pasākumiem to norišu vietās un informatīvas skrejlapas.

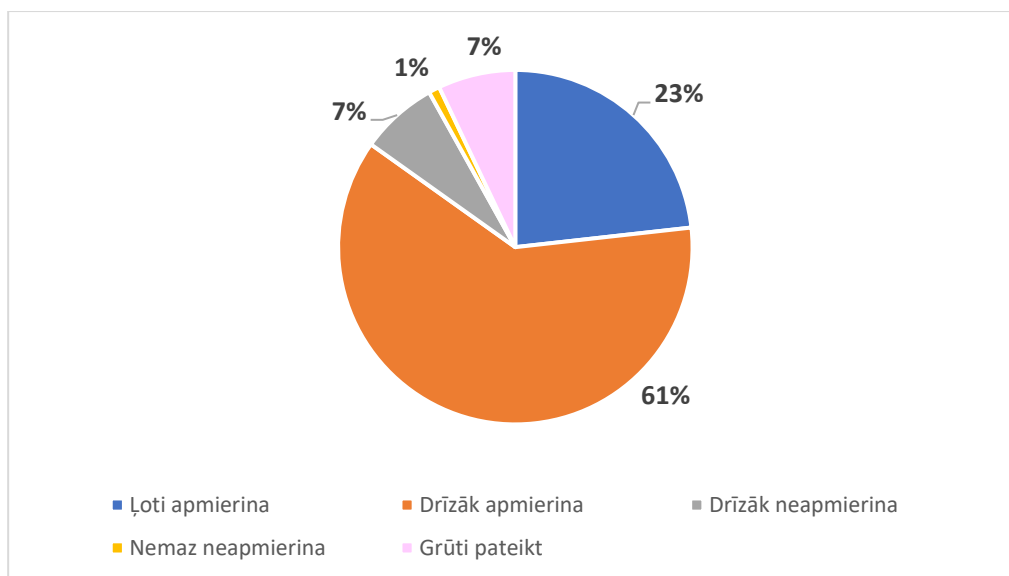
19. grafiks

Nākamajos jautājumos tika noskaidrota esošā situācija par kultūras nozari novadā.

Kopumā novada iedzīvotāji ir apmierināti ar kultūras piedāvājumu, 23% ir ļoti apmierināti, 61% drīzāk apmierināti. Kultūras piedāvājums nemaz neapmierina tikai 1% no respondentiem, 23% atzīmēja variantu - drīzāk apmierina un 7% - grūti pateikt.

20. grafiks

Atbildot uz atvērto jautājumu, ar ko iedzīvotāji lepojas novadā visvairāk, atbildes ir snieguši 223 iedzīvotāji un iezīmējušās šādas tendences:

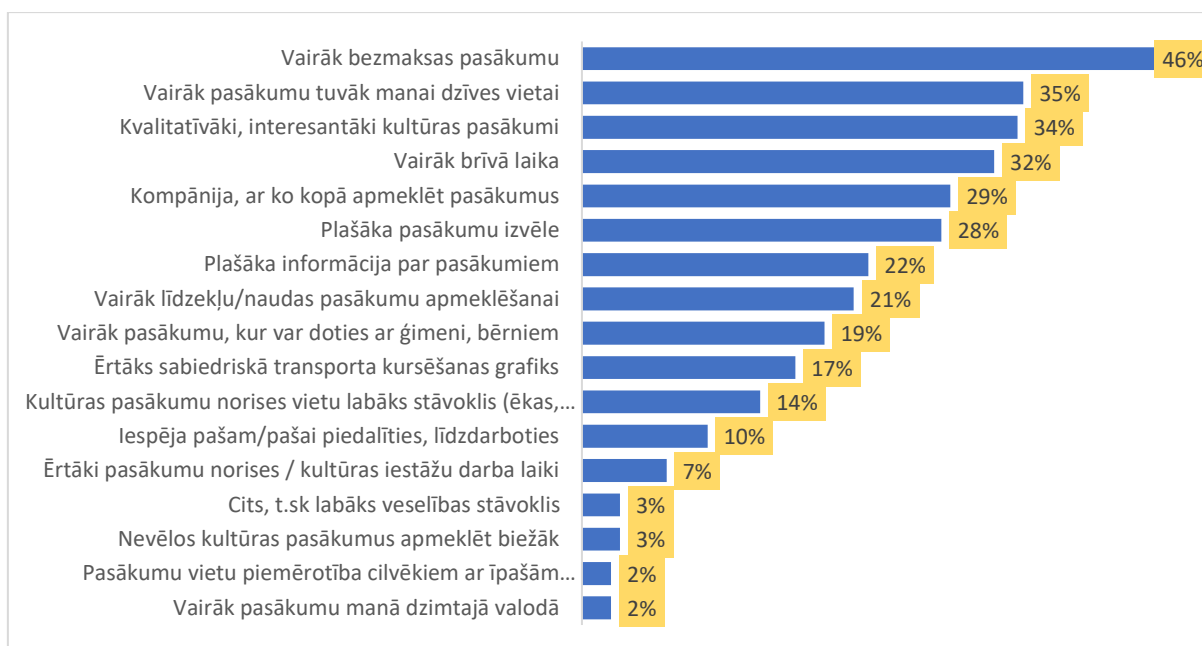
- visvairāk iedzīvotāji lepojas ar **kultūras centru “Ulbrokas Pērle”** (51 cilvēks), minot gan tās plašo piedāvājumu (koncertus, teātra uzvedumus, amatiermākslas kolektīvu koncertus, pasākumus bērniem, iespēju senioriem vingrot u.tml.), kā arī plašas iespējas un kvalitatīvu akustiku;
- iedzīvotāji arī atzīmē **Ropažu pagasta kultūras norises** (35 cilvēki), īpaši pasvītrojot Ropažu baznīcas izgaismošanu Ziemassvētkos, “Mantojuma dienas Ropažos”, koncertu tradīcijas baznīcā un Kultūras centrā, Ropažu kultūras mantojumu. Šajā kategorijā parādās arī atbildes, ka iedzīvotāji lepojas, ka ir ropažnieki;
- pasākumu **pieejamību un dažādību** kā faktoru, ar kuru visvairāk lepojas, pieminēja 18 iedzīvotāji, pasvītrojot gan plašu piedāvājumu dažādām iedzīvotāju grupām, gan pasākumu piedāvājumu pagastos un ciematos;
- 12 iedzīvotāji lepojas ar pašvaldības rīkotajiem **Valsts svētku pasākumiem** un 10 – ar **Tradīciju pasākumiem**, atzīmējot tieši tos pasākumus, kuros piedalījās **populāri mākslinieki** (R. Pauls, I. Busulis, grupa “Pērkons”, M. Brauns, Igo, K. Dambīte u.c.).

Iedzīvotāji lepojas ar kultūras centra “Berģi” organizētajiem koncertiem (7) un R&B Blūza festivālu (7), sporta norisēm novadā (6), aktivitātēm un pulciņiem bērniem (5), Upesciemā notiekošajiem koncertiem (5), Zaķumuižas bibliotēkas darbību un pasākumiem (4), deju kolektīvu “Rudzi” (4).

Šie rezultāti daļēji pārklājas ar atbildēm uz jautājumu, kas visvairāk apmierina novada kultūras dzīvē, kur visvairāk iedzīvotāji (69 no 248 respondentiem, kas atbildēja) atzīmēja pasākumu **daudzveidību un dažādību**. 36 respondenti ir visvairāk apmierināti ar **pasākumu pieejamību**, pasvītrojot gan dažādas mērķauditorijas, kam ir domāti pasākumi, gan arī to faktu, ka pasākumi notiek visā novadā, ne tikai tā centrālajās vietās, un ka daļa pasākumu ir par brīvu, tai skaitā senioriem. 25 respondenti ir visvairāk apmierināti ar **koncertu** piedāvājumu un arī ar **kultūras centra “Ulbrokas Pērle” darbību**, piedāvājumu, pasākumu kvalitāti. Vēl 19 respondenti atzīmē pasākumus un **piedāvājumu bērniem**, bet 10 - **teātra izrādes**.

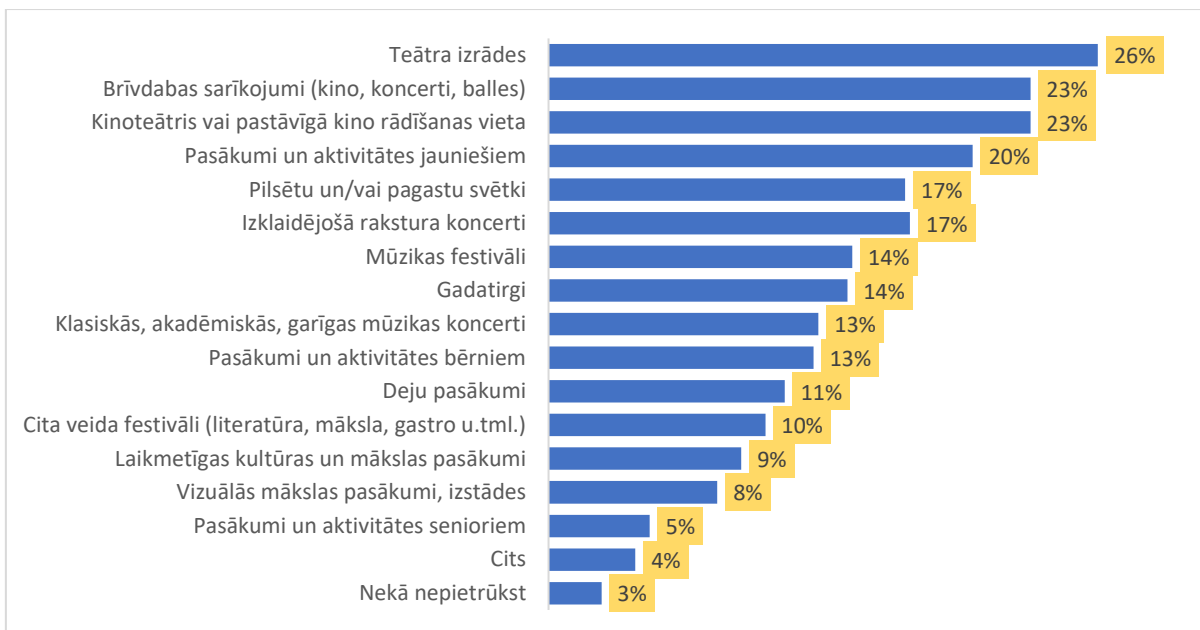
Uz jautājumu, kas ir veicinošie faktori, lai iedzīvotāji biežāk dotos uz kultūras pasākumiem, vairāki iedzīvotāji atzīmēja, ka tie būtu bezmaksas pasākumi (46%), kas kopā ar atbildi, ka doties uz pasākumiem mudinātu vairāk naudas līdzekļu (21%) parāda finansiālā faktora nozīmību kultūras patērēšanā. Nākamie svarīgie faktori ir vairāk pasākumu tuvāk dzīves vietai (35%), kvalitatīvāki un interesantāki pasākumi (34%), vairāk brīvā laika (32%), kompānija pasākumu apmeklēšanai (29%) un plašāka pasākumu izvēle (28%).

21. grafiks

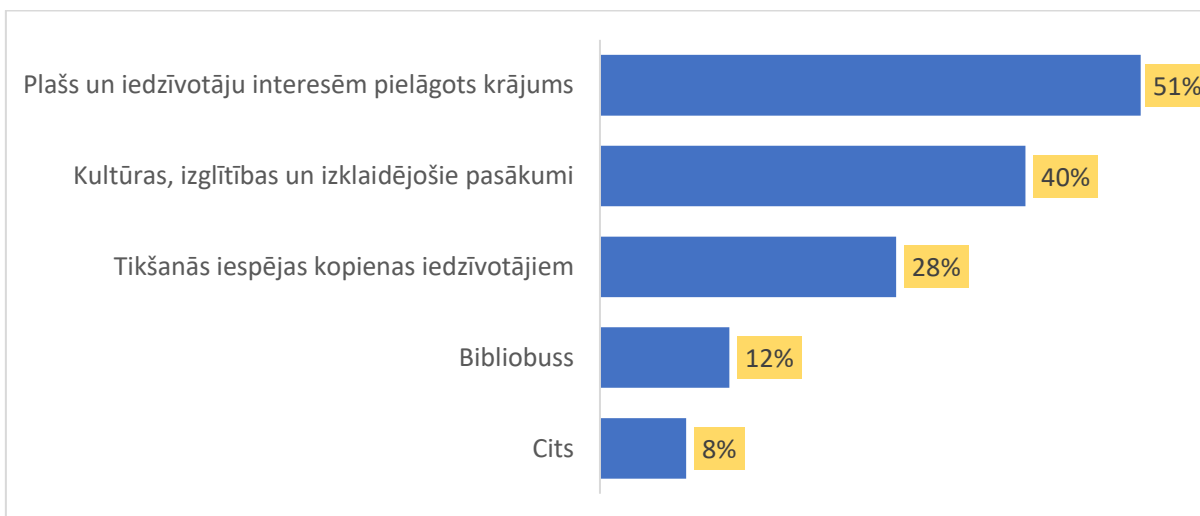
Tālāk iedzīvotāji norādīja, kas viņuprāt pietrūkst novada kultūras dzīvē. Visbiežāk tika atzīmēts, ka pietrūkst **teātra izrādes**, tad sekoja **brīvdabas sarīkojumi (tai skaitā brīvdabas kino) un kinoteātris**, kas kopā norāda uz vēlēšanos apmeklēt kino seansus un trešajā vietā tika atzīmēti **pasākumi jauniešiem**.

22. grafiks

Analizējot novada bibliotēku darbību, no aptaujas respondentiem 31% apmeklēja novada bibliotēkas un ļoti augsti novērtēja bibliotēku darbību, ar vidējo svērtu 4,5 balles no 5. Uz jautājumu, ko iedzīvotāji vēlē redzēt bibliotēku darbībā nākotnē, atbildēja 367 respondenti.

23. grafiks

Pie atbildes cits vairāk nekā 3 iedzīvotāji atzīmēja, ka vēlētos bibliotēkas e-rindas, e-atgādinājumus, iespēju pasūtīt grāmatas elektroniski u.tml., un iedzīvotājiem ērtākus darba laikus.

Vērtējot iedzīvotāju aptaujas rezultātus, tuvākajā laikā būtu nepieciešams atkārtot aptauju Vangažu pilsētā, aptverot arī pilsētas etniskās minoritātes un sasniedzot vismaz 120 respondentus.

Kopumā novada iedzīvotājiem ir svarīgi identificēties ar novadu, un kultūru viņi redz kā piederības sajūtas veicinošu faktoru, kas būtu jāizmanto, ieviešot jaunās novadu vienojošās kultūras norises, bet vienlaicīgi uzturot esošo kultūras piedāvājumu iedzīvotāju dzīves vietās, kas ir svarīgs faktors pasākumu apmeklējumam. Novada iedzīvotāji ir apmierināti ar kultūras piedāvājumu un informāciju par kultūras pasākumiem, bet būtu jāpārskata atsevišķu komunikācijas kanālu ekonomisko un organizatorisko

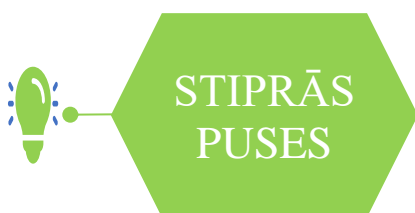
lietderību. Iedzīvotājiem ir svarīgi pašvaldības rīkoti bezmaksas pasākumi un būtu jāturpina Valsts un Tradīciju svētku svinēšanu. Savukārt, būtu jāpievērš lielāka uzmanība jauniešiem kā pasākumu mērķauditorijai, jādomā vairāk par brīvības pasākumiem, kino, teātra izrādēm. Lielāko konkurenci novadā rīkoti pasākumi ir Rīga, bet kopumā pasākumi novadā tiek apmeklēti biežāk nekā ārpus tā.

6. KULTŪRAS NOZARES SVID ANALĪZE

SVID analīze kā metode palīdz noteikt organizācijas stiprās un vājās puses (S-W), kā arī plašākas nozares iespējas un draudus (O-T)⁴¹. Sākotnēji veidota biznesa nolūkiem, šobrīd SVID analīze un no tās izrietošā TOWS matrica tiek plaši izmantotas gan sabiedrības, tai skaitā teritoriju, gan arī personības attīstībai⁴².

Ropažu novada kultūras nozares SVID analīze ir veikta, pamatojoties uz pieejamajiem statistikas datiem, valsts un pašvaldības institūciju datiem, kā arī iedzīvotāju aptaujā un iesaistīto pušu sanāksmēs iegūtiem datiem un novada kultūras darbinieku sniegtajiem datiem.

18. TABULA: SVID

- Plašs kultūras aktivitāšu piedāvājums t.sk. kvalitatīvi un daudzveidīgi Kultūras iestāžu pasākumi, Dianas, Radošo un Multifunkcionālo centru rīkoti pasākumi, izglītojošie pasākumi un novadpētniecības iestrādes novada Bibliotēkās
- KC "Ulbrokas Pērle" – kā moderna pasākumu norises vieta
- KC "Ulbrokas Pērle" - plašas sadarbības iespējas ar producentiem un citām kultūras iestādēm (piem., bibliotēkām)
- Brīvdabas pasākumu iespējas, t.sk. "Līgo parka" estrāde Ulbrokā, Strauta pļava Vangažu pilsētā, Ropažu parks un ārtelpa pie kultūras centra, ārtelpa pie bibliotēkām (Ulbrokā, Vangažos, Zaķumuizā, Ropažos, Garkalnē)
- Jāņa Jaunsudrabiņa istaba un izziņas taka
- Transporta pakalpojumi senioriem pasākumu apmeklēšanai
- Līdzvērtīgs pašvaldības finansējums pasākumu rīkošanai un amatiermākslas kustības attīstībai
- Daudzpusīgs kultūrvēsturiskais mantojums
- Daudzveidīgas iespējas dalībai interešu izglītības un amatiermākslas kolektīvos
- Jaunas, plašas pašvaldības telpas Ulbrokā un pakalpojumu pieejamība cilvēkiem ar kustības un redzes traucējumiem
- Ar kultūras piedāvājumu, tā dažādību un kvalitāti apmierināti novada iedzīvotāji
- Kultūras norišu pieejamība iedzīvotāju dzīves vietas tuvumā
- Krājuma un novadpētniecības resursu pieejamība tuvu dzīvesvietai

⁴¹ <https://ctb.ku.edu/en/table-of-contents/assessment/assessing-community-needs-and-resources/swot-analysis/main>

⁴² Weihrich H. (1982) The TOWS matrix—A tool for situational analysis. *Long Range Planning*, 15 (2). [https://doi.org/10.1016/0024-6301\(82\)90120-0](https://doi.org/10.1016/0024-6301(82)90120-0)

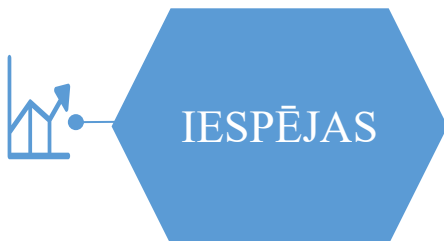
VĀJĀS PUSES

- Nepietiekama ar kultūras jomu saistīto pašvaldības institūciju sadarbība vienotas kultūras dzīves un kultūras piedāvājuma plānošanā
- Nepietiekams mārketinga un novada nepietiekama atpazīstamība
- Iedzīvotāju neidentificēšanās ar novadu
- Nepārskatāma pašvaldības mājas lapas kultūras nozares sadaļa
- Telpu, palīgtelpu un infrastruktūras trūkums, t.sk. ārtelpā
- Nepietiekama infrastruktūra un digitālais aprīkojums Ropažu, Zaķumuižas, Sauriešu un Upesciema Tautas bibliotēkās
- Trūkstošā infrastruktūra brīvdabas pasākumiem
- Nepietiekošs izstāžu telpu skaits un aprīkojums
- Nepietiekama sadarbība ar iedzīvotāju kopienām kultūras piedāvājumu dažādošanā ciemos un mazciemos
- Nepietiekams kultūras aktivitāšu piedāvājums Zaķumuižas ciema iedzīvotājiem
- Sabiedriskā transporta un infrastruktūras ierobežotība novada teritorijā, t.sk. nepietiekams gājēju un velosīkļu tīkls starp pagastu teritorijām
- Nepietiekama finansējuma piesaiste kultūras projektiem no Eiropas fondiem, VKKF u.tml.
- Vāja sadarbība ar uzņēmējiem kultūrtūrisma attīstībā un kultūras produktu kopradīšanā
- Vāji nodrošināti vai nenodrošināti bibliotekārie pakalpojumi novada ciemos un mazciemos
- Nepietiekams metodiskais atbalsts skolu bibliotēkām un to iesaiste novada kultūras pasākumos
- Personāla (īpaši tehniskā un palīgstrādnieku) trūkums atsevišķās iestādēs
- Novada muzeja un vienotas pieejas novadpētniecībai neesamība

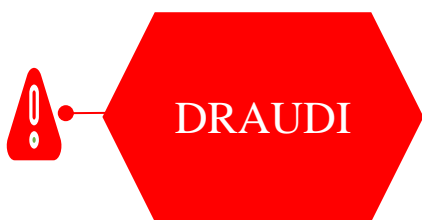

IESPĒJAS

- Kvalitatīva mārketinga ieviešana
- Vienota un visaptveroša kultūras aktivitāšu plānošanas un komunikācijas sistēma
- Atpazīstamas, vērienīgas kultūras norises novadā
- Ārtelpas un dabas resursu izmantošana novada popularizēšanai
- Iekļaujošas kultūrvides veicināšana, t.sk. iedzīvotāju pieprasījuma regulāra monitorēšana
- Profesionāls organizatorisks atbalsts iedzīvotāju kopienu organizētiem lokāliem kultūras pasākumiem novada apdzīvoto vietu centros
- Modernās, digitālās maksājumu un abonementu sistēmas ieviešanā kultūras iestādēs, mobilās lietotnes funkciju paplašināšana kultūras procesiem

- Novada popularizēšana caur novadā mītošajiem profesionālajiem māksliniekiem un kultūras personībām, to iesaiste kultūras piedāvājuma paplašināšanā
- Bibliobusa pakalpojuma ieviešana ar paplašinātām funkcijām;
- Kultūras darbinieku un aktīvo iedzīvotāju profesionālā izglītošana
- Ārējā finansējuma piesaistes kultūras projektiem
- Pašvaldības līmeņa kultūras projektu atbalsta mehānisma ieviešana
- Kultūras mantojuma kā kultūrtūrisma objektu pielāgošana un popularizēšana, informatīvo stendu iekārtošana
- Sadarbība ar uzņēmējiem un NVO sektoru
- Telpiskās vides mākslas un dizaina objektu izvietošana
- Jaunu amatiermākslas kolektīvu atbalsts, iesaistot jauniešus, un esošo amatiermākslas kolektīvu atbalsta pilnveidošana un motivējošo mehānismu ieviešana
- Vienotas publisko un skolu bibliotēku digitālās platformas/ tīmekļa izveide
- Novadpētniecības (NP) krājuma veidošana un popularizēšana bibliotēkās; vienotas koncepcijas izstrāde.

- Ierobežotas iespējas apmeklēt maksas pasākumus maznodrošinātajām iedzīvotāju grupām
- Pasākumu izmaksu sadārdzinājums
- Jauniešu intereses zudums par kultūras norisēm
- Rīgas tuvums un to iedzīvotāju pieprasījums pēc novada kultūras un bibliotēku pakalpojumiem
- Iedzīvotāju skaita un vecuma svārstības un/vai samazinājums
- Konkurējošās iestādes un pasākumi citos novados un/vai Rīgā
- Iespējamās jaunas novadu reformas.

Balstoties uz iekšējās un ārējās vides faktoriem SVID matricā, tika izveidota TOWS matrica.

19.TABULA: TOWS

	Iespējas (I)	Draudi (D)
	- Vienota kultūras aktivitāšu plānošanas un komunikācijas sistēma - Atpazīstami pasākumi, vērienīgas kultūras norises novadā - Ārējā projektu finansējuma piesaiste - Modernie, digitālie risinājumi maksājumiem un abonementiem, mobilās lietotnes funkciju paplašināšana - Atbalsta mehānismu ieviešana projektiem, amatiermākslas kolektīviem, darbinieku apmācībām	- Ierobežotas iespējas apmeklēt maksas pasākumus maznodrošinātajiem - Pasākumu izmaksu sadārdzinājums - Jauniešu intereses zudums par kultūru - Konkurējošās iestādes un pasākumi citos novados un/vai Rīgā - Iespējamās nākotnes novadu reformas

	- Sadarbība ar vietējiem uzņēmējiem - Kultūras tūrisma attīstība	
Stiprās puses (S) - Plašs kultūras aktivitāšu piedāvājums tuvu iedzīvotāju dzīves vietai - KC "Ulbrokas Pērle" kā pasākumu vietas iespējas - Transportēšanas iespējas uz pasākumiem - Daudzpusīgs kultūrvēsturiskais mantojums - Ar kultūras piedāvājumu apmierināti un kultūrā ieinteresēti iedzīvotāji - Daudzveidīgas iespējas dalībai interešu izglītības un amatiermākslas kolektīvos	SI - Balstoties uz S, izmantot iespējas - <i>plašu kvalitatīvo pasākumu klāstu un kultūrā ieinteresētiem iedzīvotājiem, izveidot kopīgo kultūras norišu vietni</i> - <i>iedzīvotāju kultūras ieinteresētībā, izveidot novada kopīgas tradīcijas un vērienīgas kultūras norises</i> - <i>daudzveidīgām iespējām piedalīties amatiermākslas kolektīvos, izveidot amatiermākslas kolektīvu motivējošo atbalsta mehānismu</i> - <i>daudzpusīgajā kultūras mantojumā, izveido kultūras tūrisma objektus un infrastruktūru</i>	SD - Izmantot S, lai izvairītos no D - <i>Aktīva un pieejama kultūras namu darbība un kvalitatīvi un daudzveidīgi pasākumi, KC "Ulbrokas Pērle" palīdz izvairīties no konkurējošām iestādēm un pasākumiem ārpus novada, kā arī izvairīties no pasākumu nepieejamības maznodrošinātajiem</i> - <i>Izmantot plašu kultūras piedāvājumu iedzīvotāju dzīves vietās, lai mazinātu iespējamo nākotnes novadu reformu sekas un izvairīties no papildus transportēšanas izdevumiem, kas sadārdzinātu pasākumu izmaksas</i> - <i>Turpinot veidot mērķētu interešu izglītību un atbalstīt dažāda veida amatiermākslas kolektīvus, iespējams mazināt jauniešu intereses zudumu par kultūru</i>
Vājās puses (V) - Telpu, palīgtelpu un infrastruktūras trūkums t.sk. ārtelpā - Nepietiekams mārketinga un novada atpazīstamība, iedzīvotāju neidentificēšana ar novadu - Nepārskatāma pašvaldības mājas lapa; - Nepietiekošs izstāžu telpu skaits un aprīkojums; - Nepietiekama sadarbība ar iedzīvotāju kopienām un uzņēmējiem; - Kultūras piedāvājuma un bibliotēkas pakalpojumu nepietiekams nodrošinājums ciemos un mazciemos - Sabiedriskā transporta un infrastruktūras trūkums novada teritorijā - Nav izveidots kopējs novada novadpētniecības muzejs un vienotas koncepcijas trūkums resursu apzināšanā	VI - Izmantot I kā V pārvarēšanas pamatu - <i>Izveidot vienotu kultūras norišu vietni, lai palielinātu novada atpazīstamību</i> - <i>Izmantot ārējo projektu finansējumu, lai mazinātu telpu, infrastruktūras, cilvēkresursu trūkumu, kā arī nepietiekama mārketinga sekas</i> - <i>leviest jaunu vienotu kultūras tradīciju, veicinot novada atpazīstamību un iedzīvotāju identificēšanos ar novadu</i> - <i>lai pārvarētu telpu, infrastruktūras, transporta un finanšu problēmas</i> - <i>leviest modernus risinājumus, piem., bibliobusu, lai nodrošinātu bibliotēkas pakalpojumus ciemos un mazciemos</i>	VD - Samazināt V un izvairīties no D - <i>Samazināt telpu, infrastruktūras, kā arī transporta trūkumu</i> - <i>Izvairīties no konkurējoša kultūras piedāvājuma</i> - <i>Izvairīties no pasākumu pārklāšanās</i> - <i>Izvairīties no pasākumu nepieejamības maznodrošinātiem iedzīvotājiem</i>

No apkopotajiem datiem izriet vairāki risinājumi, kas stratēģiski pamato vienotas atbalsta sistēmas maksas atvieglojumus kultūras aktivitāšu apmeklēšanai maznodrošinātajiem iedzīvotājiem. Jaunas, pārskatāmas un mūsdienīgas tiešsaistes platformas izveidošana novada kultūras piedāvājuma komunikācijai. Jaunu novada tradīciju un Latvijas mēroga pasākumu ieviešana. Novadpētniecības sistēmas sakārtošana un amatiermākslas kolektīvu motivējoša atbalsta mehānisma ieviešanu.

7. STRATĒGIJAS PRIORITĀRIE VIRZIENI

Stratēģija ir orientēta uz pozitīvām izmaiņām novada kultūras nozarē, kultūras produktu un pakalpojumu teritoriālo pieejamību, sekmējot kultūras līdzdalības iespējas visā novada teritorijā, veicinot kultūras nozares pārvaldības profesionālu attīstību novadā. Saglabājama un attīstāma ir gan profesionālās mākslas pieejamība novadā, gan kultūras mantojuma izmantošana un attīstība, gan amatiermākslas kolektīvu un interešu izglītības atbalsts kultūras jomā. Stratēģija atbalsta jaunrades un jaunu novada vienojošu tradīciju un norišu ieviešanu, šādi veicinot iedzīvotāju piederības sajūtu novadam.

Ropažu novada kultūras attīstības vīzija

Ropažu novads ir ģimenēm draudzīga Latvijas mēroga kultūrvieta:

- *ar Latvijā atpazīstamiem kultūras notikumiem un kultūrvietām, kas piesaista dažādu mērķauditoriju apmeklētājus;*
- *ar daudzveidīgu un pieejamu kultūras norišu un procesu piedāvājumu, kas balstās uz novada kultūras institūciju sadarbību, iedzīvotāju un NVO iesaistīšanu un profesionālo pārvaldi;*
- *ar attīstītu materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma un kultūras tradīciju saglabāšanas, pētniecības un pieejamības koncepciju.*

7. attēls: Stratēģijas prioritāšu izstrāde ir balstīta Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības programmas stratēģiskās daļas 2022- 2028 vidējā termiņa prioritātēs:

Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija un rīcības plāns

STRATĒGIJAS PRIORITĀTES 2024 - 2028

VTP1 Kultūras objektu un kultūrvietu infrastruktūras un pieejamības uzlabošana

Kultūras objektu infrastruktūras pilnveide ir sekmējusi kultūrtelpas piedāvājuma kapacitāti, iedzīvotāju ieinteresētību novada kultūras procesos. Kultūrvēsturiskām un kultūras norišu vietām ir nodrošināta pieejamība dažādām iedzīvotāju grupām. Radīti optimāli priekšnosacījumi bibliotēku kā kultūrizglītības centru funkcionēšanai.

VTP2 Kultūras norišu piedāvājuma un mērķauditoriju dažādošana

Ropažu novads piedāvā daudzveidīgu un visām sabiedrības grupām pieejamu kultūras piedāvājumu, iekļaujot novadā dzīvojošās minoritātes, atsevišķas iedzīvotāju grupas (pusaudži, bērni, seniori). Pasākumi novadā tiek orientēti uz pieejamības un iedzīvotāju līdzdalības veicināšanu. Pieaug NVO un vietējo uzņēmēju līdzdalība dažādās kultūras jomās, to starp kultūrpolitiskajos procesos.

VTP3 Novada kultūras pārvaldības un komunikācijas stiprināšana

Novadā tiek īstenota vienota kultūrpolitikas pieeja, kura veicina kultūrvides attīstību. Kultūras norises veicina sadarbību publiskā, privātā un nevalstiskā sektorā, piesaistot novadam jaunus speciālistus un iedzīvotājus. Kultūras nozares aktualitātes, pasākumi, sasniegumi ir pieejami vienā vietnē e-vidē, kā arī kļūst par novada digitālo vizītkarti. Kultūras nozares darbiniekiem ir pieejamas apmācības un konsultācijas, notiek sadarbība ar kaimiņu novadiem un ārējo līdzekļu piesaistīšana novada kultūras projektiem. Ropažu novadā ir ieviesta sistēmiska pieeja novadpētniecībai, materiālā un nemateriālā kultūrvēsturiskā mantojuma uzturēšanai un attīstībai.

VTP4 Piederības stiprināšana novadam (kultūra)

Kultūras norises un kultūrvēsturiskais mantojums veicina novada iedzīvotāju lokālpatriotismu un identitātes sajūtu, iesaistot jauniešus novada kultūras procesos. Jaunas tradīcijas gūst novada iedzīvotāju atbalstu un veicina kaimiņu novadu un Rīgas apkaimju iedzīvotāju interesi par novada kultūras dzīvi.

8. STRATĒGIJAS RĪCĪBAS PLĀNS

20. TABULA: Rīcības plāns

Rīcības virziens	Uzdevumi	Sasniedzamais rezultāts	Atbildīgie izpildītāji un sadarbības partneri	Ieviešanas periods	Finansējuma avots un Indikatīvais finansējuma apmērs EUR (ja attiecināms)
VTP1 Kultūras objektu un kultūrvietu infrastruktūras un pieejamības uzlabošana					
RV1 Kultūrvietu iekārtošana un attīstība	Brīvdabas estrādes izbūvēšana Garkalnes pagastā Upesciemā (1000 sēdvietām)	Izstrādāts un apstiprināts projekts	Pašvaldības atbildīgās institūcijas	2025-2028	Pašvaldība (projektēšana ~60 000 EUR)
	Ropažu parka estrādes labiekārtošana un izbūvēšana	Ierīkota novērošanas sistēma	Ropažu kultūras centrs sadarbībā ar atbildīgajām institūcijām, t.sk. Projektu nodaļa	2025-2026	Pašvaldība 10 000 EUR
		Veikta estrādes teritorijas labiekārtošana un estrādes izbūve		2027-2028	Pašvaldība un ES fondi, 200000 EUR t.sk. projektēšana 15 000 EUR
	Līgo parka infrastruktūras attīstība	Aizskatuves zonas pārbūve	KC "Ulbrokas Pērle" sadarbībā ar atbildīgajām institūcijām, t.sk. Projektu nodaļa	2026-2030	Pašvaldība un ES fondi (~250 000 EUR)
	Investīciju plāna projekts V-2023-0005 "Vangažu kultūras nama remonts un pārbūve"	Uzcelta piebūve	Pašvaldība un pilsētas pārvalde sadarbībā ar atbildīgajām institūcijām, t.sk. Projektu nodaļa	2027-2032	Pašvaldība (projektēšana - 200 000 EUR, piebūves celtniecība - 2 600 000 EUR)
Vangažu pilsētas "Strauta pļavas" labiekārtošana un infrastruktūras izbūve brīvdabas pasākumu norisēm	Labiekārtota infrastruktūra brīvdabas pasākumiem ar auto stāvlaukumu (Gaujas ielā 18 ar iebrauktuvi no Smilšu ielas)	Vangažu PKN, pilsētas pārvalde sadarbībā ar atbildīgajām institūcijām, t.sk. Projektu nodaļa	2025-2028	Pašvaldība ES fondi (Investīciju plāna projekts V-2023-0009 "Vangažu kultūras nama teritorijas labiekārtošana" 530 000 EUR)	

	Atbildīgā speciālista piesaiste kultūras projektu (Eiropas fondu, VKKF u.c.) pieteikumu sagatavošanā un to administrēšanā	lesniegti profesionāli sagatavoti pieteikumi atbalsta finansējuma piešķirumam	Attīstības, īpašumu un investīciju departaments	2025	Pašvaldība
	Izstāžu telpas kultūras iestādēs	Izveidotas un labiekārtotas mūsdienīgas telpas	Iestāžu vadītāji sadarbībā ar atbildīgajām institūcijām, t.sk. Projektu nodaļa	2025-2026	Pašvaldības kultūras iestāžu budžeti, VKKF
RV2 Bibliotēku telpu paplašināšana un ārtelpu izmantošana	Ropažu bibliotēkas papildus telpu labiekārtošana Zaķumuižas bibliotēkas telpu labiekārtošana Publiskās ārtelpas iekārtošana pie Zaķumuižas, Vangažu, Sauriešu bibliotēkām, Garkalnes bibliotēkas pielāgošana cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, Sauriešu bibliotēkas telpu paplašināšana un fasādes remonts, Upesciema Tautas bibliotēkas telpu paplašināšana/izbūve	Veicināta bibliotēkas resursu pieejamība	Pārvaldes sadarbībā ar Projekta nodaļu Bibliotēku vadītāji	2025-2028	Pašvaldības bibliotēku budžeti, ES fondi
RV3 Transporta un tā infrastruktūras nodrošināšana novada kultūras norišu apmeklējumam	Veloceliņu, tiltu un gājēju maršrutu attīstība	Izbūvēts S-2022-0019 (50) Gājēju un velosipēdu ceļš gar P5 (Ulbroka-Saurieši , P4 Ulbroka-Līči, Apvedceļš A4);	Pašvaldība un pārvaldes sadarbībā ar atbildīgajām institūcijām t.sk. Projektu nodaļa	2025-2028	Pašvaldības budžets ES fondi 3 989 000 eiro
		Izbūvēts S-2022-0030 (85) Gājēju un velosipēdu ceļš gar V34 (no P4 līdz autoceļam C21-Grīvas)			Pašvaldība ES fondi 140 000 eiro
		Izveidots veloceliņu un gājēju maršrutu plāns	Pašvaldība un pārvaldes sadarbībā ar atbildīgajām institūcijām t.sk. Projektu nodaļa	2026	Pašvaldība, tūrisma nodaļa
	Gājēju tilta starp Upesciemu un Sunīšu ciemu pār Mazo Juglas upi ierīkošana (projekta izstrāde)	Ārtelpas pasākumu pieejamība Upesciemā Sunīšu iedzīvotājiem	Garkalnes pārvalde sadarbībā ar atbildīgajām institūcijām, t.sk. Projektu nodaļa	2028	Pašvaldība ES fondi (projektēšana

	Gājēju tilta rekonstrukcija Ropažos				~50 000 EUR) Indikatīvais finansējums 200 000 EUR
	Pilnveidot pašvaldības transporta loģistiku, ieviešot kopīgas transporta aplikācijas izveidi (mitfahrtzentrale.de) pasākumu pieejamībai	Ir radītas iespējas dažādu vecuma kategoriju iedzīvotājiem apmeklēt pasākumus ārpus savas dzīves vietas	Pašvaldība un pārvaldes sadarbībā ar atbildīgajām institūcijām	2028	Pašvaldība
RV4 Kultūras mantojuma saglabāšana un attīstība	Novada muzeja, t.sk. novadpētniecības datu bāzes un kultūras vēstures liecību dokumentēšanas, koncepcijas izstrāde	Muzeja un tā ekspozīciju telpas Garkalnē, Vangažos, Ropažos, Ulbrokā koncepcija	IJKS departaments sadarbībā ar kultūras un izglītības iestādēm	2026-2028	Pašvaldības budžets, VKKF
	1. Informatīvā krājuma izveide (t.sk. novada vēsture un attīstība, kultūrvēsturiskie objekti, novadnieki, dzimtas, iedzīvotāju atmiņu stāstu fiksācija un publicēšana u.c.)	Izvērtēta bibliobusa izmantošana digitālās novadpētniecības ekspozīcijas eksponēšanai			
	2. Digitālās Ropažu novada novadpētniecības ekspozīcijas izveide	Izglītības iestāžu, novada iedzīvotāju un viesu interese par novada kultūrvēsturi			
	3. Novadpētniecības materiālu izmantošanas veicināšanas vadlīniju izstrāde to izmantošanai izglītības iestādēs				
	Kultūrvēsturiskā un industriālā mantojuma apzināšana pielāgošanai kultūrtūrisma aktivitātēm	Kultūrvēsturiskā un industriālā mantojuma kartēšana Izstrādāti jauni kultūrtūrisma maršruti	Tūrisma speciālisti sadarbībā ar kultūras iestādēm	Pastāvīgi	Pašvaldība
VTP2 Kultūras norišu piedāvājuma un mērķauditoriju dažādošana					

RV1 NVO un uzņēmēju iesaistīšana kultūras dzīves plānošanā un īstenošanā	NVO un vietējo uzņēmēju apzināšana, kontaktu bāzes izveidošana, iesaistīšana kultūras notikumos un informācijas apmaiņā	NVO ierosina un piedalās kultūras notikumos	Uzņēmēju konsultants, Sabiedrisko attiecību nodaļa	Pastāvīgi	Pašvaldība
	Sadarbība ar vietējiem uzņēmējiem (mazumtirdzniecība, viesu mājas, kafejnīcas u.c.)	Kultūras norišu reklāmas izvietošana un plašāka reklāma	Sabiedrisko attiecību nodaļa	Pastāvīgi	
RV2 Pasākumu skaita palielināšana bērniem un jauniešiem	Transporta nepieciešamības apzināšana novada kultūras pasākumu apmeklējumam	Pasākumu pieejamības palielināšana, nodrošinot transportu	Pašvaldības iestādes	Pastāvīgi	Pašvaldība
	Kultūras centru kā lokāciju iesaistīšana programmā "Skolas soma"	Uzlabota izglītības iestāžu sadarbība ar kultūras centriem Nodrošināts kvalitatīvs piedāvājums, popularizētas kultūrvietas	Kultūras centri Izglītības iestādes IJKS departaments	Pastāvīgi	Pašvaldība Skolas soma
	Jauniešu auditorijas iesaiste atbilstoša piedāvājuma sagatavošanā	Sagatavots jauniešu pasākumu plāns Realizēti pasākumi sadarbībā ar jauniešu domi	Kultūras centri, jauniešu dome	Pastāvīgi Pastāvīgi	Pašvaldība
RV3 Noteiktu iedzīvotāju grupu iesaistīšana novada kultūras dzīvē	Cilvēku ar īpašām vajadzībām iesaistīšana kultūras dzīvē	Radīta iespēja socializācijai, uzlabota dzīves kvalitāte	Visas pašvaldības iestādes	Pastāvīgi	Pašvaldība
	Īpašu pašvaldības un valstiskas nozīmes pasākumu straumēšanas iespējas nodrošināšana	Nodrošināta klātbūtnes sajūta iedzīvotājiem	Pasākumu organizētāji	2024-2028	Pašvaldība
	Novada dzīvojošo minoritāšu iesaiste kultūras dzīvē	Apzināts minoritāšu kultūras pieprasījums un izveidots pasākumu plāns	Attiecīgie pagasti un pilsēta	Pastāvīgi	
		Izveidot pasākumi novada dzīvojošām minoritātēm un veikta to izvērtēšana	Attiecīgie pagasti un pilsēta, kultūras iestādes	2027-2028	Pašvaldība
	Stiprinātas valsts valodas zināšanas				
RV4 Kultūrvietu un bibliotēku	Bibliotēkas kā pasākumu, izglītības kompetences un iedzīvotāju	Radīta vide iedzīvotāju socializācijai un labbūtībai	Bibliotēkas	Pastāvīgi	Pašvaldība

funkciju paplašināšana un optimizēšana	tīklošanās centrs, ieskaitot labbūtības programmas				
	Neformālās izglītības programmu ieviešana bibliotēkās (medijpratība, finanšu pratība, digitālas kompetences u.tml.)	Radīta vide un iespējas jaunu prasmju apgūšanai	Bibliotēkas	Pastāvīgi	Pašvaldība
		Uzlabota iedzīvotāju dzīves kvalitāte			
	Ieviest bibliobusa pakalpojumu pilotprojektu Ropažu novada ciemos un mazciemos	Nodrošināta bibliotekāro pakalpojumu pieejamība iedzīvotājiem	Ulbrokas bibliotēka sadarbībā ar Projekta nodaļu IJKS departaments	2025-2026	Pašvaldība
		Nodrošināts pakalpojums cilvēkiem ar redzes un kustību traucējumiem			
	Vienota metodiskā atbalsta politikas un kopsadarbības veicināšana novada publiskajām un izglītības iestāžu bibliotēkām	Izveidots vienots metodiskā atbalsta mehānisms starpresoru bibliotekāro pakalpojumu piedāvājumam	Salaspils novada bibliotēka Publiskās un skolu bibliotēkas IJKS departaments	2025-2026	Pašvaldība
		Visās skolu bibliotēkās ir ieviesta BIS "ALISE"			
	Mūsdienīga digitālā aprīkojuma ieviešana Ropažu, Vangažu, Zaķumuižas, Garkalnes, Sauriešu un Upesciema tautas bibliotēkās (datortehnikas atjaunošana, darba staciju ierīkošana)	Nodrošināts pilnvērtīgs izglītošanas procesa piedāvājums	Attīstības, ģeogrāfijas un investīciju departaments	Pastāvīgi	Pašvaldība ES fondi
Nodrošināta pakalpojumu pieejamība lielākam iedzīvotāju skaitam					
Mobilās lietotnes piesaiste vienotas lasītāju kartes lietošanā	Pakalpojumu pieejamības pieaugums	Bibliotēkas	2026	Pašvaldība	
Zaķumuižas Kultūras nama darbības nepārtrauktības nodrošināšana	Nodrošināta kultūras iestādes pastāvīga funkcionālā darbība	Ropažu KC	Pastāvīgi	Pašvaldība	
VTP3 Novada kultūras pārvaldības un komunikācijas stiprināšana					
RV1 Kultūras darbinieku kompetenču	Veidot pastāvīgas profesionālās pilnveides apguves sistēmu un tās motivācijas mehānismu	Pastāvīgi aktualizēts profesionālās pilnveides pieprasījums/ piedāvājums	IJKS departaments Metodiskās iestādes: KC "Ulbrokas Pērle", Salaspils novada bibliotēka		Pašvaldība
		Uz pilnveidi orientēti darbinieki			

attīstība un personāla stiprināšana	Skolu bibliotekāru apmācības un visu bibliotēku pieslēgšana sistēmai BIS ALISE	Izveidota vienota BIS ALISE sistēma visām novada bibliotēkām	IJKS departaments	2025 – turpmāk pastāvīgi	Pašvaldība
	Izvērtēt piedāvājumu un uzsākt sadarbību ar augstskolām problēmlaukumos (ainavu arhitektūra, dizains, digitālie risinājumi, mārketingi, brīvprātīgie pasākumos)	Jauni sadarbības partneri Palielināta pakalpojuma kvalitāte	IJKS departaments sadarbībā ar kultūras iestādēm	Pastāvīgi	Pašvaldība
RV2 Kultūras tūrisma veicināšana	Koncepcijas izstrāde kultūras tūrisma produktu un maršrutu izveidošanai	Izstrādāta koncepcija	IJKS departaments, pašvaldības tūrisma eksperti	2025	Pašvaldība
	Pašvaldības dalība biedrībās Pierīgas tūrisma asociācija (zīmols EXIT RĪGA), Vidzemes tūrisma asociācija	Informācija par kultūras produktiem biedru medijos un drukātie materiāli ar piedāvājumu tūrisma izstādēs Latvijas iedzīvotāju informētības pieaugums par novada kultūras dzīvi	Projektu nodaļas tūrisma eksperti, IJKS departaments	2024- turpmāk pastāvīgi	Pašvaldība
	Atsevišķu objektu un taku izveide un attīstība	Iekārtotas atpūtas iespējas Jāņa Jaunsudrabiņa izziņas takā	Projektu nodaļa, pašvaldības tūrisma eksperti, IJKS departaments	2025	Pašvaldība, ES fondi
		Attīstīts M. Stārastes izziņas takas projekts		2028	
		Izbūvēta infrastruktūras Dižozolu takā un taka ir popularizēta ----- Kangaru dabas takas uzturēšana un paplašināšana		2027-2028 ----- 2025-2028	
Ropažu Livonijas ordeņa pilsdrupu attīstības stratēģijas papildināšana,	Veikta Livonijas ordeņa pilsdrupu attīstības stratēģijas aktualizācija. Sadarbībā ar	Projektu nodaļa, pašvaldības tūrisma eksperti, IJKS departaments	2025-2028	Pašvaldība, Kultūrkapitāla fonds, ES fondi	

	kompleksa uzturēšana t.sk. dzīvās vēstures pasākumu nodrošināšana	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubu "Rodenpoyš" tiek organizēti izglītojoši pasākumi Ropažu novada izglītības iestāžu audzēkņiem un novada iedzīvotājiem par Ropažu novada vēsturi un viduslaiku sadzīves tradīcijām.			
	Greenway (Zaļā dzelzceļa) attīstība un izveide par kultūrtūrisma vietu ar Kangaru staciju kā enkurojektu	Kangaru stacija izveidota kā kultūrtelpa, ieskaitot automašīnu stāvvietu Apmeklētāju skaita pieaugums Dažādota novada kultūras dzīve	Projektu vadības nodaļa, pašvaldības tūrisma eksperti	2026-2030	Pašvaldība, ES fondu finansējums, privātās investīcijas 100 000 EUR
	Apzināties kultūrtūristam nepieciešamo infrastruktūru (Naktsmītnes, Ēdināšanas uzņēmumi, Parki, Tirgus laukumi, Velosipēdu ceļi, Velo novietnes, Publisko vietu apgaismojums, Kultūrvides teritoriju dizains, Dzeramā ūdens ņemšanas punkti, Atpūtas vietas, soliņi, Stacionārās un mobilās tualetes, Videonovērošanas kameras) un sniegt priekšlikumus infrastruktūras izveidošanai	Aktualizētas prioritātes Kultūras tūrisma infrastruktūras attīstībai	Uzņēmējdarbības speciālists, tūrisma uzņēmēji, IJKS departaments	Pastāvīgi	Pašvaldība, ES fondi, privātās investīcijas
	Sadarbība ar uzņēmējiem, un privātpersonām iniciatīvas pasākumu un kultūrtūrisma piedāvājumā	Novada uzņēmēju dalība pašvaldības pasākumos un iniciatīvās	IJKS departaments, pašvaldības tūrisma eksperti	2025	Pašvaldība
	Sadarbība ar valsts pārraudzības institūcijām kultūrtūrisma	Uzlabota komunikācija ar valsts pārraudzības institūcijām (Kultūras	IJKS departaments, pašvaldības tūrisma eksperti	2026	Pašvaldība

	organizēšanā un kultūrvēsturisko objektu apsaimniekošanā	mantojuma pārvalde, Valsts Pieminekļu inspekcija u.tml.)				
	Kopīgu mārketinga aktivitāšu koncepta izstrāde kultūrtūrisma attīstībai – produktu un maršrutu popularizēšanai	Izstrādāta un ieviesta mārketinga koncepcija	IJKS departaments, pašvaldības tūrisma eksperti, SA nodaļa	2025	Pašvaldība	
	Kultūras tūrisma un pasākumu apmeklējuma monitoringa sistēmas izveide	Izveidota monitoringa sistēma	IJKS departaments, pašvaldības tūrisma eksperti	2025	Pašvaldība	
RV3 Kultūras norišu pieejamības un komunikācijas uzlabošana	Veidot vienotu kultūras aktivitāšu iekšējo digitālo plānošanas platformu	Pastāvīga institūciju sadarbība aktivitāšu plānojuma izstrādē	Metodiskais centrs KC "Ulbrokas Pērle" sadarbībā ar Sabiedrisko attiecību nodaļu, Mūzikas un mākslas skolām, kultūras centriem, bibliotēkām, sporta centriem, sociālā atbalsta sektoru, tūrisma jomas speciālistiem, uzņēmēju darbības speciālistu, Attīstības departamentu, Novada informācijas centru, IJKS departamentu, ainavu arhitekti	2025-turpmāk pastāvīgi	Pašvaldība	
		Izveidota iekšējā digitāla platforma				
		Uzlabots laika un budžeta plānojums				
	Nodrošināt iedzīvotājiem pārskatāmu un mūsdienīgu kultūras piedāvājuma komunikāciju	Vienota novada kultūras norišu mājas lapa		Informatīvie stendi ar vienotu dizainu t.sk. pašvaldības un privātās informācijas nodalījumu Digitālie reklāmas stendi pagastu un pilsētas centros Iedzīvotāju laicīga informēšana Palielināts apmeklētāju skaits	2026-turpmāk pastāvīgi	Pašvaldība VKKF Privātās iniciatīvas
		Informatīvie stendi ar vienotu dizainu t.sk. pašvaldības un privātās informācijas nodalījumu				
		Digitālie reklāmas stendi pagastu un pilsētas centros				
		Iedzīvotāju laicīga informēšana				
Profesionālā mārketinga nodrošināšana novada kultūras norisēm	Mārketinga speciālista nodrošinājums kultūras norisēm	Kultūras pasākumu lielāka atpazīstamība un pieejamība	Sabiedrisko attiecību nodaļa sadarbībā ar pagastu un pilsētas pārvaldēm	2026	Pašvaldība	
	Kultūras pasākumu lielāka atpazīstamība un pieejamība					
Finansiālais nodrošinājums novada kultūras pasākumu reklāmai Latvijas medijos	Kultūras pasākumu lielāka atpazīstamība un pieejamība novadā un ārpus tā		Sabiedrisko attiecību nodaļa	2025-turpmāk pastāvīgi	Pašvaldība	

	Norēķinu (maksājumu termināļu, mobilo lietotņu) ieviešana kultūras iestādēs, t.sk. bibliotēkās	Vienkāršota maksas norēķinu kārtība kultūras pakalpojumu pieejamībai	Metodiskais centrs KC "Ulbrokas Pērle" sadarbībā ar Sabiedrisko attiecību nodaļu Attiecīgo iestāžu vadītāji	2025-2027	Pašvaldība
	Regulāra iedzīvotāju pieprasījuma un piedāvājuma monitorēšana	Atgriezeniskā saite kultūras piedāvājuma turpmākajai attīstības plānošanai	Kultūras iestāžu vadītāji sadarbībā ar Sabiedrisko attiecību nodaļu	2024-turpmāk pastāvīgi	Pašvaldība
VTP4 Piederības novadam stiprināšana caur kultūru					
RV1 Kopīgo jauno tradīciju dibināšana	Ropažu novada unikālu kultūras piedāvājumu radīšana (t.sk jaunu, unikālu pasākumu formu meklēšana; jauniešu pasākumu formāta attīstība, teātra piedāvājumu paplašināšana	Veicināta novada atpazīstamība reģionālā, Latvijas un starptautiskajā līmenī Dažādotas mērķauditorijas	Kultūras iestāžu vadītāji	2025-turpmāk pastāvīgi	Pašvaldība
	Veicināt Dziesmu svētku kustības kolektīvu dažādību, izveidojot novada mēroga amatieru kolektīvus (t.sk. pūtēju orķestra, jauniešu simfoniskā orķestra izveide u.tml.), aktīvi iesaistot tos vietējās kultūras norisēs	Dažādojas amatieru mākslas kolektīvu veidi Palielinās amatiermākslas kolektīvu skaits Palielinās novada atpazīstamība	IJKS departaments MMS Kultūras centru/namu vadītāji	2025-2027	Pašvaldība
	Novada svētku koncepcijas modificēšana	Izveidots novada svētku plāns un noteikta regularitāte	IJKS departaments Kultūras centru/namu vadītāji	2025	Pašvaldība
	Novada jaunu tradīciju un pasākumu ieviešana	Organizēti Novada Dziesmu un Deju Svētki Veicināta amatiermākslas kolektīvu darbība	IJKS departaments Kultūras iestādes	Starpsvētku perioda gados	Pašvaldība
	Sadarbība ar profesionāliem režisoriem u.c. speciālistiem pašvaldības iestāžu pasākumu veidošanā	Uzlabojās pasākumu kvalitāte un pasākumu dažādība	IJKS departaments Kultūras un izglītības iestāžu vadītāji	2025-turpmāk pastāvīgi	Pašvaldība
RV2 Kultūras dzīves kvalitātes un dažādības saglabāšana	Kultūras un izglītības iestāžu sadarbība akadēmiskās mūzikas	Pieaug apmeklētāju skaits akadēmiskās mūzikas pasākumos	IJKS departaments Kultūras un izglītības iestāžu vadītāji	2024 – 2026	Pašvaldība

	popularizēšanai (t.sk., projekta "Skolas soma")				
	Kritēriju izstrāde un ieviešana amatiermākslas kolektīvu darbībai t.sk. motivējošo faktoru ieviešana mākslinieciskajam sniegunam	Izveidots amatiermākslas kolektīvu motivējošs finansēšanas mehānisms un normatīvais akts, pastāvīgi veikta to izvērtēšana	Metodiskais centrs KC "Ulbrokas Pērle" IJKS departaments		
	Ciemu/mazciemu iedzīvotāju kultūras pieprasījuma apzināšana un īstenošana	Izveidots iedzīvotāju ideju katalogs	Kultūras iestāžu vadītāji sadarbībā ar Sabiedrisko attiecību nodaļu	2024-2028	Pašvaldība
		Veidoti jauni pasākumi ciemu/mazciemu līmenī			
	Kopienu rīkoto pasākumu organizatoriskais atbalsts no pašvaldību kultūras iestādēm	Kopienu stiprināšana un saliedēšana	Kultūras iestāžu vadītāji	2025-2028	Pašvaldība
		Palielināts iedzīvotāju kopienas pasākumu rīkošanai			

9. STRATĒGIJAS UZRAUDZĪBAS SISTĒMA

Uzraudzības sistēmas uzdevums ir nodrošināt sekmīgu Ropažu novada Kultūras nozares vidēja termiņa attīstības stratēģijas īstenošanu, kontroli un analīzi.

Par Ropažu novada Kultūras nozares vidējā termiņa attīstības stratēģiju 2024-2028 vispārējo ieviešanu, uzraudzību, novērtēšanu un pārskatīšanu ir atbildīga un to apstiprina Ropažu novada pašvaldības dome.

Stratēģijas ieviešanas, koordinēšanas un izvērtēšanas uzdevumus veiks Ropažu novada domes Izglītības, jaunatnes lietu, kultūras un sporta departamenta Kultūras un sporta nodaļa, sadarbībā ar novada metodisko kultūras centru – “Ulbrokas Pērle”.

Uzraudzības sistēmā ir iekļauti sasniedzamie rezultātīvie rādītāji – gan kvantitatīvie, gan kvalitatīvie. Rezultatīvo rādītāju izstrādē ņemti vērā augstākstāvošie plānošanas dokumenti – NAP 2027, Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam “Kultūrvalsts”, Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022- 2038 kultūras nozares rezultātīvie rādītāji⁴³.

Stratēģijas ieviešanas uzraudzības procesā piedalās Rīcības plānā norādītās par aktivitāšu izpildi vai projektu īstenošanu atbildīgās pašvaldības struktūrvienības un institūcijas. Atsevišķas Ropažu novada kultūras iestādes izstrādā savas organizācijas darbības stratēģiju vidējam termiņam. Veidojot jaunus pašvaldības iestāžu un nozaru vidēja termiņa plānošanas dokumentus, kā arī aktualizējot esošos, ir svarīgi ievērot savstarpējas saskaņotības principu ar Ropažu novada Kultūras nozares vidējā termiņa attīstības stratēģiju, samērojot sasniedzamos rezultātus un rezultatīvos rādītājus. Ropažu novada pašvaldības kultūras iestādes plāno ikgadējo darbu un budžetu atbilstoši Ropažu novada Kultūras nozares vidējā termiņa attīstības stratēģijā noteiktajām prioritātēm, rīcības virzieniem un uzdevumiem.

Programmas izpildes novērtējums

Stratēģijas rīcības plāna aktualizāciju, nemainot pārējās Stratēģijas daļas, ieteicams veikt katru gadu, pārskatot to statusu, iekļaujot jaunas rīcības un projektu idejas, kas atbilst Stratēģiskajā daļā noteiktajiem uzdevumiem.

Noslēdzoties gadam, pašvaldības iestādes sagatavo ikgadēju pārskatu par sasniegtajiem rezultātīvajiem rādītājiem atbilstoši Ropažu novada Kultūras nozares vidējā termiņa attīstības stratēģijā, lai konstatētu nepieciešamos labojumus uzdevumos vai plānotajos rezultātos iestādes kontekstā. Balstoties uz šiem pārskatiem, Ropažu novada domes Izglītības, jaunatnes lietu, kultūras un sporta departamenta Kultūras un sporta nodaļa sagatavo ikgadēju pārskatu par sasniegtajiem rezultātīvajiem rādītājiem, lai konstatētu nepieciešamos labojumus uzdevumos vai plānotajos rezultātos kultūras nozares kontekstā. Sagatavotos pārskatus un nepieciešamos Stratēģijas rīcības plāna aktualizācijas priekšlikumus izskata Ropažu novada pašvaldības domes Izglītības, kultūras, sporta un jaunatnes lietu komiteja. Par nepieciešamību aktualizēt Stratēģijas rīcības plānu tiek lemts, pamatojoties uz sagatavotajiem pārskatiem un kārtējam gadam apstiprināto pašvaldības budžetu.

Starpposma novērtējums tiek veikts 2026. gada beigās – 2027. gada sākumā, lai analizētu 2024.- 2026. gadā sasniegtos darbības rezultātus un novērtētu mērķa sasniegšanas un uzdevumu izpildes progresu.

⁴³ Ropažu novada attīstības programma 2022.-2028. gadam. Stratēģiskā daļa (redakcija 2.1), lpp.36

Starpposma novērtējuma pārskata tiek apkopota informācija par ieviestajiem projektiem, izpildītajiem uzdevumiem un to īstenošanas statusu, kā arī izmaiņām Stratēģijas rīcības plānā un to iemesliem. 2028. gada beigās tiek veikts gala izvērtējums, ņemot vērā plānotos uzdevumus un sasniegtos kvantitatīvos un kvalitatīvos rezultātus, kā arī aplūkojot iedzīvotāju un iesaistīto pušu viedokļi par kultūras nozares attīstību Stratēģijas darbības periodā. Izvērtējums tiek iesniegts un izskatīts pašvaldības noteiktajā kārtībā, kā arī tiek izstrādāta Ropažu novada kultūras attīstības stratēģija nākamajam plānošanas periodam.

Stratēģijas rezultātu novērtēšanā tiks izmantoti gan kvantitatīvie, gan kvalitatīvie rādītāji.

Kvantitatīvie rādītāji:

- 1) veikto pētījumu un iedzīvotāju aptauju skaits;
- 2) kultūras institūciju infrastruktūras un materiāltehniskās bāzes projektu skaits;
- 3) apmeklētāju un reģistrēto lietotāju skaits novada bibliotēkās;
- 4) kultūras pasākumu un to apmeklētāju skaits;
- 5) kultūras tūrisma labiekārtoto objektu skaits un to apmeklētāju skaits;
- 6) brīvprātīgo palīgu skaits pasākumu organizēšanā;
- 7) praktikantu skaits no izglītojošām iestādēm ārpus novada;
- 8) noslēgto līgumu skaits ar izglītojošām iestādēm ārpus novada;
- 9) īstenoto novada mēroga kultūras pasākumu skaits un jaunu pasākumu/ideju/tradīciju īpatsvars tajā;
- 10) amatiermākslas kolektīvu un pašfinansēto kolektīvu, to veidu un dalībnieku skaits;
- 11) īstenoto darbinieku apmācību skaits profesionālās kvalifikācijas celšanai;
- 12) projektu skaits ar ārējiem finanšu avotiem;
- 13) konkursa kārtībā pašvaldības atbalstīto iedzīvotāju iniciatīvu skaits kultūras jomā
- 14) profesionālās mākslas pasākumu skaits.

Kvalitatīvie rādītāji:

- 1) iedzīvotāju sniegtais vērtējums aptaujās;
- 2) Ropažu novada mākslinieku un kolektīvu radošie panākumi (dalība skatēs, konkursos u.c.);
- 3) pozitīvas atsauksmes par novadu sociālajos tīklos un Latvijas medijos.

21. TABULA: Stratēģijas īstenošanas galvenie rādītāji

Nr. p. k.	Rādītāja apraksts	Esošie rādītāji (pirms Stratēģijas īstenošanas 2023. gads)	Prognozētie rādītāji (pēc Stratēģijas īstenošanas 2028. gads)
1.	Veikto pētījumu un iedzīvotāju aptauju skaits par kultūras piedāvājumu	2	5
2.	Atjaunoto infrastruktūru skaits, jauni objekti	0	5
3.	Reģistrēto lietotāju skaits novada bibliotēkās	4 747	Pieaug par 5%
4.	Apmeklētāju skaits novada bibliotēkās	58 035	Pieaug par 11%
5.	Pasākumu skaits novada bibliotēkās	317	Pieaug par 5%
6.	Kultūras pasākumu skaits	552	Pieaug par 10%
7.	Kultūras pasākumu skaits jauniešiem	9	~20% no pasākumiem
8.	Kultūras pasākumu apmeklētāju skaits;	86 792	Pieaug par 15%

9.	Kultūras tūrisma labiekārtoto objektu skaits	1	4
10.	Kultūras tūristu skaits galvenajos novada objektos	90386	Pieaug par 15%
11.	Brīvprātīgo palīgu skaits pasākumu organizēšanā	20	>50 brīvprātīgie
12.	Noslēgto līgumu skaits ar augstākās izglītības iestādēm	0	5
13.	Īstenoto novada mēroga kultūras pasākumu skaits un jaunu pasākumu/ideju/tradīciju īpatsvars tajā	7	11
14.	Amatiermākslas kolektīvu un pašfinansēto kolektīvu skaits (bez izglītības iestāžu kolektīviem)	44	50
15.	Amatiermākslas kolektīvu dalībnieku skaits	981	Pieaug par 5%
16.	Apstiprināto un īstenoto projektu skaits ar ārējā finansējuma piesaisti	0	6
17.	Konkursa kārtībā pašvaldības atbalstīto iedzīvotāju iniciatīvu skaits kultūras jomā	0	7
18.	Pašvaldības budžeta proporcija kultūras un atpūtas daļai	7,3%	8 %
19.	Iedzīvotāju apmierinātība ar kultūras dzīvi novadā	23% ļoti apmierināts ⁴⁴	40 % ļoti apmierināts
20.	Iedzīvotāju piederība Ropažu novadam (2024. gada aptaujas dati)	47% ⁴⁵	65%

⁴⁴ Balstoties uz Stratēģijas izstrādes ietvaros 2024. g. janvārī – februārī veikto aptauju

⁴⁵ Balstoties uz Stratēģijas izstrādes ietvaros 2024. g. janvārī – februārī veikto aptauju

Stratēģiju izstrādāja kultūras projektu vadītāja, docente, Ekonomikas un kultūras augstskolas Pasākumu producēšanas (Koledžas līmenis), Kultūras vadības (Bakalaura līmenis) un Starptautisko kultūras projektu vadības (Maģistra līmenis) programmu vadītāja, MBA, doktora grāda kandidāte socioloģijā, Phd studente Vadības zinībās Jelena Budanceva.

Ropažu novada Izglītības, jaunatnes lietu, kultūras un sporta departamenta pārstāvji, Kultūras un sporta nodaļas vadītājs Oļģerts Lejnietis, novada kultūras centru pārstāvji, Kultūras centra "Ulbrokas Pērle" vadītāja Vita Pinne un vadītājas vietnieks metodiskajā darbā Armands Leimanis, novada bibliotēku pārstāvji, Ulbrokas bibliotēkas vadītāja Daiga Brigmane un citi kultūras nozares darbinieki.